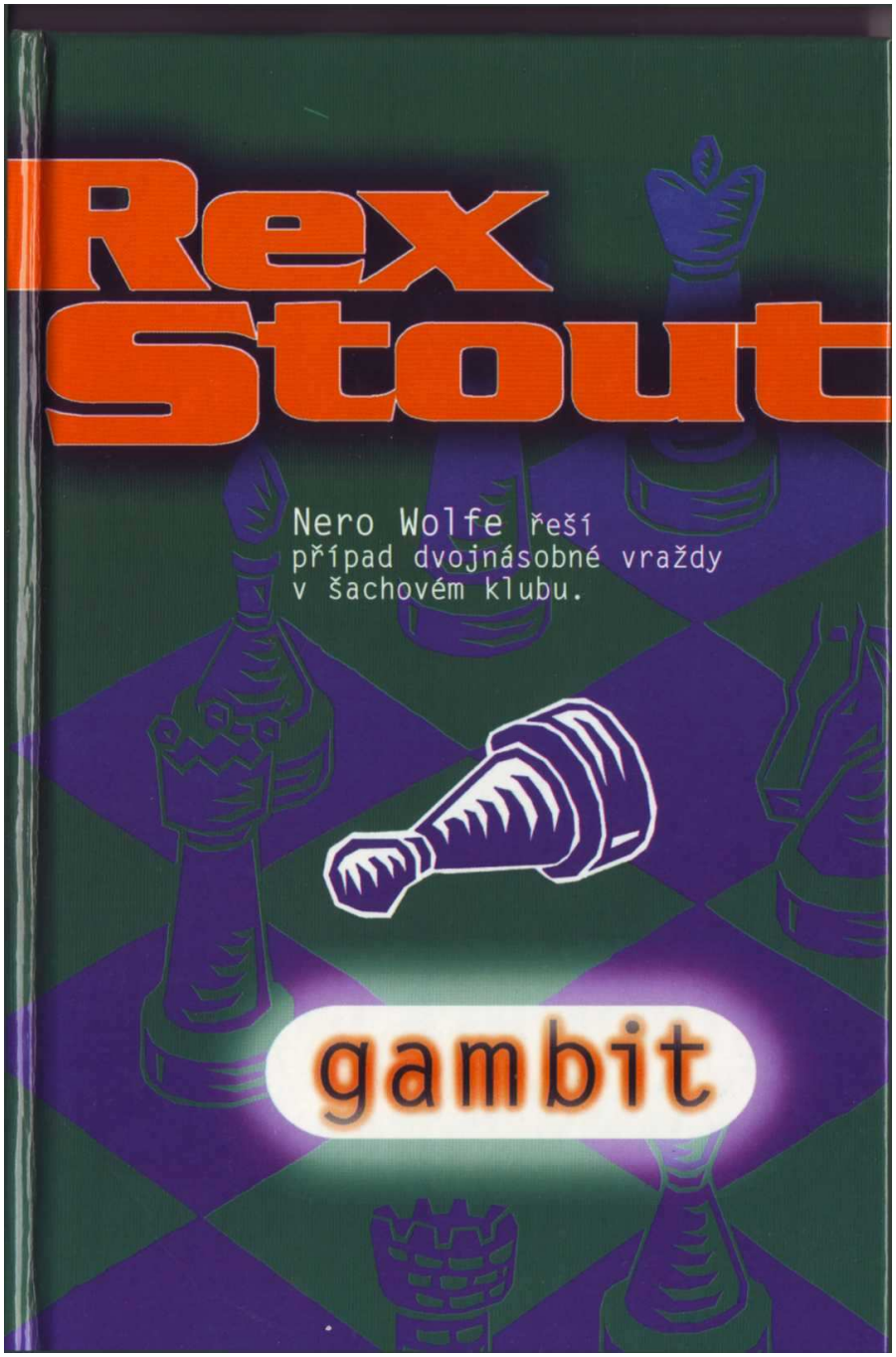

Rex Stout
Nero Wolfe řeší
případ dvojnásobné vraždy
v šachovém klubu.
gambit

Vydalo nakladatelství BB art v roce 1997
v Edici 99

Copyright © Rex Stout, 1962
All rights reserved

Z anglického originálu GAMBIT
přeložila © 1997 Marie Frydrychová

Redakce textu: Jarmila Pavluchová

Obálka a grafická úprava:
© 1997 Bohumil Fencl

First published in Great Britain
by Collins 14 Stjames's Pláce London 1963

Sazba: PROXIMA s.r.o.
Tisk: Polygrafia, a.s.

První vydání v českém jazyce

ISBN 80-86070-18-2

Rex Stout

gambit

Toho pondělního rána v únoru, přesně na Lincolnovy narozeniny, jsem v jedenáct hodin sedmadvacet minut otevřel dveře mezi kanceláří a předním salonem, vstoupil, dveře zase zavřel a řekl:

„Slečna Blountová je zde.“

Wolfe ani neotočil hlavu, cosi zavrčel, vytrhl pár dalších stránek, hodil je do ohně a nezúčastněně se zeptal: „A kdo je slečna Blountová?“

Sevřel jsem rty a pak je zase uvolnil, abych odpověděl. „Je to dcera Matthewa Blounta, ředitele Blountovy textilní společnosti, který sedí v base obviněný z vraždy. Domluvila si s vámi schůzku na jedenáct třicet, jak zajisté víte. Pokud tedy chcete předstírat, že jste na ni zapomněl, je to blbost. Musel jste si být moc dobře vědom toho, že tuto činnost nedokončíte za půl hodiny. Kromě toho, co mají znamenat ty poznámky, které jsem od vás slyšel na adresu paličů knih?“

„Ty s touhle činností nesouvisejí.“ Vytrhl několik dalších stránek. „Jsem člověk, nikoliv vláda nebo cenzorský výbor. Vzhledem k tomu, že jsem za tuto knihu zaplatil čtyřicet sedm dolarů a padesát centů, mám právo ji poté, co jsem ji prostudoval a shledal, že je podvratná a navíc nemístně pobuřující, dokonale zničit.“ Hodil stránky do ohně. „Nemám náladu poslouchat nějakou ženskou. Řekněte jí, ať přijde po obědě.“

„Také jsem od vás slyšel jisté poznámky na adresu lidí, kteří ruší smluvené schůzky.“

Pauza. Vytrhl další stránky. Pak se rozkýval: „Tak tedy dobrá. Přiveďte ji sem.“

Vrátil jsem se do kanceláře, zavřel dveře, přešel ke křeslu z rudé kůže na jednom konci Wolfova psacího stolu, kam jsem návštěvnici usadil, a postavil se před ni. Trošku zaklonila hlavu a vzhlédla ke mně. Byla celá dohněda – ale ne oblečená jako skautka – drobné uši a malý nos, velké hnědé oči, záplava hnědých vlasů a široká ústa, která mohla být v pořádku, jen kdyby se jim koutky točily nahoru, nikoliv dolů.

„Raději vám to vysvětlím,“ promluvil jsem. „Pan Wolfe má záchvat. Je to trochu složité. V předním salonu je krb, ale ten nikdy nezapaluje, protože nenávidí otevřený oheň. Tvrdí totiž, že zpomaluje proces myšlení. Ovšem právě teď oheň hoří, poněvadž ho výjimečně potřebuje. Sedí před krbem na židli, která je pro něj příliš malá, trhá stránky z jedné knihy a pálí je. Jde o třetí vydání Websterova Nového mezinárodního slovníku v nezkrácené verzi, vydaného nakladatelstvím G. & C. Merriam ve Springfieldu v Massachusetts. Považuje ho za zavádějící, protože ohrožuje integritu anglického jazyka. Minulý týden mi vyjmenoval asi tisíc příkladů údajných zločinů, které má ten slovník na svědomí. On tvrdí, že je to záměrný pokus zavraždit – ehm, promiňte, prosím. Popisuji celou situaci snad až příliš zdlouhavě, protože mi řekl, ať vás k němu přivedu, ale já se toho obávám. I když bude poslouchat, co říkáte, jeho myšlenkový proces bude zpomalen. Nemohla byste přijít později? Po obědě bude lidštější.“

Zírala na mě. „On pálí *slovník*?“

„Přesně tak. Ale to nic není. Jednou spálil kuchařku, protože se v ní doporučovalo odstranit z konce šunky kůži, než ji vložíte do hrnce s fazolemi. On totiž ze všeho nejvíc nenávidí plýtvání – ať jídlem, či slovy.“

„Nechci sem chodit ještě jednou.“ Vstala. „Chci ho vidět teď. *Musím* se s ním vidět teď.“

Problém tkvěl nyní v tom, že pokud bych ji přesvědčoval, aby se schůzka odložila na později, nemusela by se už ukázat. Když telefonovala, že chce přijít, zdálo se, jako by měla v úmyslu nám dohodit Matthewa Blounta coby klienta. Soudě podle novin a drbů, které se roznášely po městě, mohl by potřebovat hezkou spoustu detektivní práce a byl by schopen ji zaplatit – dokonce i oficiální Wolfovy sazby. Proto jsem dívku nechtěl vyhodit. Dalším důvodem byl její obličej – kromě koutků úst obrácených dolů i výraz v očích. Ztrápený výraz mívá prakticky každý, kdo do této kanceláře vstoupí, ale ona už měla blízko k zoufalství. Kdybych ji vypoklonkoval, mohla by zapadnout do některé z podřadných agentur, kde nesedí takový génius jako Wolfe a takový stopař jako já.

„Oukej, ale varoval jsem vás,“ vypadlo ze mě nakonec a zašel jsem si ke svému stolu pro blok, vykročil ke dveřím do salonu a otevřel. Následovala mě a svůj norkový plášť si nechala přehozený přes opěradlo křesla.

Chtěl jsem přisunout dvě židle, ale Wolfe seděl tak blízko u ohně, že jsem dívku nemohl posadit přímo proti němu. Nero Wolfe jen zřídkakdy vstával, když vstoupila návštěva, takže to pochopitelně

neudělal ani nyní, když měl ještě navíc dvě třetiny roztrhaného slovníku na klíně. Hodil do plamenů další stránky, obrátil se k ní a řekl: „Raději bych tuto záslužnou činnost nepřerušoval. Chtěla jste se se mnou poradit?“

„Ano. O svém otci. On je ve…, byl zadržen pro vraždu. Před čtrnácti dny zemřel nějaký člověk, byl otráven…“

„Když dovolíte – čtu noviny. Proč jste ke mně přišla?“

„Já *vím*, že to můj otec neudělal, a chci to dokázat.“

„Vskutku? Poslal vás otec?“

„Ne.“

„Tak tedy jeho obhájce pan Kalmus?“

„Ne, nikdo mě neposlal. Nikdo neví, že jsem tady. Přinesla jsem si v kabelce dvaadvacet tisíc dolarů.“ Párkrát se dotkla hnědé kožené kabelky ozdobené řemínky, kterou měla na klíně. „Neměla jsem tolik, ale pár věcí jsem prodala. Můžu sehnat i víc, kdyby to bylo nutné. Můj otec ani matka nesmějí vědět, co dělám, stejně tak se to nesmí donést ani Danu Kalmusovi.“

„Pak je to nemožné.“ Wolfe vytrhl stránky ze hřbetu knihy a lehce je upustil do ohně. „Proč to nesmějí vědět?“

„Protože oni by nenechali… Oni by to zarazili. Můj otec určitě.“ Křečovitě svírala kabelku. „Pane Wolfe, přišla jsem k vám, protože jsem musela. Věděla jsem, že vám musím říct věci, které bych neřekla nikomu jinému. Toto je první dobrý čin, jaký jsem kdy udělala. Mám takový problém – nikdy neudělám nic špatného, ale ani nic správného. A je mi dvaadvacet, proto jsem vám přinesla dvaadvacet tisíc dolarů.“

Znovu se dotkla kabelky. „Ale tohle udělat musím. Dan Kalmus je otcovým právníkem mnoho let, možná je dobrý na obchodní záležitosti, ale na tohle dobrý není. Já vím, že není, znám ho celý život. Minulý týden jsem mu říkala, že by vás měl sehnat, nechat si pomoct, a on se jen usmál a řekl ne – prý se mu nelíbí váš způsob práce. Tvrdí, že ví, co dělá, a že to bude v pořádku, ale já myslím, že nebude. Bojím se. Jsem vyděšená do morku kostí.“ Naklonila se dopředu. „Pane Wolfe, můj otec bude obviněn z vraždy.“

Wolfe zavrčel. Trhal stránky. „Pokud mne chce najmout váš otec, možná bych o tom přemýšlel v případě, že by souhlasil jeho právník, ale bylo by to složité.“

Zavrtěla hlavou. „On souhlasit nebude. Pokud Dan Kalmus řekne ne, nebude souhlasit ani otec. A má matka zase nepovolí nic, co nepovolí otec. Takže zůstávám jen já. Já si vás mohu najmout, ne?“

„Přirozeně ne. Bez spolupráce s vaším otcem a jeho právníkem nehnu ani prstem.“ Wolfe trhal stránky trošku větší silou. Dvaadvacet táců by netrhlo žádný rekord, ale byl by to zase hezký začátek roku 1962.

„To je hloupé,“ prohlásila slečna Blountová. „Samozřejmě, vaše myšlenkové pochody jsou zpomaleny tím ohněm. Proč jsem asi říkala Danu Kalmusovi, aby vás sehnal, a proč jsem přišla? Myslím si totiž, že umíte věci, které neumí nikdo jiný. Jste považován za kouzelníka. Všichni to říkají. Dokonce i Dan Kalmus osobně prohlásil, že jste kouzelník, ale zkrátka nechce, abyste převzal jeho případ. Přesně tak ho označil – prý ‚jeho případ‘. Ale to není jeho případ, to je případ mého otce!“

„Ano,“ souhlasil Wolfe. „Je to případ vašeho otce, nikoli váš, Musíte…“

„Ale já ho považuji za svůj! Cožpak jsem neřekla, že je to první dobrá věc, kterou jsem kdy udělala?“ Naklonila se dopředu, popadla ho za zápěstí, a odtrhla mu ruku od slovníku a nepouštěla ho. „Copak kouzelník dělá jednoduché věci? Co když jste jediný člověk na světě, který může zachránit mého otce před odsouzením za vraždu, kterou neudělal? Kdyby existovalo něco, co by nedokázal nikdo na celé zeměkouli kromě mě, udělala bych to!

Vy nepotřebujete ani mého otce, ani jeho právníka, protože já vám mohu říct všechno, co by řekli oni. Můžu vám říct i věci, které by neřekli – jako třeba že Dan Kalmus je zamilovaný do mé matky. To by jistě milý pan Kalmus neřekl a můj otec by nemohl, protože to neví, a navíc je ve vězení, a já ne!“

Povolila stisk Wolfova zápěstí a on nerušeně pokračoval v trhání stránek a přikládání do ohně. Kabonil se, ale ne kvůli slovníku. Udeřila totiž přesně na správnou strunu, když ho nazvala kouzelníkem a zdůraznila (nikoli naznačila), že je ten jediný správný – poté, co se zmínila o obsahu své kabelky.

Obrátil se k ní a pořád se kabonil. „Říkáte, že víte, že to neudělal. Je to pouze názor pro dceru velmi případný, nebo ho můžete podpořit nějakým důkazem?“

„Nemám žádný důkaz. Všechny důkazy jsou proti němu. Ale není to zase jenom názor. Já to *vím*. Znám svého otce dost dlouho, abych…“

„Ne,“ vyštěkl. „To je průkazné jen pro vás, ale ne pro mne. Chcete mě zasvětit a zaplatit mi, abych jednal jménem muže, aniž by o tom on věděl. Navíc muže, který je navzdory svému bohatství a postavení obviněn z vraždy a držen ve vězení. Důkazy musejí být dost jasné. Váš otec by mým klientem být nemohl – vy byste mohla.“

„Dobrá, budu.“ Otevřela kabelku.

„Řekl jsem mohla *byste*. Všechno je tak absurdní, ale také lákavé. Potřebuji vědět – ale nejprve si shrňme, co pan Goodwin a já vlastně víme.“ Obrátil hlavu. „Archie? Co víme?“

„Chcete omáčku?“ zeptal jsem se. „Nebo stručné body?“

„Všechno. Pak uvidíme, jestli nám slečna Blountová něco doplní.“

„Dobrá.“ Zaostřil jsem na budoucí klientku. „Mám to z novin a nějakých drbů, které jsem vyslechl. Pokud se budu mýlit, nesnažte si to zapamatovat a nenechávejte mne domluvit. Raději mne přerušte. Gambit Club je šachový klub nacházející se ve dvou podlažích starého cihlového domu na Západní dvanácté ulici. Klub je výběrový; má asi šedesát členů, obchodníků a intelektuálů, a pár bankéřů. V úterý večer, třicátého ledna, zítra to bude čtrnáct dní, se tam připravovala velká událost. Nějaký muž jménem Paul Jerin, šestadvacetiletý, nečlen, měl hrát simultánku zpaměti s dvanácti členy klubu.

Co se Paula Jerina týče, budu kombinovat zprávy z novin a drby. Byl to cvok. Měl tři zdroje příjmů: z psaní veršíků a vtípků na kartičky s pozdravy, z provádění kouzelnických triků na večírcích a ze střílení. Také byl vynikající šachista, ale hrál šachy jen pro radost, nikdy na turnajích. Vy ho přece znáte. Setkala jste se s ním – kdy to bylo?“

„Asi před rokem. Setkala jsem se s ním na jednom večírku, kde kouzlil.“

„A on se o vás začal zajímat, nebo vy o něho. Slyšel jsem to tak i tak. Samozřejmě, nezapomínejte, že mezi lidma se toho hodně napovídá, zvlášť o těchto věcech. Když jste zjistila, že hraje šachy, zařídila jste, aby si zahrál s vaším otcem – u vás doma. Pak začal chodit na návštěvy. Jak často? Slyšel jsem o tom různé verze.“

„S otcem hrál jen třikrát. Tři večery. Řekl, že to není žádná legrace, protože je to moc jednoduché. Naposledy dal otci výhodu věže a porazil ho. To bylo před několika měsíci.“

„Ale kromě partií šachu jste se s ním vídala i jinde. Jedna verze praví, že jste se měli brát, ale váš otec…“

„To není pravda. Ani ve snu by mě nenapadlo si ho vzít. A moc jsem se s ním nevídala. Ptala se mě na to i policie, z toho důvodu to vím přesně. Za poslední tři měsíce jsem ho viděla jen pětkrát – na večírcích, většinou jsme tančili. Byl dobrý tanečník. Ale žádná dívka, která má alespoň trochu rozumu, by si ho *nevzala*.“

Přikývl jsem. „Tolik tedy drby. Ale vy jste přiměla otce, aby v Gambit Clubu zařídil tu velkou akci.“ Museli jsme mluvit dost hlasitě, protože Wolfe dělal trháním slovníku značný rámus.

„I na to se mě ptali,“ připustila. „Stalo se to následovně – Paul mi navrhl, abychom něco uspořádali s tím, že by byla legrace dát jim trochu na frak, a já jsem o tom řekla otci, ale *nepřemlouvala* jsem ho. Podle otcova názoru mohli Paula porazit dva nebo tři členové klubu při simultánce zpaměti, a tak to zařídil.“

„Dobrá, zařídil to tedy on, což je samozřejmě důležité. Věděl váš otec, že Paul vždycky při hraní šachu pije horkou čokoládu?“

„Ano. Paul pil čokoládu prakticky při všem.“

„Tak se dostáváme k té záležitosti třicátého ledna. Byla to výhradně pánská jízda. Ženám vstup zakázán.“

„Ano.“

„To je z novin. Čtu v novinách o vraždách pozorně jen tehdy, když na nich děláme, takže mi možná něco uniklo. Pokud ano, přerušte mne. Nebyl tam nikdo kromě členů klubu – těch bylo asi třicet – a Paula Jerina, a číšníka jménem Bernard Nash a kuchaře Laghiho. Ve velké místnosti v přízemí stálo dvanáct šachových stolků ve dvou řadách po šesti, vyrovnaných podél stěn, a u každého seděl zády ke stěně člen klubu. To byli hráči. Díky takovému uspořádání zůstalo hodně volného místa uprostřed, aby mohli ostatní členové hru sledovat. Je to tak správně?“

„Ano.“

„Ale čtyři další členové nesledovali pouze hru – byli to kurýři. Paul Jerin seděl v menší místnosti v zadním traktu, o níž se jedny noviny – myslím, že *Times* – vyjádřily, že je v ní umístěna nejlepší šachová knihovna u nás. Seděl v lenošce a po začátku hry zůstal v místnosti sám. Stolky byly označeny čísly a každý posel měl na starosti tři. Když hra začala, jeden kurýr přišel k Jerinovi a řekl mu, že stůl…“

„Ne, až když hra začala. Ten, který hraje naslepo, má bílé kameny na všech stolech, takže je na tahu vždycky první.“

„Myslel jsem si, že to tak bude. No nic, když zkrátka někdo u stolů táhl, kurýr, kterého měl k dispozici, přešel k Jerinovi, řekl mu číslo stolu a popsal tah. Jerin oznámil svůj tah a kurýr vyšel ven, aby předal vzkaz. Správně?“

„Ano.“

„Dobrá, ale já tomu nevěřím. Trošku jsem o šach kdysi zakopl, abych si udělal představu, a nevěřím, že by někdo dokázal hrát dvanáct partií simultánně, aniž by se podíval na šachovnici. Vím, že někteří lidé jsou toho schopni, hrají třeba i dvacet her, ale nevěřím.“

Wolfe zamručel: „Sto šedesát devět milionů pět set osmnáct tisíc osm set dvacet devět a za tím jednadvacet nul. To je počet variant prvních deseti tahů obou hráčů. Člověk, který může hrát naslepo dvanáct simultánních partií, je *ludus naturae*. Prostě atrakce.“

„Je tohle k věci?“ zeptal jsem se.

„Ne.“

Vrátil jsem se k Sally Blountové. Do telefonu mi řekla, že se jmenuje Sarah, ale všichni jí říkají Sally, takže se tak představuje.

„Hra měla začít v osm třicet,“ pokračoval jsem, „ale ve skutečnosti začala v osm čtyřicet, o deset minut později. Od toho okamžiku byl Jerin v knihovně sám a vstupovali k němu pouze kurýři. Myslím, že je dokážu vyjmenovat: Charles W. Yerkes, bankéř, Daniel Kalmus, právník, Ernst Hausman, bohatý makléř na penzi, jeden ze zakladatelů klubu a Morton Farrow, synovec paní Blountové – vaší matky.“ Odmlčel jsem se, zavřel oči a pak je otevřel. „Vzdávám se. V jedněch novinách zcela určitě psali, jak si váš bratranec Morton vydělává na živobytí, ale nemůžu si vzpomenout.“

„Dělá v podniku mého otce.“ Zvedla obočí, takže se jí ještě zdánlivě zvětšily oči. „Musíte mít dobrou paměť, když jste to nečetl zcela pozorně.“

„Mám tak dobrou paměť, že jsem taky určitě atrakce, ale necháváme si noviny vždycky čtrnáct dní a přiznávám, že jsem si je znovu prošel, když jste telefonovala. Od tohoto bodu dále možná víte něco, co nebylo otištěno. Policie a státní návladní si vždycky nechají nějaké podrobnosti v rukávu. Z novin vím, že váš otec hrál u stolu číslo šest. Že číšník a kuchař – Bernard Nash a Tony Laghi – byli v kuchyni pod schodištěm. Že chviličku po začátku hry si Paul Jerin nechal přinést do knihovny kotel horké čokolády a napil se. Nevím, jak moc, ale asi za půl hodiny řekl jednomu z kurýrů, Yerkesovi, tomu bankéři, že se necítí dobře, a asi v devět třicet řekl jinému kurýrovi, Kalmusovi, právníkovi, že nemůže pokračovat, a Kalmus běžel pro doktora – jednoho z hráčů, nevím, u kterého stolu seděl – Victora Averyho. Doktor Avery položil Jerinovi pár otázek a poslal kohosi do lékárny na Šesté avenue. Než se dotyčný vrátil, Jerinův stav se zhoršil a doktor mu dal nějaký lék. Za další půlhodinu bylo Jerinovi ještě hůř, takže poslali pro sanitku. Ta ho přivezla do Nemocnice svatého Vincenta, doprovázel ho doktor Avery, dorazili ve tři čtvrti na jedenáct a Jerin zemřel za deset minut půl čtvrté. Později ho ohledali na pitevně a našli v něm arzenik. V *Timesech* nepsali kolik, ale *Gazette* uváděla sedm gránů, což je asi 0,4 gramu. Nějaké doplnění?“

„Nic dalšího nevím.“

„Vůbec nepsali o tom, jestli byl ten arzenik v čokoládě.“

„To nevím.“

„Také nepublikovali jméno osoby, která přinesla čokoládu z kuchyně do knihovny. Víte alespoň tohle?“

„Ano. Byl to můj otec.“

Zíral jsem na ni. Wolfova ruka odhazující do ohně listy slovníku se zarazila. Promluvil jsem já. „Ale váš otec seděl u stolku číslo šest a hrál šachy. Ne snad?“

„Ano. Ale když udělal druhý tah, jeho kurýr, pan Hausman, tam v tom okamžiku nebyl, a tak vstal a šel se podívat, jestli Paula dostatečně zásobují čokoládou. Stůl číslo šest byl na konci místnosti hned u dveří do knihovny. Čokoládu nikdo nenesl, proto můj otec zašel dolů do kuchyně a přinesl ji.“

„A servíroval ji Jerinovi osobně?“

„Ano.“

Wolfe po ní blýskl okem. Zadržel jsem dech. „Samozřejmě vám věřím, ale přesto – jak to víte?“

„Říkal mi to otec. Na druhý den. Zavřeli ho až v sobotu – to však samozřejmě víte. Mně a matce vyprávěl přesně, co se stalo. Proto také vlastně vím, že to neudělal. Dalo se to poznat podle způsobu jeho vyprávění, chtěl, abychom s jistotou věděly, že je nevinen.“ Zabloudila pohledem k Wolfovi. „Patrně namítnete, že pro vás to není průkazné, ale pro mne přirozeně ano. Já totiž vím…“

„Oukej,“ vložil jsem se do toho, „tak čokoládu přinesl on. Položil ji na stolek k lenošce, na níž seděl Jerin?“

„Ano. Položil na stolek tác s konvicí, šálkem, podšálkem a ubrouskem.“

„Tvrdíte, že vám o tom otec pověděl vše. Pozřel něco Jerin kromě čokolády?“

„Ne, nic jiného tam nebylo.“

„A v čase mezi tím, co mu otec přinášel čokoládu, a okamžikem, kdy řekl Yerkesovi, že se necítí dobře – tedy v průběhu asi půl hodiny – vstoupil někdo kromě kurýrů do knihovny?“

„Ne. Alespoň můj otec se domnívá, že ne, ale není si naprosto jistý.“ Pohlédla na Wolfa. „Mohu se ho zeptat. Řekl jste, že nehnete ani prstem bez jeho spolupráce, ale já se k němu mohu snadno dostat a ptát se ho na vše, co potřebujete vědět. Pochopitelně mu nebudu říkat, že něco zjišťuji pro vás.“

Wolfe pokračoval bez komentáře v trhání stránek.

Upřeně jsem se na ni zahleděl. „Řekla jste, že nevíte, jestli byl arzenik v čokoládě. Nezmínil se vám otec, jestli nějaká nezůstala v konvici a jestli si ji policie nevzala jako vzorek?“

„Ano, zůstala, ale konvice byla plná.“

„Plná? Cožpak se Jerin vůbec nenapil?“

„Ano, vypil jí hodně. Když ale doktor Yerkes řekl otci, že se Paul necítí dobře, otec šel znovu do knihovny. V konvici zbylo trochu čokolády a šálek byl poloprázdný. Otec všechno odnesl do kuchyně a umyl. Kuchař a číšník prohlásili, že do mléka a čokoládového prášku a cukru nebylo nic přidáno. Měli ještě trochu uvařené čokolády, a tak konvici naplnili a otec ji odnesl do knihovny s čistým šálkem. Paul se zjevně této čokolády nenapil, protože konvice zůstala plná.“

Mlčky jsem na ni hleděl. Wolfe nehleděl, ale přímo sršel zlostí.

„Slečno Blountová,“ vyrazil ze sebe konečně. „Váš otec je buď bezpříkladný osel, nebo je nevinen.“

Přikývla. „Já vím. Řekla jsem, že bych vám mohla prozradit věci, které bych jinak nikomu nesvěřila. Už jsem vám také pověděla, že Dan Kalmus miluje mou matku, a teď vám říkám tohle: Nevím, zda o tom otec řekl policii. Domnívám se, že kuchař a číšník to přiznali, ale možná také ne. Ale já jsem vám to prozradit musela. Musím vám prozradit všechno, abyste mohl zvážit, co uděláte. Nemám pravdu?“

„Ano. Chválím vás. Lidé mi jen zřídkakdy říkají všechno, co vědí. Kuchař a číšník to pochopitelně policii řekli; není divu, že váš otec byl obviněn z vraždy.“ Wolfe zavřel oči a snažil se pohodlně opřít, ale na židli se mu to příliš nedařilo. V obrovitém křesle vyrobeném na zakázku, které měl u stolu, se mohl pohodlně rozvalit a zavřít oči, když chtěl o něčem popřemýšlet. Teď, když zjistil, že to nepůjde, cosi zavrčel. Napřímil se a zvědavě se zeptal: „Vy máte v téhle kabelce peníze?“

Otevřela ji a vytáhla tlustý svazek bankovek omotaných gumičkou. „Dvacet dva tisíc dolarů,“ oznámila a podala mu je.

Nevzal od ní ani cent. „Zmínila jste se, že jste musela prodat nějaké věci. Jaké? Byly vaše?“

„Ovšem. Něco jsem měla na svém účtu v bance a navíc jsem prodala nějaké šperky.“

„Vaše vlastní šperky?“

„Ano. Jistěže. Jak bych mohla prodat cizí?“

„I to se stává. Archie? Spočítejte to.“

Natáhl jsem ruku a ona mi svazek podala. Když jsem sundával gumičku a začínal počítat, Wolfe trhal stránky a házel je do ohně. Ve

slovníku už jich mnoho nezbylo, a když jsem počítal pětistovky a stovky, pořád trhal a pálil. Přepočítal jsem bankovky dvakrát, abych si byl jistý, a když jsem skončil, zbyly ze slovníku už jen desky.

„Dvaadvacet táců," ohlásil jsem.

„Hoří tohle?" zeptal se.

„Jistě. Je to voskované plátno. Může to trochu smrdět. Vždyť vy jste věděl, že ho spálíte, už když jste ho kupoval. Jinak byste si vybral koženou vazbu."

Žádná odpověď. Sklonil se dopředu a s rozkoší umístil desky doprostřed plamenů. Oheň pořád hezky hořel, protože náš správce a sluha Fritz používal jednak dřevo, jednak kvalitní podpal. Když Wolfe viděl, jak se desky začínají kroutit, promluvil. „Zaveďte slečnu Blountovou do kanceláře a dejte jí stvrzenku. Za chviličku budu u vás."

Dvaadvacet tisíc dolarů není seno. I po odpočtu výdajů a daní budou ty peníze zdravým příspěvkem k udržování starého domu z hnědého pískovce na Západní třicáté páté ulici, který Wolfe vlastnil, v němž kromě něj žili a pracovali Fritz Brenner, kuchař a správce v jedné osobě, a ještě já. Pouze pracovat sem chodil Theodore Horstmann, který trávil v domě deset hodin denně a někdy i víc, protože pečoval o deset tisíc orchidejí ve sklenících v nejvyšším patře. Jednou jsem vypočítal naše hodinové výdaje za období šesti měsíců, ale nebudu zde uvádět přesnou cifru, protože by si tuhle knížku mohli přečíst lidé z finančního úřadu a pověřit některého ze svých čmuchalů, aby ji porovnal s daňovým přiznáním. Co se týče těch dvaadvaceti tisíc přijatých v hotovosti, najde je zahrnuty do příjmových položek.

Ale když jsem se ve čtvrt na dvě vrátil do kanceláře – poté, co jsem doprovodil Sally Blountovou a uložil svazek bankovek do sejfu, nebyl jsem v žádném případě veselý. Měli jsme peníze, ale žádné vodítko k případu. Wolfe dal jasně najevo, že jeho jediný závazek je pokusit se. Zdálo se však být více než pravděpodobné, že jsme poraženi před samým začátkem, což je pro ego našeho kouzelníka značně deprimující – o čmuchalovi nemluvě.

Zaplnil jsem tucet stránek svého bloku poznámkami typu:

1. Pokud Sally ví, ani jeden ze čtyř kurýrů, což byli jediní lidé kromě jejího otce, kuchaře a číšníka, kteří měli čokoládu na dosah, nikdy Paula Jerina neviděl a neměl s ním žádné styky; pokud by tomu tak bylo, téměř určitě by o nich věděla, protože všichni se tak či onak pohybovali v kruhu Blountových známých a ona se s nimi vídala celkem často. Totéž platí o Nashovi a Laghim, číšníku a kuchaři – i když je nikdy neviděla.

2. Kurýři. Charles W. Yerkes, bankéř, se občas s Blountovými společensky stýkal. Blount seděl ve správní radě Yerkesovy banky, Yerkes rád pobýval v jedné místnosti s paní Blountovou, Sallyinou matkou, ale to se dalo říct o mnoha mužích. Do svých poznámek jsem zahrnul jednu vsuvku – dohad, že Sally by považovala za dobré, kdyby si muži na okamžik odpočinuli od sledování její matky a tu a tam věnovali pohled i jí – dceři. To bylo celkem zvláštní, protože Sally nebyla žádná ohyzda, ale já jsem pochopitelně zatím neviděl její matku.

3. Morton Farrow, věk jednatřicet, nebyl kouzelník, ale nepřipouštěl si to. Vytáhl dobrý plat z Blountovy textilní společnosti jen proto, že byl synovcem paní Blountové, a domníval se, že ho neplatí dostatečně. Jen interpretuji to, co nám říkala Sally, necituji ji.

4. Ernst Hausman, makléř na penzi, dlouholetý přítel Matthewa Blounta, byl Sallyin kmotr. Nešťastný muž, který nešťastný umře, protože by klidně dal deset milionů dolarů, aby zvítězil nad šachovým velmistrem bez výhody figurek navíc a dal mu mat, ale neměl šanci. S Blountem nehrál partii už léta, protože ho podezíral, že nehraje naplno. Nápad, aby Paul Jerin přišel do klubu a předvedl své triky, se mu ani za mák nelíbil; byl přesvědčen, že do klubu nesmí vstoupit nikdo vyjma jeho členů. Zkrátka zoufalý snob.

5. Daniel Kalmus, právník, pracoval celá léta pro Blountův podnik. Sally pro něj měla jakousi slabost, ale nebyl jsem si jist, jakého typu, a jist si nejsem stále, takže to nechávám stranou. Řekla, že Yerkesovi je přes čtyřicet a Hausman, její kmotr, se blíží osmdesátce, ale o Kalmusově věku se vyjádřila zcela přesně – údajně je mu jednapadesát. Pokud dokáže dvaadvacetiletá dívka vychrlit věk muže, který je dvakrát starší než ona, není příbuzný a nemá s ní intimnější vztah, musí mít velmi dobrý důvod. Existovaly ještě další náznaky, nejen samotná její slova, ale i tón hlasu a chování. Zapsal jsem si, že Kalmusovi nevěří – také většinou říkala „Dan Kalmus“, nikoli „pan Kalmus“ nebo pouze „Kalmus“ – nevěří, že by jejího otce vytáhl z bryndy zčásti i proto, že se prostě domnívá, že by to

nedokázal. Navíc jej podezírala, že i kdyby něco podobného snad dokázal, neudělal by to.

Kdyby totiž Blounta odsoudili na elektrické křeslo nebo na doživotí, byla by paní Blountová volná. Sally to neřekla, ale třikrát zdůraznila, že Dan Kalmus miluje její matku. Wolfe se jí zeptal: „A miluje vaše matka jeho?“ a ona odpověděla: „Dobrý Bože, to ne. Ona nemiluje nikoho, kromě – pochopitelně – mého otce.“

6. Tolik o kurýrech. Co se týče dalších bodů v mém bloku, přednesu pouze jeden, tedy jediný, který se vztahuje k tématu. Pokud se našla jakákoliv nádobka, v níž by mohl být obsažen arzenik, žádné noviny to nevěděly, ale takové informace si vždycky policie a státní návladní nechávají pro sebe. Když se Wolfe ptal Sally, jestli o tom něco neví, zatajil jsem dech. Nepřekvapilo by mne, kdyby řekla ano – poloprázdná lahvička kysličníku arzenitého se našla v otcově kapse. Proč ne? Ale ona řekla, že pokud je jí známo, žádná nádobka se nenašla. Doktor Avery, kterého obvykle přivolávali, když byli rodiče nemocní, řekl jejímu otci dva nebo tři dny po té události, ještě než Blounta zatkli, že po veškerém vyptávání a ohledání Jerina připustil možnost použití jedu a poohlédl se kolem – dokonce šel až dolů do kuchyně, ale nic nenašel. A před čtyřmi dny, minulý čtvrtek, kdy Sally po dvou bezesných nocích zašla do jeho ordinace nechat si předepsat prášky na spaní, řekl, že mu asistent státního návladního oznámil, že žádná lahvička se doposud nenašla, a nyní, když byl Blount obviněn a vzat do vazby, doktor pochyboval, že by se policie bůhvíjak snažila nějakou vůbec objevit. Policie byla přivolána, až když Jerin zemřel, a Blount, který šel za Jerinem do nemocnice vzdálené pouhých pár bloků od Gambit Clubu, měl spoustu příležitostí zbavit se drobného předmětu, pokud tedy nějaký takový měl. Doktor Avery, přesvědčený, že jeho přítel a pacient Matthew Blount je nevinný, řekl Sally, že někdo tu lahvičku mít musel, a tedy se jí musel i zbavit. Poradil jí, aby přiměla Kalmuse najmout detektiva, který by se nádobku pokusil vypátrat. Právě tato rada doktora Averyho způsobila, že Sally napadlo jít k Nero Wolfovi.

Další bod, který v zápisníku není. Na konci jí Wolfe řekl, jak bylo absurdní si myslet, že by mohla cokoliv dělat, aniž by s tím seznámila Kalmuse nebo otce. Wolfe se totiž bude muset s některými lidmi vidět. Minimálně s těmi čtyřmi kurýry. A vzhledem k faktu, že nikdy služebně nevychází z domu, bude zapotřebí, aby přišli oni k němu, a Sally je bude muset přivést nebo poslat. A Kalmus o tom poví Blountovi. To se Sally pranic nelíbilo. Pár minut se zdálo, že dojde ke zpáteční výměně – já jí podám svazek bankovek, a ona mi vrátí stvrzenku, ale poté, co si dvacet vteřin okusovala ret, usoudila,

že zůstane. Zeptala se Wolfa, koho by chtěl vidět jako prvního, a on prohlásil, ať se se mnou spojí. A když zjišťovala kdy, odpověděl, že vůbec neví a že to musí uvážit.

Ve čtvrt na dvě, když jsem ji vyprovodil a celkem zachmuřený se vrátil do kanceláře, abych uložil svazek bankovek do sejfu, seděl Wolfe vzpřímeně s ústy sevřenými tak, až se zdálo, že nemá vůbec rty, s rukama položenýma na psací podložce na stole a mračil se na dveře do salonu. Dalo se to vysvětlit buď jako sbohem podvratnému slovníku nebo jako přivítání beznadějné práce, a nijak by mi neprospělo, kdybych se ho vyptával. Zabouchl jsem dvířka sejfu, a v tom se objevil Fritz, aby oznámil, že je čas oběda, spatřil Wolfovu polohu a výraz, pohlédl na mě, a požádal mě: „Dobrá, řekněte mu to sám," a odporoučel se.

Samozřejmě, že práce byla u společného stolu tabu, protože Wolfe nesnáší všechno, co by mohlo zkazit požitek z jídla, pokud je jídlo dobré – což v tomto domě bývalo vždycky. Obvykle se mu dařilo předstírat, že život je skvělý a všechno vypadá slibně. Ale když dopil kávu, vstal, přešel přes halu zpátky do kanceláře, přiblížil se ke stolu, usedl, opřel se pěstmi o opěrky a přísně se zeptal:

„Udělal to?"

Pozvedl jsem obočí. Kdyby byla z vraždy obviněna sama Sally, vyhověl bych mu, protože on si o mně myslí, že když se zhruba hodinu nacházím ve společnosti atraktivní mladé ženy, jsem schopen odpovědět na jakoukoli otázku. Ale tohle už bylo příliš – mé schopnosti nesahaly tak daleko, abych svým skvělým instinktem dokázal hodnotit příbuzné, které jsem nikdy neviděl, v tomto případě jejího otce.

„No," vypadlo ze mě. „Přiznávám, že pokud existuje něco jako pojem příbuzenské viny, pak musí existovat i příbuzenská nevina, ale připomínám, že jste jednou poznamenal na adresu Lewise Hewitta, že přesun…"

„Zmlkněte!"

„Ano, pane."

„Proč jste nezasáhl? Proč jste mě nezastavil?"

„Mým úkolem je vás nastartovat, nikoli zastavovat."

„Pchá. Proč jsem to, proboha, připustil? Pro peníze? K čertu! – Klidně bych žil v jeskyni a jedl kořínky a bobule. Peníze!"

„Také jsou dobrá jádra pecek a kůra některých stromů a místo masa byste mohl zkusit netopýry. Jenom peníze za to nemůžou. Řekla, že umíte věci, které nedokáže nikdo na světě, takže když se ukázalo, že dostat Blounta z basy je evidentně úkol, který nedokáže nikdo na světě, už jste byl její. Ať už to Blount udělal nebo ne – to

není důležité. Musíte dokázat, že to neudělal, i když to třeba udělal. Skvělé. Váš zdaleka nejlepší případ.“

„Váš také. Náš. Nezastavil jste mě.“ Natáhl se, aby položil prst na tlačítko a stiskl – dvakrát krátce, jednou dlouze – pivní signál. To bylo zlé. Nikdy si nezvonil pro pivo dříve než hodinu po obědě, aby si dal půl hodinky, než se s Theodorem odebere na svou odpolední siestu od čtyř do šesti do skleníků. Přešel jsem ke svému stolu. Když se k němu posadím, jsem obrácen zády ke dveřím do haly, ale přehled mám – v zrcadle na zdi před sebou jsem spatřil Fritze, jak přichází s pivem a zastavuje se po dvou krocích, aby se na mě tázavě zahleděl. Jednou z mých dvou milionů funkcí je, jak Fritz ví, bránit Wolfovi v porušování jeho pivních pravidel. A tak jsem se obrátil a odsouhlasil to. „Jo, v pořádku. Odchází do jeskyně a já jdu s ním. Tohle je sklenka na rozloučenou.“

Fritz strnul. „Ta žena? Nebo ten slovník?“

„Já to pivo nechci,“ oznámil Wolfe. „Odneste ho.“

Fritz se otočil a šel pryč. Wolfe nasál hlučně nosem vzduch, jak jen to šlo, a vyfoukl ústy. „Souhlasím,“ vypadlo z něj. „Uvážení jeho viny nebo neviny by bylo zbytečné. Buď budeme pokračovat s předpokladem, že je nevinný, nebo to vzdáme. A chceme vytáhnout ty věci ze sejfu a vrátit jí je?“

„Ne. Vezmeme si to a necháme ji jít. Víte zatraceně dobře, proč jsem se vás nepokusil zastavit. Bylo to příliš výhodné, než abychom to nechali plavat – je to šance, že vyřešíte zdánlivě neřešitelný případ.“

„Jste připraven předpokládat, že pan Blount je nevinen?“

„Zatraceně – musím přece. Jak jste řekl.“

„Pak je tedy vinen někdo jiný. Začnu tím, že vyloučím kuchaře a číšníka.“

„Dobrá. Tím se vše zjednodušuje. Ale proč vlastně?“

„Podívejte. Arzenik byl v čokoládě. Proto když buď…“

„Ne. To není dokázáno. Jediný arzenik byl nalezen v Jerinovi. Konvice byla plná čerstvé čokolády bez arzeniku, šálek byl čistý a nenašla se žádná lahvička. Nic není dokázáno.“

„Ale je.“ Obvykle v sobě nesl Wolfův hlas stopy uspokojení, když mě opravoval, ale tentokrát se neobtěžoval. Po čtyřech dnech vyšetřování obvinil státní zástupce pana Blounta z vraždy. Blount dost dobře nemohl podat Jerinovi arzenik v ničem jiném než v čokoládě. Bezesporu si ověřili, zda mohl být arzenik podán jinak než v nápoji – v tomto typu vyšetřování je policie skutečně dobrá. Přirozeně vyloučili, že by Jerin pozřel arzenik ještě před příchodem

do Gambit Clubu, a tam konzumoval právě jen čokoládu, jinak by Blounta neobvinili.

„Šach," uznal jsem. „Kuchař a číšník?"

„Není to definitivní, jen silně pravděpodobné. Byli v kuchyni a připravovali čokoládu. Jeden nebo oba znali pana Jerina, měli důvod přát si jeho smrt, věděli, že přijde do klubu, a také jim bylo známo, že čokoláda je pro něho. Omezme se na jednoho. Nasype arzenik do čokolády. V okamžiku, kdy tak činí, neví, že pro ni přijde pan Blount, předpokládá, že ji odnese do knihovny sám, případně jeho kolega. Neví, že pan Blount přinese konvici a šálek později do kuchyně a opláchne je. Neví, že by některý člen klubu choval vůči panu Jerinovi nepřátelství – pokud si nemyslíte, že bych měl připustit i tohle."

„Ne."

„Neví, zda bude mít někdo jiný příležitost cokoli do čokolády nasypat. Ví však, že policie zcela jistě odhalí souvislost, ať už je jakákoliv, s Jerinem. Ale přesto sype arzenik do čokolády?"

„Ne. Můžeme si je tedy nechat alespoň jako poslední. Policajti je pochopitelně prověřili. Pokud jsou Blount, kuchař a číšník mimo hru, zbývají nám kurýři. Jedině že by se tam vplížil nějaký nezvaný host…"

Zavrtěl hlavou. „Pan Blount řekl dceři jen to, že asi ne, nebyl si stoprocentně jistý, ale jeho stůl byl nejblíž ke dveřím do knihovny. A bylo by to šíleně riskantní. K Jerinovi měli mít přístup pouze kurýři, a pokud by k němu vstoupil někdo jiný, určitě by se o něm vědělo, někdo by ho spatřil. Něco takového považuji za neuváženost hraničící se šílenstvím. Takovou možnost hypoteticky vylučuji. Ale kromě kurýrů existuje ještě jedna možnost – pan Jerin sám. Měl arzenik v rozpustné kapsli, vložil si ho do úst a zapil čokoládou. Mám vzít v úvahu i tuto možnost?"

„Ne, děkuji. S něčím takovým bych nepotřeboval pomáhat. Zabývejte se kurýry. Připouštím, že možnost měli. Kurýr mohl jít oznámit tah a zavřít dveře. Předpokládáme, že zavřel dveře, aby dovnitř nepronikal hluk způsobený diváky korzujícími po místnosti?"

„Ano."

„Dobrá. Věděl by, že každou chvíli může dovnitř vstoupit jiný kurýr, ale potřeboval jen pár sekund. Konvice stála na stole. Jerin sedící v lenošce měl zavřené oči, soustřeďoval se. Arzenik mohl mít připravený, řekněme v papírovém kornoutku, a už to jelo. Nemusel ani nic míchat. Nic takového. Mám říct, kdo to byl?"

„Ano, jistě."

„Ernst Hausman, šachový fanda. Byl proti pozvání Jerina do klubu, ale když už ho tam měl, existovala obrovská pravděpodobnost, že muž, který porazil Blounta a dal mu přitom navíc věž, přirozeně porazí i jeho. Nejraději by otrávil všechny šachové velmistry a začal by mistrem světa, což je, pokud vím, Rus.“

„Botvinnik.“

„Takže nejen *ludus naturae*, ale navíc komouš. Nevím o žádném popsaném případu, kdy by motivem vraždy bylo, že hrál příliš dobře šachy, ale všechno se koneckonců musí přihodit někdy poprvé. Nenechte se zmást – neblábolím. Hausman by mohl být trochu mišuge.“

Wolfe zavrčel. „Proč říkáte ‚*by mohl*‘. On přece je. Když by byl ochoten obětovat celé jmění, aby vynikl v šachu. Pak vyloučíme ty tři ostatní.“

„Zatím je povedu v evidenci. Dokud se nepodívám na Hausmana. Klientka tvrdí, že Jerina nikdy neviděl, ačkoliv slyšet o něm mohl – právě od ní. Samozřejmě bychom mohli vymyslet motiv, který by padl jako ulitý na toho právníka, Dana Kalmuse.

Ve skutečnosti třeba nemiluje její matku, ale klientku. Protože je ženatý, pokud tedy je, musí také skrývat svou vášnivou lásku vůči panně, pokud jí ona je, takže když pobývá s Blountovými, koketuje s matkou, což však slouží jen jako zástěrka. Má dojem, že Sally se zbláznila do Paula Jerina, což může být pravda bez ohledu na vše, co vám říkala, a domnívá se, že je pro něj nesnesitelná představa, jak se dáma jeho srdce vášnivě drží za ruku s jiným, a tak holt koupí trošku arzeniku.“

„To je poněkud přitažené za vlasy.“

„Vraždy obvykle bývají přitažené za vlasy. Mohli bychom se tedy shodnout na Blountovi alespoň coby spolupachateli? Máme předpokládat, že vraždu nespáchal? Ale mohl mít podezření, že Hausman nebo Kalmus čokoládu mírně dochutili. Proto se tedy postaral o konvici a šálek.“

„Ne.“ Wolfe zavrtěl hlavou. „Musíme předpokládat, že pan Blount do toho vůbec není zatažen. Odnesl konvici a šálek, vylil obsah a vymyl je prostě proto, že se domníval, že něco v čokoládě mohlo způsobit Jerinovu indispozici – což byla pravda. Přirozená a správná reakce.“ Zavřel oči, ale neopřel se – tedy nepřemýšlel, pouze trpěl. Sešpulil rty. Poté, co je sešpulil asi tucetkrát, otevřel oči a promluvil. „Alespoň máme volné pole působnosti. Policie a státní zástupce drží pana Blounta pod zámkem na základě soudního příkazu, takže o naše cíle zájem nemají – možná pouze jako o svědky, kromě toho si určitě nechali podepsat všechny jejich

výpovědi. Nemůžeme se dostat do žádné tahanice o svědky.“ Podíval se na hodiny. „Je pan Cohen ve své kanceláři?“

„Jistě.“

„Běžte za ním. Kromě uveřejněných zpráv máme informace z jediného zdroje – od slečny Blountové – a nevíme nic o její kompetenci ani pravdomluvnosti. Řekněte panu Cohenovi, že jsem byl pověřen vyšetřit některé aspekty této záležitosti a že potřebuji…“

„To bude obtížné – tedy pro něj. Pochopí, že to může znamenat jediné – byl jste najat, abyste dostal Blounta ven, a domníváte se, že je to možné, protože jinak byste tu práci nevzal, a čekat od něj, že si pro sebe nechá právě *tohle* – nevím, nevím.“

„Ale já neočekávám, že si to nechá pro sebe.“

„Může to publikovat?“

„Jistě. Jak jsem řekl slečně Blountové – mé zapojení do případu nemůže být drženo v tajnosti, a čím dříve se o mně vrah dozví, tím lépe. Možná bude považovat za nutné něco udělat.“

„Jo. Ovšem, pokud…, ne. Musím si udělat uzel na kapesníku, abych nezapomínal, že to Blount neudělal.“ Vstal jsem. „Když ale Lonovi neřeknu, kdo vás najal, bude předpokládat, že to byl Blount. Nebo Kalmus.“

„Jen ho nechte. Nemůžete mu diktovat, co má předpokládat.“

„Ani se nebudu pokoušet. Má se na něco zaměřit obzvlášť pečlivě?“

„Ne. Ano. Na všechno.“

Přešel jsem do haly, sundal z věšáku plášť a klobouk, otevřel jsem domovní dveře a málem mě porazil náraz ledového větru.

Za dveřmi s nápisem LON COHEN, v malé místnůstce ve dvacátém patře budovy patřící *Gazette* položil Lon do vidlice telefonní sluchátko – měl na stole tři telefony – obrátil se ke mně a řekl: „Možná stihneš večerní vydání, jestli je to trhák. Titulní strana?“

Klesl jsem do židle, překřížil nohy a pohodlnou polohou naznačil, že mám spoustu času. Zavrtěl jsem hlavou. „To by nešlo ani do přílohy. Jen hledám útržkovité zprávy, které by možná ani nestály za otištění. O Paulu Jerinovi a Gambit Clubu.“

„Ale neříkej.“ Přejel si dlaní po vlasech, téměř uhlově černých, ulízaných dozadu přes šikmé čelo To gesto jsem velmi dobře znal, ale bylo velmi obtížné, abych si ho přestal různě vykládat. Byl jedním z řady vynikajících hráčů pokeru, s nimiž jsem trávil jednu noc v týdnu. Úplně nejlepší byl Saul Panzer, s nímž se setkáte později. Zeptal se: „Děláš průzkum kvůli monografii o kriminalitě dospělých?“

„Jediné, co potřebuju mít, je prostě přesný obrázek. Nero Wolfe se snaží vypátrat jisté aspekty toho případu.“

„Dobrá, dobrá. Jen ze zvědavosti?“

„Ne. Má klienta.“

„Prdlajs má. Publikovat teda kdy?“

„No, zítra.“

„Kdo je ten klient.“

„Nevím. Neřekne mi to.“

„To se vsadím.“

Lon se naklonil dopředu. „Teď mě dobře poslouchej, Archie. To je základ. V novinách musejí být věty vždycky v aktivním tvaru, ne v pasivním. Nemůžeš napsat ‚Pan Kaczynski byl dnes kousnut nějakou ženou‘, ale musíš napsat ‚Slečna Mabel Flumová dnes kousla pana Kaczynského‘. Hlavním vodítkem našeho článku musí být zhruba toto: ‚Daniel Kalmus, právník Matthewa Blounta, si najal Nera Wolfa, aby získal důkazy, že Blount nezavraždil Paula Jerina‘. Pak dál bude něco, že je Wolfe nejlepší detektiv, kterého tato zem stvořila a spolupracuje s nepostradatelným vynikajícím Archiem Goodwinem. Takhle se to dělá.“

Šklebil jsem se na něj. „To se mi líbí. Na druhý den budeš moct podrobně psát o tom, jak se Kalmus brání nařčení.“

„Chceš tím tedy říct, že to není Kalmus?“

„Neříkám nic. Nebylo by ksakru stejně dobré, ne-li lepší, nechat otázku klienta otevřenou a naznačit, že víš, kdo to je, ale neřekneš to? Další den si milion lidí koupí Gazette, aby to zjistili.“

„Chceš mi to snad prozradit?“

„Ne. Ani slovo. Napiš jen, že si ho najali a zaplatili mu honorář.“

„Můžeme říct, že to máme přímo od tebe?“

„Jasně.“

Obrátil se a popadl sluchátko jednoho telefonu. Zeleného. Netrvalo to dlouho, protože zbývalo místo jen na malý sloupek. Zavěsil a znovu se otočil ke mně. „Právě včas. No, a teď pro to zítřejší pokračování. Nečekám, že budeš zpívat jako slavíček, ale proč si Wolfe myslí…“

„Ulítl.“ Ukázal jsem mu dlaně. „Jsi novinář každým coulem, ale teď je řada na mně. Chci všechno o každém, s kým ses viděl, nebo o kterém jsi slyšel, ale co se v novinách nepsalo.“

„To by trvalo celou noc. Nejdřív ještě jednu věc – mimo hru – Wolfe si opravdu myslí, že vytáhne Blounta z lochu?“

„Mimo hru – zaobírá se tou myšlenkou.“ Připravil jsem si notes. „Tak. Našli nějakou nádobku se zbytky arzeniku?“

„Ať se propadnu.“ Naklonil hlavu. „Ví Wolfe, že Blount šel dolů do kuchyně pro čokoládu a přinesl ji sám Jerinovi?“

„Ano.“

„Ví také, že potom, co Jerin vypil skoro všechno, Blount sebral šálek i konvici, odnesl je a umyl?“

„Ano.“

„Ví, že Blount vyhnal Jerina ze svého bytu a vyhrožoval mu, ať se nepřibližuje k jeho dceři?“

„Ne. Fakticky?“

„Nemůžu to dokázat, ale říká se, že policajti můžou. A jeden z našich chlapíků to vyrazil – dobrej kluk, Al Proctor – vyrazil to z jednoho Jerinova kamaráda. Chceš mluvit s Proctorem?“

„Ne. Proč? To by jen potvrdilo Blountův motiv a vzhledem k faktu, že je Blount nevinen, je zbytečné s tím ztrácet čas. Zjistili…“

„Ať se, fakt propadnu! Můj Bože, Archie, to je trhák! Tak dělej, sem s tím! Bude to mimo hru, dokud neřekneš. Copak jsem tě někdy podrazil?“

„Ne, a neuděláš to ani teď. Vyprdni se na to, Lone. Nic nedělej. Našli lahvičku?“

Natáhl se po telefonu, chvilku váhal a nechával ruku na sluchátku, pak si to rozmyslel a ruku stáhl. „Ne,“ vypadlo z něj.

„Nemyslím si to. Kdyby něco měli, někdo z nás by se to dozvěděl.“

„Věděl Jerin, že byl otráven? Podezíral někoho?“

„Nevím.“

„Lidi z *Gazette* určitě mluvili s někým, kdo tam byl.“

„Jasně, ale poslední čtyři hodiny před smrtí s ním byli v nemocnici jenom doktoři a sestry, a ti nic neřeknou.“

„A v klubu Jerin na nikoho neukázal a neřekl něco ve stylu ‚Tos byl ty, ty hajzle‘?“

„Ne. Kdyby to snad udělal, na koho měl podle tebe ukázat?“

„To ti řeknu později. Dnes ne. Kdo šel do nemocnice? Vím, že doktor Avery šel do ambulance a pak ještě Blount. Kdo ještě?“

„Tři členové klubu. Jeden z nich byl Kalmus, ten právník. Mám i jména těch druhých dvou, jestli je chceš.“

„Ne, pokud to nebyl Hausman nebo Yerkes nebo Farrow.“

„Ani jeden.“

„Tak se neobtěžuj. Co se povídá v kuloárech? Slyším jednou to, pak ono, třeba ve Flamingu, kromě tebe jsem tam moc novinářů neviděl. Co se mezi nima povídá? Mají tipy?“

„Ne takové, jaké by sis přál. Samozřejmě v prvních dnech měli spoustu tipů, ale co chytli Blounta, tak už nic nemají. Teď máme před sebou základní otázku, jestli Jerin Sally lhal nebo ne. To by vás nezajímalo?“

„Ani ne. Takže si všichni myslí, že je to fajn, když je Blount v lapáku? Ani nějaké názory menšiny?“

„Nic, co by stálo za řeč. Proto je tohle o tobě a Wolfovi bomba.“

„Fajn. Takže o nikoho jiného není zájem, od té doby, co Blounta zavřeli, ale jak to bylo předtím? Co ti čtyři kurýři? Hausman, Yerkes, Farrow, Kalmus. Musíš mít dost velkou sbírku faktů, které jsi neotiskl.“

Zahleděl se na mě přesně tak, jako vždycky, když jsem se znovu podíval na svou špatnou kartu, nadzvedl jedno obočí a zvedal ho, jak to jen šlo. „Vsadil bych i víc než niklák,“ prohlásil. „Vsadil bych i nový lesklý deseťák, kdybych věděl, o kom z nich chceš něco vědět. Zatraceně, to by pomohlo. Máme tady pár slepicích mozečků, ale taky pár dobrých. K tvým službám.“

„Skvělé,“ reagoval jsem nadšeně. „Pošli mi jejich jména a telefony. Zdůrazni, aby mi nevolali, zavolám si je sám. A teď o kurýrech. Začni Kalmusem.“

Řekl všechno. Nejen to, co nosil v hlavě, poslal si i pro šanony. Zaplnil jsem osm stran svého zápisníku těmi nejneužitečnějšími hromadami faktů, které si dokážete představit. Samozřejmě, člověk nikdy neví. Wolfe dokázal jednou rozlousknout pěkně tvrdý oříšek jen proto, že mu Fred Durkin oznámil, že jistý hoch si koupil na dvou různých místech žvýkačku – ale nemá cenu někoho otravovat vyprávěním, že Yerkes byl zadní bek na univerzitě v Yale nebo že Farrow měl zvyk potloukat se po nočních klubech. Pokusím se všechno maximálně zestručnit:

Ernst Hausman, dvaasedmdesát, na penzi, ale stále majitel poloviny akcií obrovité firmy z Wall Street, vdovec, bezdětný, bez přátel (Blount se nepočítá?) a bez psů. Jeho vášeň k šachu byla

všeobecně známá. Patřila mu nejkrásnější sbírka šachových figurek na světě, měl asi dvě stě souborů, jeden z královského jantaru – bílé a zelené.

Morton Farrow, jednatřicet, svobodný, bydlel v Blountově bytě na Páté avenue (o čemž se Sally nezmínila). Byl asistentem zástupce ředitele Blountových textilních závodů. Dostal pokutu za překročení rychlosti právě třicátého ledna, kdy došlo k oné události v Gambit Clubu.

Charles W. Yerkes, čtyřiačtyřicet, viceprezident Kontinentální banky a Kontinentálního trustu, ženatý, dvě děti. V šestadvaceti byl jedenáctý ze čtrnácti na mistrovství Spojených států v šachu a od té doby se žádného turnaje nezúčastnil.

Daniel Kalmus, jednapadesát, právník prominentního podniku, partner právnické firmy McKinney, Best, Kalmus a Green, vdovec, čtyři děti, všichni vdaní nebo ženatí. Jeden člen klubu řekl novináři z *Gazette*, že ho překvapuje Kalmusova pozice kurýra – proč nehrál sám? – považoval Kalmuse za nejlepšího hráče, který mohl Jerina porazit.

A tak dále a tak podobně. Když jsem procházel záznamy, Lon si párkrát zavolal a několik lidí zavolalo jemu, ale pořád mě koutkem oka sledoval. Předpokládal zřejmě, že pokud má Wolfe eminentní zájem na jednom z toho kvarteta, třeba bych to dal nějak najevo – blýsklo by mi v očích nebo bych sešpulil rty. Nechtěl jsem ho zklamat, a tak jsem z jedné složky vytáhl list papíru a strčil si ho do rukávu. Když jsem mu pak vracel všechny záznamy na stůl, zeptal se: „Chtěl by sis udělat kopii toho papíru, co máš v rukávu?“

„Jó, fajn, jen jsem to zkoušel,“ reagoval jsem, vytáhl proužek papíru a předal mu ho. Byl na něm pouze nejasný vzkaz psaný tužkou *11/8 11:40 LC tvrdí, že MJN mluví moc o šachu AR.* Konstatoval jsem. „Pokud LC znamená Lon Cohen, tak by to mohlo dávat smysl.“

„Jdi se vycpat.“ Hodil papírek do koše. „Ještě něco?“

„Jenom pár detailů. Jak vypadá Sally Blountová?“

„Myslím, že s tím nemá nic společného.“

„Ale má. Může mít přece informace, které bychom mohli potřebovat, a pomohlo by mi, kdybych věděl, co od ní mohu při osobním setkání čekat. Není lidožroutka?“

„Ne. Samozřejmě nám neříká všechno a policii patrně také ne. U většiny dívek jejího věku a postavení se dá vždycky vyšťourat nějaká špinavost, někdy je jí i dost, když se vrtáš hodně hluboko, ale mám dojem, že u ní tomu tak není. Zdá se, že je čistá. Nic na ni nemáme,

dokonce ani v souvislosti s Paulem Jerinem. Pochybuju, že by policajti měli víc.“

„Škola?“

„Bennington. Absolvovala loni.“

„A co její matka? Ta určitě nelže, ale může třeba také něco skrývat. Nevíš něco o ní?“

„Jasně, vím. Řekl jsem své ženě, že nemusí pochybovat o tom, co udělám, až umře. Dostanu Annu Blountovou. Nevím jak, ale dostanu ji.“

„Takže ji znáš?“

„Nikdy jsem s ní nemluvil, ale párkrát jsem ji viděl, což stačí. Neptej se mě, proč. Není to v kráse nebo mých přízemních touhách. Ona je možná kouzelnice, a neví o tom. Kdyby to věděla, bylo by to znát, a tím by se vše pokazilo. Jak říkáte, nelže, ale když má manžela odsouzeného za vraždu, je senza sousto a zdá se, že nejsem sám, kdo si na ni brousí zuby. Ona umí upoutat pozornost. Každého to k ní táhne.“

„No a?“

„Je jasné, že žádné ‚a‘ neexistuje. Určitě je čistá. Je těžké tomu uvěřit, ale já bych tomu věřil rád. Jak víš, jsem šťastně ženatý a má žena je zdravá a doufám, že bude žít dlouho předlouho, ale je příjemné vědět, že existuje někdo jako Anna Blountová – jen pro jistotu. Nechápu, proč o ní s ním. Ale, ksakru, vždyť sny jsou každého osobní věc. Jestli ji uvidíš, nezapomeň mi říct, jak na tebe zapůsobila.“

„Rád.“ Vstal jsem. „Tentokrát tě nezahrnuju díky, protože jsem ti poskytl víc, než jsi dal ty mně.“

„Ale já chci ještě něco! Zatraceně, Archie, jenom něco maličkého na zítřek…“

Prohlásil jsem, že by dostal víc, jestliže by něco víc existovalo, sebral jsem si ze židle kabát a klobouk a odešel.

Zamířil jsem do města. Obvykle mi procházka centrem pomohla srovnat si myšlenky – pracovaly mi nohy, plíce nasávaly spoustu příjemného chladivého vzduchu a romanticky na mě padaly vločky a vítr je pak zase odvíval – jenže jsem jaksi neměl co urovnávat. A co horšího – má mysl odmítala spolupracovat a vyhýbala se základnímu tématu. Přijal jsem předpoklad, že Matthew Blount je nevinný, ale má mysl jej zkrátka nepřijala. Pořád jsem se snažil přivést svou pozornost k známým faktům, a to bylo k ničemu.

Mířil jsem na jih na Šestou avenue, ale když jsem dorazil na Třicátou pátou ulici, hodinky mi ukazovaly 4:30, a tak místo abych se obrátil na zpáteční cestu, pokračoval jsem dál. Wolfe stejně

neopustí své skleníky dřív než v šest, takže nemá cenu chodit domů a sedět u stolu ve snaze soustředit myšlenky na něco užitečného, když nic užitečného pro tento účel zatím neexistuje. A tak jsem pokračoval přímo na Dvanáctou ulici, odbočil doleva, zastavil se v půlce dlouhého bloku a zahleděl se přes vozovku na třípatrovou cihlovou budovu natřenou na šedo v kombinaci se zelenou. Na hezké, blýskavé měděné tabulce na pravé straně ode dveří stálo GAMBIT CLUB. Přešel jsem ulici, vstoupil do vestibulu, sáhl na kliku, ale bylo zamčeno, tak jsem stiskl zvonek, zaslechl bzučák, otevřel si a vstoupil.

Samozřejmě – jen jsem se snažil ošálit sám sebe. Pravděpodobnost, že bych sehnal nějaká nová fakta, o něž bych se mohl opřít, byla asi jedna ku milionu, ale aspoň jsem se pokoušel – vždyť jsem byl ve službě. V hale byl dlouhatánský věšák, a když jsem si sundal plášť a klobouk, objevil se v jedněch otevřených dveřích nějaký muž a zeptal se: „Přejete si, pane?“

Byl to Bernard Nash – číšník. Jeho fotka vyšla v *Gazette*. Byl vysoký a štíhlý, s protáhlým smutným obličejem. „Potřebuji si něco ověřit,“ poznamenal jsem a hnal se ke dveřím. On mi však zastoupil cestu a položil druhou otázku: „Jste od policie?“

„Ne,“ přiznal jsem se. „Jsem gorila. Jak často musíte vídat obličej?“

Patrně by mě požádal, aby se mohl podívat na mou placku, ale já jsem pokračoval v chůzi a proklouzl jsem kolem něj dovnitř. Ocitl jsem se v obrovské místnosti. Šachové stolky byly tenkrát zjevně připraveny pouze pro velkou událost, protože jich tam nyní stálo více než tucet – spíš asi dva tucty – a u tří se hrálo; u jednoho navíc stála skupinka kibiců. Zastavil jsem se, jen abych se rychle porozhlédl, a pak zamířil k pootevřeným dveřím na vzdálenějším konci – s číšníkem v patách. Pokud Blountův stůl číslo šest byl v řadě podél levé stěny, seděl jen asi tři metry od dveří do knihovny.

Knihovna sama o sobě byla příliš malá, než aby se dala označit za útulnou. Stála v ní čtyři kožená křesla, u každého lampička na čtení a stojan s popelníkem. Police s knihami lemovaly celé dvě stěny a zčásti i třetí. V koutě stál šachový stolek s mramorovou deskou, na níž byla zobrazena šachovnice z hnědého a žlutého mramoru. Figurky na ní se nenacházely ve výchozí pozici. V *Gazette* se psalo, že jsou vyrobené ze slonoviny a lazuritu a že ony i stolek patřily Ludvíku XVI., který holdoval šachu, a že figurky zůstaly rozestavěné po devátém tahu nejznámější partie Paula Morphyho, v níž porazil vévodu z Brunšviku a hraběte Isouarda v Paříži roku 1858.

Lenoška stála opěradlem k levé stěně, ale stolek u ní nebyl, jen malé pulty u opěrek na ruce. Pohlédl jsem na Nashe. „Vy jste pohnuli stolem.“

„Jistě.“ Vzhledem k tomu, že jsem byl jenom policajt, nepovažoval za nutné dodávat ‚pane‘. „Bylo nám řečeno, že už s věcma můžeme hýbat.“

„No jo, to inspektor – máte tady členy z vyšších vrstev. Kdyby to byla nějaká díra, zapečetil by ji na měsíc. Máte na hodinkách vteřinovku?“

Pohlédl na zápěstí. „Ano.“

„Výborně, můžete mi změřit čas. Musím si něco prověřit. Půjdu dolů do kuchyně a hned zase nahoru. Stopnu si to na svých hodinkách, ale dvoje jsou lepší než jedny. Počkejte, až řeknu ‚start‘.“ Mrknul jsem na hodinky a se slovem „start“ jsem vyrazil.

Kromě dveří, jimiž jsme vešli, tam měli ještě dvoje – jedny do haly – a na vzdálenějším konci u těch druhých byla ještě dvířka, zřejmě do prastaré šachty na jídelní výtah. Přešel jsem k těm druhým – ne k výtahu – otevřel je a vydal se dolů. Šlapal jsem po úzkém a příkrém schodišti. Ocitl jsem se v kuchyňce, větší, než by se dalo čekat, a vůbec ne staromódní. Samá nerezová ocel a zářivky. Na stoličce tam seděl malý kulaťoučký chlapík s pleší a listoval v nějakém časopise. Zamžoural na mě a zabručel. „Bože můj, další.“

„Vypadáte mnohem líp než posledně.“ Musel jsem odpovídat hbitě. „Jste Laghi, ne?“

„Klidně mi říkejte Tony. Proč ne?“

„Natolik vás zase neznám.“ Obrátil jsem se a hnal se do schodů. V knihovně Nash, který se evidentně ani nehnul z místa, pohlédl na hodinky a poznamenal: „Jedna minuta osmnáct vteřin.“

Pokýval jsem hlavou. „Přesně. Vy jste ve svém prohlášení tvrdil, že když sešel Blount poprvé pro čokoládu, byl v kuchyni asi šest minut.“

„To není pravda. Uvedl jsem asi tři minuty. Jestli ne… A ták. Vy se snažíte… Aha. Já ale vím, co jsem uvedl v prohlášení.“

„Skvělé. Já to vím taky.“ Přistoupil jsem ke dveřím velké místnosti, vešel dovnitř a zamířil ke stolu, kde probíhala partie se spoustou kibiců. Nikdo z nich, ani soupeři, mi nevěnovali jediný pohled. Více než polovina figurek stála pořád na šachovnici. Na černého krále zaútočil pěšec a já jsem jen zvedl obočí, když dotyčný uchopil věž, ale pak jsem začal se zájmem sledovat postup obou hráčů. Za mými zády zazněl Nashův hlas. „Tento muž je od policie, pane Carruthers.“ Ani jeden pohled se na mě neobrátil. Bílý, což byl

evidentně pan Carruthers, promluvil, aniž otočil hlavou: „Neruš, Nashi. Víš to moc dobře.“

Šach je úchvatná hra, pokud vás dokáže uchvátit. Neměl jsem nic lepšího na práci, a tak jsem zůstal asi půl hodiny a vždycky jsem se pokusil uhádnout, jaký bude příští tah, a podařil se mi skvělý rekord. Pokaždé jsem se mýlil. Zacouval jsem tedy do haly pro plášť a klobouk.

Sněžilo stále víc, ale do šesti zbývalo pořád ještě dvacet minut, a tak jsem se ještě procházel. Co se mého mozku týče, naznačil jsem mu, že může rozpracovávat nějaké nové informace, protože jsem mu ukázal místo činu a dokonce stanovil životně důležitý fakt, že sejít do kuchyně a zpátky trvá sedmdesát osm vteřin, ale to bylo nezajímavé. Zhruba na Osmnácté ulici jsem to vzdal a začal pozorovat kolemjdoucí. Dívky vypadají ve vánici mnohem lépe – obzvlášť za soumraku.

Když jsem vystoupil po několika schůdcích ke dveřím pískovcového domu a strčil klíč do zámku, zjistil jsem, že není zasunutá závora, a že tedy nemusím zvonit na Fritze. Než jsem vešel, oprášil jsem si z kabátu i klobouku sníh, pověsil je na věšák do haly a pokračoval do kanceláře – tam mě čekalo jediné uvítání – podmračený pohled. Wolfe seděl za stolem se svou nejnovější knihou – *Africkou Genesis* Roberta Ardreye. Já jsem usedl za svůj stůl a zvedl nejnovější vydání *Gazette*. Dostávali jsme tři výtisky – jeden pro Wolfa, druhý pro Fritze a třetí pro mě. Stálo to hned na první straně – první sloupek pod titulem DOŠLO PO UZÁVĚRCE.

Wolfe zřejmě četl dlouhatánský odstavec, protože uplynula celá minuta, než vzhlédl a promluvil. „Sněží?“

„Jo. A trochu fouká.“

Přelétl zrakem znovu ke své knize.

„Nerad ruším,“ začal jsem, „ale možná bych později zapomněl. Zašel jsem k Lonu Cohenovi. Dostal to ještě do dnešního vydání, jak jste si možná všiml.“

„Nedíval jsem se. Sehnal jste něco užitečného?“

„Nic, co by bylo užitečné pro mě. Možná pro vás.“ Vytáhl jsem z kapsy notes.

„Pochybuju. Máte skvělý čich.“ Vrátil se ke své knize.

Dal jsem mu čas na další odstavec. „Také jsem se zašel podívat do Gambit Clubu.“

Bez komentáre.

„Já vím,“ dodal jsem, „že ta kniha je nesmírně zajímavá. Jak jste mi vyprávěl při obědě, pojednává o tom, co se událo v Africe před stovkami tisíc let, a já si uvědomuji, že je to mnohem důležitější než

to, co se odehrává nyní zde. Můj hovor s Lonem může počkat, stejně jako to, co jsem dělal v Gambit Clubu, kromě toho, že jsem se dlouze zadíval na lenošku, v níž seděl Jerin, a sledoval partii šachu. Vy jste však slíbil slečně Blountové, že jí dáte vědět, s kým se chcete vidět nejdříve. Máte-li ještě zájem, aby dnes večer někoho přivedla, měl bych jí hned zatelefonovat.“

Zavrčel: „Nic nespěchá. Sněží.“

„Jo, ale to může přestat, než bude zahájen proces. Nemyslíte?“

„K čertu! Neotravujte!“

No jo, už popuzeně funí. Vzhledem k tomu, že jednou z mých nejvýznamnějších funkcí je popíchnout ho, když se ho zmocňuje averze k práci, bylo to na mně. Jenže mě trápil vlastní mozek. To, že jsem mu ukázal místo činu, k ničemu nebylo. Pokud jsem se nemohl na práci soustředit já, jak jsem mohl donutit jeho? Vstal jsem a zamířil do kuchyně, abych se zeptal Fritze, jestli mi někdo volal, i když jsem věděl, že ne, protože to by mi napsal na stůl vzkaz.

Ovšem v další hodině jsem měl hned tři telefonáty před večeří a dva v jejím průběhu. Volali z *Timesů, Daily News* a *Postu*, a pak ještě ze dvou stanic – CBS a NBC. Všem jsem potvrdil pravdivost článku v *Gazette* a řekl, že nemám co dodat. Lidi z *News* byli jedovatí, protože je štvalo, že jsem to dal nejdřív *Gazette*, a *Timesy* chtěly pochopitelně mluvit s Wolfem. Až nadejde soudný den, *Timesy* si to budou chtít ověřit snad u archanděla Gabriela a pro další vydání budou chtít potvrzení snad ještě od Vyšší Instance.

Po hovoru s CBS jsem se vrátil do jídelny, abych si to napodruhé rozdal se svým papájovým pudinkem, když zazvonil někdo u dveří. Při jídle obvykle otvírá Fritz. Vyšel z kuchyně a pak halou ke dveřím, v minutě byl zpátky a hlásil: „Pan Ernst Hausman. Řekl, že vám je jeho jméno známé.“

Wolfe na mě pohlédl, ne jako na přítele, dokonce ani jako na důvěryhodného asistenta. „Archie – to je vaše věc.“

Polkl jsem pudink. „Ne, pane. Vaše. Co se *Gazette* týče, jen jsem plnil vaše rozkazy. Sám jste řekl, že vrah možná bude považovat za nutné něco udělat – a tady to máte.“

„Pchá. On šel tou větrnou smrští?“

Myslel to vážně. Za nádherného dne se totiž Wolfe vydává na dobrodružnou cestu ven a riskuje v tom provozu svůj život výhradně kvůli soukromým záležitostem, a teď byla noc a navíc padal sníh.

„On to musel udělat,“ vysvětloval jsem. „Když to máte v rukou vy, je mu jasné, že jste ho dostal, a tak se jde přiznat.“ Odstrčil jsem židli a vstal. Když k nám někdo přijde, aniž si smluví schůzku, a

navíc ještě před kávou, je Wolfe schopný říct Fritzovi, ať návštěvníkovi vzkáže, že má přijít zítra ráno.

„Dobrá, Fritzi," řekl jsem smířlivě. „Podívám se na to."

Vždycky jsme si dávali po večeři kávu v kanceláři – zejména proto, že křeslo za Wolfovým stolem je jediné, kam může své mohutné tělo pohodlně složit – a nyní, samozřejmě, měl být přizván i host. Prohlásil, že tedy kávu ochutná – velmi si na ni potrpěl – a když mu Fritz přinesl šálek na servírovací stolek vedle červeného křesla a chtěl mu nalít, konstatoval, že šálek je příliš malý, a přikázal Fritzovi přinést větší. Skvělý společník. Určitě přispíval k výborné zábavě na večírcích.

Nevypadal na svých dvaasedmdesát a musel jsem přiznat, že ani nevypadá jako vrah – to je však obvyklé. Jediné, čím jsem si byl jist, že pokud by vraždil, použil by jed, protože s puškou nebo nožem nebo holí by si mohl zašpinit svůj skvěle střižený oblek za nejmíň tři sta dolarů nebo svou dvacetidolarovou vázanku nebo by si mohl ušpinit své elegantní drobné ručky, či dokonce pocákat krví jemný obličej s pečlivě zastřiženým knírem.

Zvedl svůj větší šálek a usrkl. „Celkem dobrá," připustil. Rozhlédl se kolem sebe. „Hezký pokoj. Na to, že děláte jistou práci, zcela nečekaný. Ten glóbus támhle – všiml jsem si ho hned při příchodu. Kolik má v průměru? Metr?"

„Devadesát pět celých devět desetin centimetru."

„Nejkrásnější glóbus, jaký jsem kdy viděl. Dám vám za něj sto dolarů."

„Já jsem zaplatil pět set."

Hausman zavrtěl hlavou a usrkl kávy. „Takovou cenu nemá. Hrajete šachy?"

„Už ne, hrával jsem."

„Byl jste dobrý?"

Wolfe odložil šálek. „Pan Hausmane. Určitě jste se netrmácel v noci sněhovou bouří kvůli těmto drobnostem." Sáhl po konvici.

„To tedy ne.“ Vycenil zuby. Nedalo se to nazvat úsměvem – prostě jen znenadání pootevřel ústa, aby byly vidět zuby, a hned je zase zavřel. „Ale než přejdu k věci, chci se ujistit o vašich kvalitách. Vím, že máte dobrou pověst, ale to nemusí nic znamenat. Jak moc se vám dá věřit?“

„Záleží na tom.“ Wolfe položil konvici zpět. „Já si věřím bezvýhradně. Ale tady jde asi o to, abychom se mohli ujistit, že si my dva navzájem rozumíme.“

Hausman přikývl. „To je vždy zásadní. Ale já mám na mysli – tedy, předpokládejme, že si vás najmu na práci. Do jaké míry se na vás mohu spolehnout?“

„Pokud ji budu dělat sám, pak můžete důvěřovat mým schopnostem. Ale to je absurdní. Doufáte, že odhalíte mé vlastnosti tím, že budete klást banální a útočné otázky? Musíte vědět, že muž oplývá vždy jedinou oddaností – a ta je nenapadnutelná –věrností k vlastním názorům na povinnosti muže. Všechny ostatní druhy oddanosti se již jen od této hlavní odvozují.“

„Hmm,“ vypadlo z Hausmana. „Rád bych si s vámi zahrál partii šachu.“

„Výborně. Nemám ani šachovnici, ani figurky. Dé dva na dé čtyři.“

„Dé pět.“

„Cé čtyři.“

„É šest.“

„Ef tři.“

„Myslíte cé tři.“

„Ne. Ef tři.“

„Ale na cé tři je daleko lepší tah! Píše se to ve všech knihách!“

„Proto tak nehraju. Věděl jsem, že to čekáte, proto jsem táhl jinak.“

Hausman trošku pevněji sevřel rty. „Ale já v tom případě nemůžu táhnout dál. Bez šachovnice to nejde.“ Zvedl šálek, dopil kávu a zase ho položil. „Vy jste dost bystrý, co?“

„Dávám přednost označení ‚pohotový‘, ale budiž.“

„Mám pro vás práci.“ Vycenil zuby. „Kdo vás najal, abyste zkoumal tu – ehm – vraždu v Gambit Clubu? Kalmus?“

„Zeptejte se ho.“

„Ptám se vás.“

„Pane Hausmane.“ Wolfe byl trpělivý. „Nejprve vyzvídáte detaily o mém nábytku a zvycích, pak o mé bezúhonnosti a nyní dokonce o mých soukromých záležitostech. Nemohl byste si vymyslet otázku, která zasluhuje odpověď?“

„Neprozradíte mi, kdo vás najal?“

„Jistěže ne.“

„Ale někdo to musel udělat!“

„Ano.“

„Pak určitě Kalmus. Nebo Anna – paní Blountová…“ Na okamžik se odmlčel, aby to zvážil. „Ne. Kalmus. Neměl žádné zkušenosti s podobnými záležitostmi, ani schopnost je řešit. Jsem nejstarší přítel Matthewa Blounta. Znal jsem ho jako chlapce. Jsem kmotr jeho dcery. A tak mám zájem – nesmírný zájem – o jeho… ehm… blaho. A jestli to bude mít v rukou Kalmus, nemá naději – vůbec žádnou. Kalmus vás najal, ale pracujete pod jeho vedením, kontroluje vaši práci, a když je do toho zapletený on, opravdu není naděje. Určitě vám už dal zálohu. Kolik?“

Wolfe pokrčil rameny – tedy udělal pohyb asi milimetr nahoru, milimetr dolů. Pohlédl na mě se zvednutým obočím, čímž chtěl naznačit: Vidíte, co jste to pustil přes práh?

„Neřeknete tedy,“ podotkl Hausman. „Dobrá, to počká. Já si vás chci najmout, abyste udělal něco, co přinese výsledky. Nedojde ke konfliktu zájmů, protože to, co po vás chci, je také pro blaho Matthewa Blounta. Zaplatím vám však já sám. Od Blounta si ten obnos budu moci vyzvednout později, ale to není vaše věc. Kolik víte o tom, co se tenkrát v noci událo v Gambit Clubu?“

„Patrně dost. Pokud si budu potřebovat informace doplnit, zřejmě mi můžete posloužit.“

„Myslíte o té čokoládě? O tom názoru policie, že Blount otrávil toho člověka, protože mu nasypal do čokolády arzenik?“

„Ano.“

„Pak spolu máme co do činění. Přemýšlel jsem o tom minulý týden, ale věděl jsem, jak by reagoval Kalmus, kdybych se na něj obrátil, a nechtěl jsem se s tím potýkat sám, protože v té záležitosti shledávám jisté – ehm – obtíže. No a dnes jsem si v novinách přečetl ten článeček o vás. Kladl jsem si otázku, do jaké míry se na vás mohu spolehnout, protože celý náš rozhovor musí být striktně důvěrný. Udělal byste něco, co by osvobodilo Blounta, aniž byste o tom zpravil Kalmuse?“

„Pokud bych se k tomu zavázal, pak ano.“

„A neřekl byste to ani nikomu jinému?“

„Pokud bych byl vázán takovou podmínkou, pak ano.“

„Budete touto podmínkou vázán.“ Hausman na mě pohlédl. „Jak se jmenujete?“

„Archie Goodwin.“

„Odejděte z místnosti.“

Položil jsem šálek. Zřídkakdy si dám tři, ale situace na mě doléhala již několik hodin, a tenhle chlápek mi taky náladu nezvedal.

„Udělám cokoli v klientův prospěch," konstatoval jsem. „Ale vy zatím klientem nejste. Pokud odejdu, budu muset stát u klíčové dírky, nakukovat dovnitř a poslouchat, a tak bych radši zůstal sedět."

Pohlédl na Wolfa. „To je výhradně pro vaše uši."

„Pak to není pro mě. Protože to, co je pro mé uši, je jednoznačně i pro uši pana Goodwina."

Asi deset vteřin jsem měl dojem, že Hausman vše odvolá – a v něm to také vřelo. Vycenil zuby a nechal pootevřené rty celých těch deset vteřin; přitom očima šmejdil ode mne k Wolfovi a nazpátek. Nakonec upřel pohled na Wolfa a promluvil. „Jednal jsem z okamžitého popudu. I sem jsem dorazil z okamžitého popudu. Říkal jste něco o oddanosti závazkům vyplývajícím z povinností muže – já tento čin dlužím Matthewu Blountovi. Jsem tvrdý, Wolfe. Pokud mi vy nebo Goodwin položíte přes cestu jen stéblo, budete litovat."

Wolfe zabručel. „Pak se musíme vynasnažit, aby se tak nestalo."

„Radil bych vám to. Každý, kdo mi položil stéblo přes cestu, toho vždycky litoval. Chci po vás, abyste dokázal, že do čokolády dal arzenik někdo jiný. Řeknu vám zcela přesně, jak k tomu došlo. Musíte se pouze a jenom držet mých pokynů. Naplánoval jsem vše do posledního detailu."

„Vskutku." Wolfe se opřel do křesla. „Pak by to nemělo být obtížné. Řekl jste ‚někdo jiný'. Máte na mysli někoho konkrétního?"

„Ano. Jmenuje se Bernard Nash. Je číšníkem v Gambit Clubu. Arzenik byl v kuchyni. Používá se přece k hubení krys?"

„Bývalo tomu tak. Je to možné i nyní."

„V kuchyni ho trochu zbylo a Nash omylem trochu nasypal do čokolády. Možná místo cukru. Když jsem se zmínil, že mám vše naplánováno do posledního detailu, měl jsem na mysli základní body. Je na vás, abyste drobnosti probral s Nashem, pochopitelně aniž byste se o mně zmínil – v jaké nádobce byl arzenik skladován, kde nádobka stála, kolik prášku do čokolády nasypal – zkrátka všechny tyto body. Také, pochopitelně, jak a kdy se nádobky po činu zbavil. Ale Blount pak šel do kuchyně a vylil jak konvici, tak šálek – víte o tom?"

„Ano."

„Řekl číšníkovi a kuchaři, že se Jerin necítí dobře, a požádal o novou čokoládu. Jakmile odešel s čerstvou čokoládou, Nash si vše uvědomil a došlo mu, čeho se dopustil, a zbavil se nádobky se zbytkem arzeniku. Cožpak tato verze není přijatelná?"

„Působí věrohodně."

„Samozřejměji budeme muset pečlivě uvážit – jak a kde a kdy se nádobky zbavil. Uvědomuji si, že v takové záležitosti, jako je naše, se nesmí nic přehlédnout, naprosto nic. Proto jsem k vám přišel. Vy se svými zkušenostmi určitě přesně víte, co policie udělá. Víte, jak to zaonačit, aby nemohl v žádném případě vyváznout. Ale v jednom bodu chci být neústupný. Nash bude muset odvolat svou původní výpověď – nepochybně ji podepsal – a k tomu bude muset mít dobrý důvod. Tím důvodem jste vy – když vás Kalmus najal, šel jste za Nashem a vyptával se ho a donutil jste ho k přiznání. Na této formulaci trvám. Jedině tak nikdo nepozná, že jsem do té záležitosti zatažen. Souhlasíte, samozřejmě.“

Wolfe se škrábal prstem na nose. „Možná bych mohl souhlasit – poté, co bych si promluvil s panem Nashem. Souhlasil s tím?“

„Jistěže ne. Ale bude – po tom podnětu, který mu předložíte. Nebude obtížné dostat se mu pod kůži – jediným problémem bude zabezpečit všechny maličkosti, abyste uspokojil i policii. To už je na vás.“

„Jaký podnět mu předložím?“

„I to je na vás. Zaplatím vám padesát tisíc dolarů a vy mi dáte na celou tuto částku stvrzenku s tím, že je to platba za poskytnuté služby. Myslím, že když polovinu této částky nabídnete Nashovi, tedy pětadvacet tisíc, bude to dostačující. Má soukromé problémy a nesmírně peníze potřebuje. Před pouhým měsícem mě prosil o pomoc. Chtěl, abych mu půjčil patnáct tisíc dolarů, ale mně je jasné, že bych je nikdy nedostal nazpět. Jeho žena je nemocná, potřebuje řadu operací a velmi nákladné ošetření, on kvůli ní dělá dluhy, navíc dva jeho synové studují na vysoké škole a má ještě dvě dcery. Je to ten typ trapně hrdého člověka, který si hrdost vlastně nemůže dovolit. Na vás je, abyste ho požádal o přiznání, že udělal chybu. Chyba není zločin. S pětadvaceti tisíci dolary může mít výborného právníka a s výborným právníkem by se z toho dokonce mohl i vysekat. Ne?“

Wolfe rázně zvedl ruku. „To by pro něj bylo riskantní. Existuje jedna možnost – že jsem vás nepochopil, a jak už jsem řekl, my si musíme být jistí, že si rozumíme navzájem. Máte nějaký důkaz, že by pan Nash skutečně nasypal arzenik do čokolády?“

„Ne.“

„Máte nějaký důvod ho podezírat?“

„Důvod.“ Hausman vycenil zuby. „Důvod? Ne.“

„Pak na sebe bereme strašlivé riziko. Pokud pan Nash přistoupí na mou nabídku a zmanipuluje detaily, přirozeně ho přinutím udělat přísežné prohlášení a podepsat je. Bez takového prohlášení bychom

neměli v rukou nic. A pokud je ale později popře, nebudeme mít argumenty proti obvinění ze spoluúčasti, respektive křivé přísahy. A žádný právník z toho nevyseká nás. Museli bychom…“

„Ne my. Vy. Váš podíl na…“

„Pchá.“ Wolfe se napřímil. „Pane Hausmane. Neříkám, že bych se nenechal svést ke křivé přísaze za žádných okolností. Ale pokud bych to udělal pro peníze a vše by vyšlo najevo, dokážete si představit, že bych odmítal sdělit, kdo mi zaplatil? Nebo že by to pan Goodwin odmítl dosvědčit? Jako vděk za snahu spolupracovat by nám soudce mohl dát milosrdných pět let namísto šesti. Nebo dokonce čtyři.“

„Byly by to dva hlasy proti jednomu, ale muž s mým postavením…“

„Pchá. Když by se vás zeptali, za co jste mi zaplatil padesát tisíc dolarů, co byste řekl?“ Wolfe zavrtěl hlavou. „Řekl byste, že znáte mou pověst, ale to nemusí nic znamenat. Pro vás to nepochybně význam má, protože i když si vše uvědomujete, přišel jste za mnou s tímto nerozumným návrhem. Proč vlastně? Nejste žádný ňouma. Neubráním se jistým dohadům. Máte strach o pana Blounta nebo o sebe? Dal jste arzenik do čokolády vy, a pan Nash to ví nebo má podezření, a tak jste mylně…“

Zazvonil telefon. Vrhl jsem se k němu. „Rezidence pana Wolfa. U telefonu Archie Goodwin.“

„Pane Goodwine, tady Sally Blountová. Chci mluvit s Nerem Wolfem.“

„Nepokládejte, prosím.“ Zakryl jsem mluvítko a obrátil se. „To je ta dívka, která přišla dnes ráno kvůli svým šperkům.“ Mračil se, protože byl přerušen v proslovu. „A co chce?“

„Vás.“

Sevřel rty, obrátil se a zíral na svůj telefon, a pak se pro něj natáhl. Já jsem přiložil k uchu svůj. „Ano madam? Tady Nero Wolfe.“

„Tady Sally Blountová, pane Wolfe.“

„Ano.“

„Já vím, že nikdy nikam nechodíte, ale budete muset. Prostě muset… Musíte přijít k nám a promluvit s mou matkou. Neřekl jste, že dáte něco do novin.“

„Rozhodl jsem se, až když jste odešla. Vaše jméno nikde nefiguruje.“

„Já vím, ale když má matka ten článek viděla, pochopila. Tedy, ona už to ví, ne že by měla nějaké dohady. Ví, že jsem se snažila

přesvědčit Dana Kalmuse a koneckonců ji také – neříkala jsem vám to?“

„Ne.“

„Měla jsem. No nic, už to ví – musela jsem se přiznat a vy teď musíte přijít a promluvit si s ní. Bezodkladně. Hned.“

„Ne. Přiveďte ji sem zítra ráno.“

„Ale to musí být hned. Zavolala Danu Kalmusovi a on možná přijde a… prostě musíte!“

„Ne. O tom nebudeme diskutovat. Ale jestli máte obavy – jste teď doma?“

„Ano.“

„Pan Goodwin k vám za okamžik dorazí.“

„To musíte být ale vy! Určitě můžete…“

„Ne. Pan Goodwin dorazí za půl hodiny.“

Zavěsil, ale protože já jsem byl stále na příjmu, slyšel jsem, jak mluví. Přerušil jsem ji. „Uklidněte se. Odpočiňte si. Dorazím za dvacet minut.“ Položil jsem sluchátko a zvedl se ze židle. Wolfe zmáčkl zvonek, takže když jsem si to namířil ke dveřím, objevil se Fritz.

„Pojďte sem, Fritzi,“ vyzval ho Wolfe. „Posaďte se na Archieho židli. Vaše paměť se zřejmě s jeho srovnávat nedá, ale posloužíte mi stejně dobře.“

„Ano, pane.“ Když jsme se míjeli, Fritz na mě mrknul a já jsem mu mrknutí oplatil.

Byl jsem očekáván v mramorové dvoraně mramorového domu na Páté avenue. Muž v uniformě mě ani nenechal domluvit. Když ze mě vypadlo: „Archie Goodwin, jdu za…,“ přerušil mě: „Ano, pane Goodwine,“ a ukázal mi, kde je výtah. V době, kdy jsem se vezl nahoru, určitě telefonoval, protože když jsem dorazil do šestnáctého patra, klientka už tam byla – čekala na prahu. Natáhla ruku, ale nevyznělo to, jako že by mě chtěla uvítat, spíš to působilo jako

prosba o pomoc. Pevně jsem jí stiskl pravici a levou rukou ji popleskal po rameni: „Devatenáct minut. Taxikáři nemají rádi sníh.“

Uvnitř, v hale velikosti Wolfovy kanceláře, jsem si sundal plášť a klobouk a byl uveden přes asi tucet běhounů ke krbu. Při té pouti jsem se trošku rozhlížel. Obrazy, křesla, v koutě piano, serepetičky na stojáncích, kytky v květináčích na polici zabírající téměř celou protilehlou stěnu, tu a tam stála nějaká lampička. Krb, v němž hořel oheň, byl asi třikrát tak široký než ten, ve kterém Wolfe tak rád pálil slovníky.

„Posaďte se,“ vyzvala mě Sally. „Přivedu matku, ale nevím, co jí chcete říkat. Vy to víte?“

„Jistěže ne. Jak se to vezme. V čem je problém?“

„Tvrdí, že to musím odvolat – s panem Wolfem. Chystá se o tom říct Danu Kalmusovi, a ten to poví mému otci, a já vím, co řekne otec. Jsem si jistá, že to vím.“ Položila mi na paži jen lehce konečky prstů. „Budu vám říkat Archie.“

„Dobrá. Budu na to reagovat.“

„Jemu nemůžu říkat Nero, nemyslím, že by ho tak někdo byl schopen oslovovat, ale vám můžu říkat Archie, a taky budu. Dnes ráno jsem prohlásila, že je to první dobrý skutek, jaký jsem kdy udělala?“

„Ano.“

„Tak tedy ano – je to tak, chci pokračovat, ale musím vědět, že při mně někdo stojí. Opravdu při mně.“ Teď už mi prsty svírala paži pevně. „Budete to vy? Jste při mně? Archie?“

V duchu jsem s ní nebyl. V duchu jsem byl stále s fakty. Ale když mi to podala takto zpříma, kdybych se vytáčel, zpronevěřil bych se oddanosti závazkům vyplývajícím z povinností muže. Odpověď musí znít buď ano, či ne. „Dobrá,“ odpověděl jsem, „protože je to první dobrý skutek, který jste kdy udělala, jsem plně na vaší straně. Kromě toho jste klientkou Nera Wolfa a já pro něj pracuji, takže to sedí po všech stránkách. A co se týče toho, co řeknu vaší matce, rozhodnu se, až ji uvidím, pokud si přeje…“

Zmlkl jsem, protože ze mě spustila upřený zrak. Stála zády ke krbu, takže viděla na celou místnost. Já ne. Obrátil jsem se. Objevila se nějaká žena a blížila se k nám. Sally promluvila. „Právě jsem pro tebe chtěla jít, mami. Pan Wolfe přijít nemohl. Toto je Archie Goodwin.“

Ocenil bych, kdyby v pokoji bylo více světla. Lampy svítily tlumeně a nestály dost blízko. Když se blížila ke krbu, plameny jí osvětlovaly obličej, ale to bylo ošidné – v jednom okamžiku vypadala mladší než dcera, pak z ní byla zase čarodějnice.

„Odpustíte mi laskavě, pane Goodwine, že vám nepodám ruku," řekla úvodem. „Nemyslím to zase tak zle. Posaďte se, prosím."

Ona si nesedala, ale snesla se do křesla napravo. Popadl jsem jedno, které stálo v pravém úhlu vůči ní, a obrátil ho, abych jí viděl do tváře. Sally stála. Promluvil jsem: „Vaše dcera se mě ptala, co vám chci říct, a já jí odpověděl, že nevím. Najala si Nera Wolfa, aby pro ni pracoval, a já zase pracuji pro něj. Pokud vám mám o celé záležitosti něco sdělit, musí s tím vaše dcera souhlasit. Ona je klient."

Měla stejně hnědé oči jako Sally, ale ne tak velké. „Jste soukromý detektiv," ohodnotila mě.

„Přesně tak."

„To je komické." Zavrtěla hlavou. „Soukromý detektiv mi říká, že má dcera je jeho klient a že se mnou smí mluvit pouze s jejím souhlasem. Ale jistě, všechno je komické. Můj manžel je ve vězení kvůli vraždě. Má svého právníka. Dobrého. Má dcera si nemůže najmout soukromého detektiva bez jeho souhlasu. Říkala jsem jí to a nyní jí to musíte říct vy."

Když jsem si ji prohlížel, bral jsem v úvahu naši situaci. Spousta mužů je s ní ráda v jedné místnosti (podle Sally), ale když očarovala Lona Cohena na první pohled, okolnosti byly jiné. Musel jsem zohlednit fakt, že se na ní podepsalo napětí posledních deseti dnů. Po tom zohlednění jsem dospěl k závěru, že bych patrně i já brzy patřil k těm, kdo jsou s ní rádi v jedné místnosti. Podezíral jsem ji i z toho, že oplývá jakousi vůlí, kterou k sobě přitáhne tři muže z pěti, a že, aniž si to uvědomuje, vyvolává ve druhých dojem, že neví naprosto nic, ale všechno chápe. To je vzácný dar. Jednou jsem znával asi šedesátiletou ženu, která – ale paní Blountová mi položila otázku. A do šedesátky má dost daleko.

„Nejsem si tím tak jist," odpověděl jsem. „Pokud je starší jednadvaceti let a platí panu Wolfovi vlastními penězi, zdá se být všechno v pořádku. Kdo by mohl něco namítat?"

„Já. Jsem její matka."

Přikývl jsem. „Jistě, ale to nic nevysvětluje, jen otevírá diskusi. Rozhodně nejde o něco nelegálního nebo neetického. Není to poměrně jednoduché, paní Blountová? Není to jen rozdílnost názorů? Vaše dcera si myslí, že služeb Nera Wolfa je zapotřebí, a vy si to nemyslíte. Nemám pravdu?"

„Ne. Tedy – není to jen rozdílnost názorů."

„Co je to tedy?"

Otevřela ústa a zase je zavřela. Očima zalétla k Sally a pak zase ke mně. „Nevím, co vám má dcera řekla," poznamenala.

Obrátil jsem se k Sally. „S těmito otázkami daleko nedojdeme, pokud nebudu mít volnou ruku. Dáte mi ji bez omezení?“

„Ano,“ řekla.

„Já ale nejsem kouzelník, Sally.“

„To je v pořádku, pokud jste myslel vážně to, co jste řekl – že jste na mé straně.“

„Myslel. Sedněte si.“

„Radši postojím.“

Obrátil jsem se k paní Blountové. „Vaše dcera řekla panu Wolfovi, že její otec považuje Dana Kalmuse za kompetentního zvládnout jeho obhajobu, vy jste údajně stejného názoru, ale ona ne. Kalmus je podle ní dobrý na obchodní záležitosti, ale nikoli na tuto. Navíc se obává, že pokud vše zůstane pouze na Kalmusovi, bude její otec odsouzen za vraždu. Proto já stále tvrdím, že jde o rozdílnost názorů. Přiznávám, že se případně může mýlit, je to však její názor a její peníze. A i kdyby se mýlila a Kalmus to zvládl, proč ten rozruch? Ji uspokojí, že se o něco pokusila, její otec bude volný a pan Wolfe dostane honorář, takže všichni budou spokojení. Jediné, co by se dalo přijmout jako námitka, je, že by to pan Wolfe mohl zvorat a ještě něco zhoršit, namísto zlepšit, ale to je pochopitelně pro něj i pro mne mimo diskusi. Bylo by to mimo diskusi i pro toho, kdo zná jeho reputaci.“

Pomaličku vrtěla hlavou, a když jsem se tak na ni díval, začínal jsem lehce chápat, jaký vlastně dojem udělala na Lona Cohena. Nešlo jí to z očí nebo odněkud, co se dá pojmenovat. Zkrátka to z ní prýštilo přímo do mého nitra – ten vjem, že nic nemusí vysvětlovat, protože mezi námi dvěma se nic vysvětlovat nemuselo. Samozřejmě, to cítí muž ke každé ženě, do které se zamiloval nebo právě zamilovává. Jenže já měl k zamilovávání daleko, a přesto jsem to jasně cítil. Je možná čarodějka, a ani o tom neví, prohlásil Lon. Zatraceně nebezpečná žena – ať už to ví nebo ne.

Promluvila. „Všechno je jinak, pane Goodwine.“

Odhadnout, co má v takovém případě žena na mysli, je obvykle ten nejjednodušší způsob. Jenže kdybych se právě u této mýlil, hodně bych riskoval, proto jsem se zeptal: „Co je jinak, paní Blountová?“

„Přečtěte si tohle,“ řekla a natáhla ruku se složeným papírem.

Vzal jsem si ho a rozložil. Byl to list z poznámkového bloku vynikající kvality se záhlavím *Ze stolu Daniela Kalmuse*. Kuličkovým perem na něm bylo napsáno:

Pátek

Má nejdražší – posílám tohle po Danovi. Řekni Sally, že chápu, jak dobře to myslí, ale že plně s Danem sdílím jeho názor na její

myšlenku najmout detektiva Nera Wolfa. Nechápu, jak by to mohlo pomoct, a není to nutné. Jak ti už Dan řekl, existuje zde jistý fakt známý pouze jemu a mně, který ve správný čas správným způsobem použije. O tom faktu jsem dokonce neřekl ani tobě. Nedělej si starosti, má nejdražší, opravdu, a vyřiď Sally, ať si je nedělá ani ona. Dan svou práci zná dobře. S láskou

Tvůj Matt

Přečetl jsem text dvakrát, složil papír do původního tvaru a podal jí ho zpět. „Pořád ale tvrdím, že jde o rozdílnost názorů. Asi jste tohle už pochopitelně ukázala dceři…?“

„Ano.“

„Máte nějaké tušení, čeho se ten fakt týká – to, co podle slov vašeho manžela ví jen on a Kalmus?“

„Ne“.

Obrátil jsem se. „A vy, Sally?“

„Ne,“ odpověděla.

„Řekněte mi i ty nejdivočejší dohady.“

„Žádné nemám.“

„No vidíte, proč je to špatné,“ podotkla vyčítavě paní Blountová. „Pan Kalmus se mnou telefonoval a tvrdí, že ten odstaveček v novinách už nadělal sám o sobě dost škody, protože všichni si budou myslet, že Nera Wolfa najal on. Zítra proto musí v novinách vyjít oprava, že šlo o omyl, že Nera Wolfa nikdo nenajal. Ať už mu má dcera zaplatila cokoliv, nezáleží na tom, může si všechno nechat.“

Pohlédl jsem na Sally, která si stále ještě nesedla. Má mysl se pořád vracela ke všem faktům, vyjma pochopitelně toho známého pouze Kalmusovi a Blountovi, a chtěla vyhrabat omluvu, která by celý ten zatracený zmatek nějak vysvětlila. Pokud už Kalmus má nějaký fakt, který mu dobře poslouží, je to doma – a pokud ne, existuje šance, že objevíme něco my s Wolfem, ještě než se vytratí všechny stopy. Jistě, měli bychom vrátit těch dvaadvacet táců. Když mě Wolfe pošle kamkoliv bez zvláštních instrukcí, existuje všeobecná a vždy platná instrukce – musím použít svou inteligenci a nechat se vést zkušenostmi. Nejradši bych zamířil domů a sdělil mu, že jsem tak učinil a dospěl k závěru, že bychom to měli pustit. A tak jsem se zahleděl na Sally. Kdyby se na mě dívala se sebemenší známkou pochyb nebo obav, možná bych všechno vzdal. Ale ona své obrovské hnědé oči upírala přímo na matku, ani nemrkla, zvedala vysoko bradu a svírala pevně rty. Tudíž jsem se obrátil k paní

Blountové a řekl: „Dobrá, přiznávám, že nejde jen o rozdílnost názorů.“

Přikývla. „Věděla jsem, že pochopíte, když vám ukážu ten vzkaz od manžela.“

Zavrtěl jsem hlavou. „To je zcela mimo diskusi. Co není mimo diskusi, je fakt, že vaše dcera zaplatila panu Wolfovi dvaadvacet tisíc dolarů a aby…“

„Už jsem řekla, že si je může nechat.“

„On si nechává pouze ty peníze, které vydělá. Aby vaše dcera získala tu částku, vyčistila své bankovní konto a prodala šperky. Dívky neprodávají své šperky pro nic za nic, jen tak…“ Lusknul jsem prsty. „Neříkám vám teď to, co prozradila Wolfovi. Říkám vám to, co jsem z jejích slov vyvodil. Třikrát se například zmínila, že je do vás Kalmus zamilován. Z toho jsem vyvodil, že se domnívá, že její otec bude obviněn z vraždy nikoliv díky Kalmusově nekompetentnosti, ale proto, že když Blounta odsoudí na doživotí nebo na křeslo, budete volná. Takže pokud toto…“

„Přestaňte,“ přerušila mě. Seděla vzpřímeně, prkenně a zamračeně na mě hleděla. „Nejsem si jistá, zda rozumím. Říkáte, že pan Kalmus chce, aby mého muže odsoudili?“

„Ne. Říkám jen, že věřím, že si vaše dcera myslí, že ano. A proto prodala své šperky. A přirozeně si zasluhuje…“

„Přestaňte!“ Vyskočila, pohnula se směrem ke své dceři a pevně ji uchopila za ramena. „Sally,“ řekla, „má drahá Sally. Nemůžeš si myslet…, *to nemůžeš*.“

„Ale můžu,“ odpověděla Sally. „Můžu. Dobře víš, že tě miluje. Víš, že by udělal cokoliv, *cokoliv*, aby tě získal. Jsi snad *slepá*, mami? Jsi slepá? To opravdu nevidíš, jak si tě muži prohlížejí? Jak se na tebe Dan Kalmus pokaždé dívá? Chtěla jsem…“

Náhle ji přerušil zvučný hlas: „Je někdo doma?“

Obrátil jsem se. Nějaký muž právě procházel pod klenutým stropem a blížil se k nám. Paní Blountová zareagovala poněkud zvýšeným tónem: „Nemáme teď čas, Morte.“ On se však nezastavil a dodal: „Snad bych mohl pomoci.“ Došel až k ní a políbil ji na obě tváře. Sally couvla z jeho dosahu. Obrátil se, aby na mě viděl, začal cosi říkat, zarazil se a prohlédl si mě podrobněji. „Vy jste Archie Goodwin,“ odtušil. „Viděl jsem vás, jak se tady potloukáte.“ Napřáhl ruku. „Jsem Mort Farrow. Možná jste mě také viděl, ale já nejsem známý detektiv, a tak si mě nikdo nevšimne.“ Prudce se obrátil ke své tetě. „Měl jsem důležitou schůzku a večeři, ale utrhl jsem se, jak nejdříve to bylo možné. Myslel jsem, že se patrně cosi peče, když

jsem slyšel o panu Wolfovi. Tos byla ty nebo Dan? Nebo strýček Matt? Nechceš mě informovat?“

Moc hezká chvilka na to, aby nás přerušil stoosmdesáticentimetrový kecal. Kdybych byl jeho tetou nebo strýcem a on žil pod mou střechou, dávno bych ho srovnal. Anna Blountová však řekla bez známky nějakého protestu: „Byla to chyba, Morte. Právě to panu Goodwinovi vysvětluji. Řeknu ti o tom později.“ Přelétla očima ke mně. „Tak vidíte, pane Goodwine, byla to jen – chyba. Nedorozumění. Omlouvám se, všichni toho velmi litujeme – pan Kalmus to řekne novinářům. Co se peněz týče, vzkažte laskavě panu Wolfovi…“

Zarazila se, zabloudila zrakem kamsi za má záda a já se otočil. Kdesi zazněl gong a pod klenbou jsem zahlédl uniformu služebné, procházející ke dveřím. Za okamžik se ozval mužský hlas a za další okamžik se objevil muž. Zastavil se, aby se rychle rozhlédl, a paní Blountová mu vyšla asi třemi kroky v ústrety. Když jí třásl rukou, říkal cosi tak tiše, že jsem nic nezaslechl, a ona řekla: „Pan Wolfe nepřišel, ale je tady pan Goodwin a já jsem mu to právě vysvětlovala.“ Ještě jsem si nesedl poté, co mi podal ruku Morton Farrow, takže když nově příchozí vstoupil, stál jsem. Pokynul Sally a Farrowovi, stoupl si přede mne, natáhl ruku a představil se: „Jsem Dan Kalmus. V jednom případu, který vedl můj partner před pár lety, vás podrobil křížovému výslechu, a doposud na to nezapomněl.“

Možná bych ho poznal, ale možná také ne, z fotografie, kterou měla *Gazette*. Když jsem ho před sebou měl z masa a kostí, usoudil jsem, že toho masa moc nemá – spíš jen kosti a kůži – cítil jsem to na ruce, kterou mi podal, a viděl na čelistích a tvářích. Vůbec neměl vrásky, ani propadlý obličej, nebyl prošedivělý ani plešatý – zkrátka vůbec nevypadal na těch jednapadesát, jak ho ocejchovala Sally.

„Obávám se, že já ano,“ přiznal jsem. „Takže ze mě musel udělat pěkného vola.“

„Neudělal. Právě naopak.“ Zamžoural na mě. „Paní Blountová tvrdí, že vám situaci již vysvětlila – ale přesto – nemohu něco dodat? Nechcete se mě na něco zeptat?“

„Jistěže. Jaký fakt je znám pouze vám a panu Blountovi?“

Na vteřinu rozšířil oči a pak je znovu přimhouřil. „Víte,“ prohlásil, „že by to mohla být dobrá otázka? Kdyby ovšem byl pan Wolfe na případu zainteresován. Vzhledem k tomu, že není, vzhledem k tomu, co vysvětlila paní Blountová, je tato otázka mimo diskusi. Chápete?“

Rozhodl jsem se přehrát to na Sally, protože to skutečně záleželo jen a jen na ní. Pokud bude trvat na svém i v přítomnosti

Kalmuse a po té bombě, co jsem odpálil, usadí ho podle mého názoru dokonale. „To by byla dobrá odpověď," odpálkoval jsem ho, „pokud by byl pan Wolfe stažen z případu. Ale pokud vím, tak není. Zeptejme se slečny Blountové, ta ho najala." Obrátil jsem se k ní.

„Co vy na to? Chcete všechno stáhnout?"

„Ne." Přeskočil jí hlas, a tak to zopakovala. „Ne."

„Chcete, aby pan Wolfe pokračoval? A já také?"

„Ano."

„Pak mám tedy ná…"

„Odvolej to přece, Sally," obrátil se Kalmus na ni. „Ty tvrdohlavá kozo. Kdyby tady byl tvůj otec – ale on tady stejně je v zastoupení." Udeřil si dlaní do hrudníku. „Já ho zastupuji. Je to rozkaz – od něho, pro něho a jeho ústy. Nemůžeš neuposlechnout rozkazu svého otce."

„Ale můžu." Ucouvla, když se k ní přiblížil. „Mohla bych dokonce i v případě, že by sem přišel a požádal mě osobně. On ti důvěřuje, ale já ne."

„Nesmysl. Nemáš dostatečnou kvalifikaci, abys posoudila mou odbornost. Dokonce ani…"

„Netýká se to tvé odbornosti. Já ti zkrátka nevěřím. Povězte mu to, Archie."

Mluvil jsem k jeho zádům. „Slečna Blountová se domnívá, že pokud bude její otec souzen a odsouzen, můžete si dělat nároky na jeho ženu, tudíž se domnívá, že to může ovlivnit váš postoj. Všechno se odvozuje od…"

Otočil se jako na obrtlíku, sevřel pěst – pravou – a napřáhl ji k ráně do mého obličeje. Anna Blountová se ho snažila zadržet, ale minula se. Synovec udělal krok, ale zastavil se. Mohl jsem proti němu vyrazit a šťouchnout ho do břicha, ale byl tak pomalý, že bylo jednodušší uhnout a popadnout jeho pěst v letu a hezky mu zkroutit ruku. Bolelo to, ale ten zatracený blázen vyrazil levou, takže jsem s ním škubl, až klesl na kolena, a očima jsem vyhledal Farrowa, který udělal další krok.

„Nebudu pokračovat," prohlásil jsem. „Patrně mám lepší kondici a daleko víc praxe." Pohlédl jsem na Kalmuse, který se škrábal na nohy. „Pokud musíte někoho udeřit, udeřte slečnu Blountovou. Já jsem pouze interpretoval to, co se domnívá ona. Proto přišla k panu Wolfovi a proto se nechce vzdát." Obrátil jsem se k ní.

„Říkal jsem, že mám návrh. Nebude to tady pro vás teď moc příjemné. Kdybyste chtěla přespat u nějaké kamarádky a kdybyste se šla sbalit, velmi rád vás odvezu. Počkám dole. Samozřejmě pokud chcete raději zůstat zde a snášet to…"

„Ne.“ Vykročila. „Jdu se sbalit.“ Zamířila pod klenbu a já šel za ní. Paní Blountová na mě zezadu mluvila, ale oba jsme pokračovali v chůzi. Ve vstupní hale se mne Sally zeptala: „Nebude mi to trvat dlouho. Počkáte?“ Já kývl, že ano, vzal si plášť a klobouk, vypustil jsem se ven z bytu a zmáčkl knoflík výtahu.

Domníval jsem se, že naděje je asi padesát ku padesáti. Buď jí matka nebo Kalmus nebo oba odchod rozmluví, nebo zkrátka přijde. Dole v mramorové hale jsem zvažoval možnosti. Na mých hodinkách bylo 10:41. Dám jí půl hodiny a pak zajdu nazpět nahoru nebo do telefonní budky na Madisonské avenue a zavolám ji nebo pojedu domů se zprávou pro Wolfa a nechám ho, ať využije svou inteligenci vedenou zkušeností. Ale ona mě ušetřila těžkého rozhodování. Právě jsem se díval na hodinky a viděl 10:53, když se dveře výtahu zavřely a za pár minut znovu otevřely a stála v nich Sally, v bílém norkovém kožichu s turbanem ve stejném odstínu i materiálu a zavazadlem jen na jednu noc – s hnědým koženým středně velkým kufrem.

Obličej měla zachmuřený, pevně semknuté čelisti. Vrátný se už hnal pro kufr, ale já ho předběhl. Požádal jsem ho, ať zavolá taxi, a když vyšel ven, zeptal jsem se, jestli někomu volala, a ona řekla, že ne, zatím se prý nerozhodla, kam pojede. Chtěla pokračovat, ale přerušil ji vrátný, který vtrhl dovnitř z noční chumelenice. U chodníku venku zastavil taxík, já ji zavedl ven, nechal toho olivrejovaného, aby se s řidičem postarali o kufr, podal mu čtvrťák, vyšel ven za klientkou, oznámil taxikáři, že první zastávka bude u nejbližší trafiky, a už jsem jeli. Sally mi začala něco vyprávět, ale já si položil prst na ústa a zavrtěl hlavou. Řidič může klidně znát nejen adresu Matthewa Blounta, který byl odsouzen za vraždu, ale dokonce mohl i poznat jeho dceru podle fotky v novinách a nebylo nutné, aby se dozvěděl o nejnovějším vývoji. Na Sedmdesáté osmé ulici zabočil doprava, přesně na Madisonskou avenue, a projel kolem několika bloků, až zastavil před trafikou.

Naklonil jsem se a strčil mu dolarovou bankovku. „Tady máš,“ řekl jsem mu, „a běž ji rozfofrovat. Kup si aspirin, cigarety, rtěnku pro ženu, co chceš. Budeme tady mít poradu. Přijdu pro tebe tak za deset minut, možná dřív.“

„Nemůžu,“ protestoval. „Zákon…“

„Nesmysl. Když se objeví polda, vysvětlím mu, že to bylo v nouzi.“ Vytáhl jsem náprsní tašku a ukázal mu svůj průkaz. Prohlédl si ho a konstatoval: „Aha. Moc mě těší,“ sebral dolar, vylezl ven a zmizel v trafice.

Sally se ke mně obrátila. „Jsem ráda, že jste to udělal," vyhrkla. „Jsem tak ráda."

„To je samozřejmé," holedbal jsem se. „Myslím, že bychom potřebovali trochu soukromí. Taxikáři jsou moc ukecaní. Tak – jak jste se rozhodla?"

„To ale nemyslím. Víte, jsem ráda, jak jste to pověděl mé matce – a jemu. Chtěla jsem jim to říct sama, ale nedokázala jsem to. Teď už to vědí. Jak jste to poznal?"

„Proces dedukce. Mám licenci detektiva, takže je mi dovoleno hádat. Už jste se rozhodla, kam jedete?"

„Ano – půjdu do nějakého hotelu – spíš hotýlku. Vy přece hotely znáte, ne?"

„Ano. Ale…, nemáte přece jen nějaké přátele, u kterých můžete přespat?"

„Jistěže mám. Chtěla jsem jedné kamarádce zatelefonovat, ale pak jsem si uvědomila – co bych jí asi říkala? Proč jí zničehonic takto volám v jedenáct hodin večer? Musela bych jí to nějak vysvětlit, vymýšlet si nějaké výmluvy…" Zavrtěla hlavou. „Jedu do hotelu."

„No." Pohlédl jsem na ni. „To by mohlo být ještě horší. Můžete sice uvést jiné jméno, ale někdo vás zahlídne a hned se do toho pustí noviny a začnou si vymýšlet. Už vidím ty krásné titulky. BLOUNTOVA DCERA UPRCHLA Z DOMU UPROSTŘED NOCI. Také bychom se třeba mohli dočíst, že jsem vás unesl. Vrátný mě viděl. Taxikářovi jsem zase ukázal svůj průkaz."

„Ach bože. To by bylo strašné." Sledovala mě. Beze slova. Měl jsem položenou ruku mezi námi na sedadle a ona se jí dotkla. „Navrhl jste to sám," konstatovala.

„No jo," souhlasil jsem, „navrhl. Fajn. Jak patrně víte, bydlím tam, kde pracuji – v domě Nera Wolfa. Nahoře ve druhém patře je pokojík, kterému říkáme jižní. Má hezkou postel, dvě okna, vlastní koupelnu, teplou i studenou vodu, koberec čtyři a půl krát tři a půl metru a závoru na dveřích. Fritz Brenner, nejlepší kuchař v New Yorku, vám udělá snídani, kterou si můžete sníst buď na tácu v pokoji nebo v kuchyni se mnou. Jeho lívance z kyselého mléka nemají…"

„Ale to nemohu udělat," vyhrkla. „Třeba budu muset zůstat…, a nevím, jak dlouho…"

„Při měsíční platbě je nájem levnější. Budeme to brát z vašich dvaadvaceti táců. Stejně byste nemohla zaplatit účet v hotelu, vždyť jste prodala i své šperky. Samozřejmě, že „asi nedokážete překonat

nepříjemný pocit z toho, že byste žila se třemi svobodnými pány, z nichž jeden je dokonce Francouz, ale nemůžete spát v parku.“

„Vy si z toho děláte legraci, Archie, ale ona to legrace není.“

„Zdá se vám, že není? Že dívka, která nosí kožich za deset tisíc dolarů, má postel v jednom ze šestnácti pokojů domu na Páté avenue, se spoustou takzvaných přátel a úvěrem ve všech hotelích ve městě, potřebuje bezpečné místo, kde by mohla přespat? To mi tedy připadá dost legrační.“

Pokusila se o úsměv a téměř se jí to podařilo. „Dobrá,“ řekla smířlivě. „Jednou snad budu s to se tomu smát i já. Dobrá.“

Vystoupil jsem a zašel do trafiky pro taxikáře.

V úterý ráno ve čtvrt na deset jsem seděl se Sally u stolku v kuchyni a podával jí guavové máslo na třetí lívaneček. Ranní rytmus domácnosti jsem Sally objasnil při výstupu nahoru do jižního pokoje hodinu po půlnoci. Wolfe – snídaně přesně patnáct minut po osmé na tácu přineseném Fritzem, v devět odchází do skleníku, kde stráví dvě hodiny s orchidejemi. Já – snídaně v kuchyni, kdykoliv si pro ni přijdu, bez stanoveného času, a pak, pokud nemám nějaké pochůzky, hurá do kanceláře utírat prach, vyměňovat vodu ve váze na Wolfově stole, otevírat poštu, dočítat ranní *Timesy* – pokud to nestihnu u snídaně – a vykonávat všechny možné otravné práce, které jsou zapotřebí.

Wolfe se zachoval velmi slušně. Právě seděl v pracovně u stolu s *Africkou Genesis*, když jsme v půl dvanácté se Sally vstoupili dovnitř – dokonce se ani nezvedl a nevypochodoval z místnosti při mém oznámení, že máme hosta na delší dobu. Cosi zabručel a několikrát zhluboka nasál vzduch, odložil knihu, a když jsem se zeptal, jestli chce jen přehled o celé včerejší akci, anebo to chce slyšet doslova, řekl „doslova“. Je mnohem uspokojivější podávat hlášení o nějaké konverzaci v přítomnosti někoho, kdo se jí účastnil – připomínalo to příhodu, když kluk jménem Archie měl před lety v Ohiu náramný plezír z toho, když ho při lezení na strom pozorovala nějaká holka. Nebo patnáct, dvacet holek. Jakmile jsem skončil a on mi položil pár otázek, řekl klientce o návštěvníkovi, kterého jsme

měli zkraje večera – o Ernstu Hausmanovi, jejím kmotrovi. Nepodal to doslova, jen v hrubých obrysech. Konec vyprávění byl určen i pro mě, protože když Sally zavolala, Wolfe právě vyslovil domněnku, že Hausman nasypal arzenik do čokolády sám. On se však nezlomil a nepřiznal se. Po několika hrubých poznámkách vstal a odešel.

Než si šel Wolfe lehnout, nevydal žádné instrukce ani komentáře.

V *Timesech* byl pěticentimetrový sloupek na sedmadvacáté straně se zprávou, že Archie Goodwin prohlásil před jejich reportérem, že Nero Wolfe byl najat v souvislosti s případem vraždy Jerina, ale že Daniel Kalmus, obhájce Matthewa Blounta, prohlásil, že on Wolfa o služby nepožádal a pochybuje, že to vůbec někdo udělal.

U snídaně jsme se Sally usoudili, že: za a) je žádoucí, aby její matka věděla, kde je; za b) jí zavolá; za c) může chodit ven volně, kam chce, ale musí být v pokoji v jedenáct dopoledne pro případ, že by si s ní Wolfe potřeboval promluvit, když se vrátí ze skleníku; za d) může si půjčovat jakékoli knihy z polic v pracovně kromě *Africké Genesis*; za e) nepůjde se mnou, až půjdu do banky uložit dvaadvacet táců; a za f) bude s námi obědvat v jídelně ve čtvrt na dvě.

V jedenáct jsem seděl u svého stolu v kanceláři, když se ozval zvuk výtahu, který Wolfe používá vždycky a já nikdy. Vešel dovnitř s orchidejí jako obvykle, řekl „dobré ráno“, zasunul do vázy stonek odrůdy Laelia gouldiana, usadil se do křesla, prolistoval ranní poštu, zadíval se na mě a přísně se zeptal: „Kde je?“

Obrátil jsem se k němu. „Ve svém pokoji. Snídala se mnou v kuchyni. U stolu se umí chovat dobře. Zatelefonovala matce, aby jí sdělila, kde je, šla si na Osmou avenue koupit papírové kapesníky, protože nemá ráda značku, kterou používáme, vrátila se a půjčila si s mým dovolením tři knihy. Já jsem šel do banky.“

Zvedl se z křesla a přešel k policím, aby se podíval. Pochyboval jsem, jestli dokáže podle prázdných míst mezi zhruba dvěma stovkami knih říci, které si přesně půjčila, ale nevsadil bych se ani tak, ani tak… Vrátil se ke stolu, posadil se, přimhouřil oči, zadíval se ma mě a promluvil. „Další tah už na vás nenechám. Už ne.“

„Dobrá,“ souhlasil jsem. „Ale co jsem pokazil? Když paní Blountová řekla, ať si necháte všechno, co vám zaplatila její dcera, zdálo se mi to příliš choulostivé, tak jsem to radši zavrhl. Nebo snad máte na mysli to, co jsem řekl Kalmusovi?“

„Ani jedno, ani druhé. Mám na mysli to, že jste ji sem přivedl. Udělal jste to samozřejmě proto, abyste mě dostal pod tlak. Pchá.

Moc dobře víte, že bych měl radši v domě tygra než ženu, a tak jste si myslel, že…“

„Ne, pane. Z toho mě neobviňujte.“ Mluvil jsem důrazně.

„Začínám na vás tlačit nebo se o to pokoušet, jenom když se začínáte flinkat, a tento případ máte teprve čtyřiadvacet hodin. Přivedl jsem ji, protože kdyby šla do hotelu, nedokázali bychom odhadnout, co by se stalo. Mohla by se zhroutit. Nebo třeba vzít roha. Řekl jsem paní Blountové, že si necháváte pouze ty peníze, které si vyděláte. Bylo by trapné, kdybyste náhle neměl klienta po ruce, abyste mu mohl ty peníze vrátit – v případě, že byste se rozhodl, že si je nechcete vydělat. Přiznávám, že jste trochu rozvířil vodu, když mi bylo dovoleno předhodit to Lonu Cohenovi, dokonce nám možný vrah vnucoval padesát táců, ale co dál? Čekáte na lepší nabídku od někoho dalšího?“

Udělal obličej. „Po obědě si chci se slečnou Blountovou promluvit. Nejprve musím vidět ty další – pana Yerkese, pana Farrowa, doktora Averyho a, pokud je to možné, i pana Kalmuse. Možná to nebude…“

„Avery nebyl kurýr.“

„Ale byl v nemocnici s Jerinem až do konce. Řekl panu Blountovi, že už v Gambit Clubu ho napadla možnost otravy a porozhlédl se kolem – sešel i do kuchyně.Pokud je nějaká naděje sehnat…“

Zazvonil zvonek u dveří. Vstal jsem a přešel halu, abych se podíval sklem ve vstupních dveřích, které bylo průhledné jen z mé strany. Pak jsem couvl do kanceláře a vydechl: „Další oběť rozvířené vody. Cramer.“

Zavrčel. „Cože? On přece má *svého* vraha.“

„Jo. Třeba jde za slečnou Blountovou. Aby ji odvedl jako spoluviníka.“

„Pchá. Přiveďte ho.“

Znovu jsem šel ke dveřím a pár vteřin ho pozoroval přes sklo, než jsem otevřel. U inspektora Cramera ze západního oddělení vražd se vyskytují jisté znaky mně dobře povědomé – třeba poloha širokých mohutných ramen, odstín rudé ve velkém kulatém obličeji, úhel šikmého posazení starého plstěného klobouku. Když je jasné, což u něj bývá často, že má v úmyslu divoce zvonit, otevřu dveře jen na malou štěrbinku a řeknu k tomu nějakou poznámku – třeba ‚Hradem muže je jeho dům.‘ Ale tentokrát vypadal poměrně lidsky, a tak jsem dveře otevřel dokořán a pozdravil ho bez dvojsmyslů. Když vstoupil, nechal mě, abych mu odebral plášť a klobouk, a dokonce, ještě než vstoupil do kanceláře, utrousil nějakou poznámku o počasí.

Skoro to vypadalo, že jsme podepsali smlouvu o mírovém soužití. V kanceláři samozřejmě nepodal Wolfovi ruku, protože ví, jak to nemá rád, ale když zabořil své obrovité tělo do červeného křesla, podotkl:

„Domnívám se, že jsem měl zavolat, ale vy jste doma pořád. Upřímně si přeji, abych se i já mohl někde vyskytovat pořád. Chci se vás pochopitelně ptát na Jerinův případ. Však víte – Matthew Blount. Podle novin si vás někdo najal, abyste na tom začal dělat. Tedy podle Goodwina."

„Ano," odpověděl Wolfe.

„Ale podle Blountova právníka jste nebyl najat. Kdo má pravdu?"

„Patrně obě strany." Wolfe obrátil ruce dlaněmi vzhůru. „Pane Cramere, existují jisté možnosti. Pan Kalmus mě najal, ale raději to neříká na veřejnosti, nebo mě najal pan Blount nezávisle na svém právníkovi, nebo mě najal někdo jiný. V každém případě mě opravdu najal."

„Kdo?"

„Někdo, kdo má legitimní zájmy."

„Kdo?"

Nero Wolfe umlčel, jako by inspektorovu otázku nevnímal.

„Pracujete na tom?"

„Ano."

„Odmítáte mi říci, kdo vás najal?"

„Ano. Nemá to souvislost s výkonem vaší služby ani s právními požadavky."

Cramer si vytáhl z kapsy doutník, chvíli ho třel mezi dlaněmi a pak ho strčil mezi zuby. Vzhledem k tomu, že si stejně nikdy nezapálí, je tření mezi dlaněmi bezvýznamné a nepodstatné. Pohlédl na mě, pak zpátky na Wolfa a řekl: „Myslím, že vás znám stejně jako kdokoliv jiný, kromě – možná – Goodwina. Nevěřím, že si vás najal Kalmus a pak to popřel. Z jakého rozumného důvodu by to dělal? Nevěřím, že vás najal Blount bez vědomí svého právníka. Vždyť, k čertu, kdyby tomu tak bylo, proč by si nesehnal jiného? A jestli to byl někdo jiný, tak kdo? Žena nebo dcera nebo synovec asi ne – to by musel schválit Blount nebo Kalmus, a nikdo další by to asi neudělal. Nevěřím tomu. Vás si nenajal nikdo."

Wolfe nepatrně zvedl jeden koutek úst. „Tak proč jste se obtěžoval mne navštívit?"

„Protože vás znám. Protože můžete mít nějakou stopu. Nechal jste Goodwina předat tu informaci o tom, že jste najat, jeho příteli Lonu Cohenovi, abyste začal s něčím, co by vyústilo v to, že vás někdo najme a že dostanete honorář. Nevím, co jste čekal, že začne,

nevím, proč jste to sehrál takto, místo abyste s tím šel za Kalmusem, ať už máte cokoliv, ale věc tkví v tom, že zkrátka něco máte, jinak byste takovou šarádu nehrál. Máte něco, co vám podle vás vydělá hezkou sumičku a jediný způsob, jak ji získat, je dostat Blounta z basy. Tak co máte?“

Wolfe zvedl obočí. „Vy tomuhle opravdu věříte, že?“

„To si teda pište, že jo. Myslím, že máte něco, co podle vašich odhadů dostane Blounta ven nebo alespoň bude mít šanci. Pochopte mě, já nemám nic proti tomu, abyste sbalil ten honorář. Ale pokud máte nějaký důvod k domněnce, že Blount nezabil Paula Jerina, chci ho znát. Máme důkazy, díky nimž se dostal za katr, a pokud s nimi něco není v pořádku, mám právo to vědět. Myslíte si snad o mně, že bych z nějakých důvodů chtěl vidět nevinného muže odsouzeného za vraždu?“

„Že byste chtěl? To ne.“

„No, já skutečně nechci.“ Cramer ukázal doutníkem na Wolfa a zahrozil s ním. „Budu upřímný. Víte, že Blount šel dolů do kuchyně pro čokoládu a přinesl ji Jerinovi?“

„Ano.“

„Víte, že když ji Jerin skoro celou vypil a začalo mu být zle, Blount odnesl dolů konvici a hrnek a vymyl je a přinesl mu zase čerstvou čokoládu?“

„Ano.“

„No není tedy ten největší blázen na světě?“

„Nesetkal jsem se s ním. Skutečně je?“

„Ne. Je to velice inteligentní člověk. Můžete ho ocejchovat jakkoli, ale jako blázna určitě ne. A je vyrovnaný. Někteří muži jeho postavení a bohatství se domnívají, že mohou udělat všechno, co se jim zachce, a ze všeho se vysekají, protože je nikdo nebude podezírat – on však takový není. Vůbec ne. Bylo těžké uvěřit, že člověk jako on nasypal jed do čokolády a přinesl ji Jerinovi a pak zase šel konvici a hrnek vymýt. Nemusím to snad dál vysvětlovat.“

„Ne.“

„A tak jsme to velmi dobře prošetřovali – ze všech úhlů. Vyloučili jsme možnost, že by byl arzenik obsažen v něčem jiném než v čokoládě. Opravdu jsme takovou možnost vyloučili. Zjistili jsme, že nikdo kromě Blounta a těch čtyř mužů – kurýrů – do té místnosti, do knihovny, po zahájení šachové partie nevstoupil. Hra trvala asi sedm minut, když se šel Blount podívat, zda má Jerin dost čokolády – to jsme opravdu zjistili. Proto zůstalo zcela zjevné, že arzenik musel nasypat do čokolády jeden z těch sedmi mužů: byli tam čtyři kurýři, kuchař, číšník a Blount. Výborně. Který z nich nebo

kteří z nich měli nějaké spojení s Jerinem? Jedenáct mých mužů prověřovalo všechny možnosti a státní návladní na to nasadil osm lidí z oddělení vražd. Pro tento druh práce neseženete kvalitní lidi jen tak někde. Vždyť víte sám.“

„Jsou schopní,“ uznal Wolfe.

„Jsou víc než schopní. Dostali jsme z Blounta okamžitě, v jakém byl spojení s Jerinem. Samozřejmě, víte i o tom. Dcera.“

„Ano.“

„Ale devatenáct mužů jsme nasadili na těch zbylých šest podezřelých. Za čtyři dny a noci nenašli ani ň. Ani později, poté co státní návladní usoudil, že to musel spáchat Blount a obvinil ho, pořád mých devět mužů pracovalo na těch ostatních. Celý týden. Fajn. Víte, jak je to s negativními výpověďmi – nemůžete je dokázat, ale vsadím svůj měsíční plat proti jedné kytce ve vaší váze, že žádný z těch šesti mužů Paula Jerina nikdy předtím neviděl, ani s ním nebyl v žádném spojení.“

„Tu květinu bych neriskoval,“ opáčil Wolfe.

„Že ne?“

„Ne.“

„Pak se tedy domníváte, že jeden z nich měl náhodou u sebe arzenik a nasypal ho do čokolády jen proto, že se mu nelíbilo, jak Jerin hraje šachy?“

„Ne.“

„Tak jakou hru to tady vlastně hrajete? Co to teda máte? Proč si myslíte, že můžete dostat Blounta z basy?“

„Neřekl jsem, že něco mám.“

„Nesmysl. Zatraceně, já vás *znám*!“

Wolfe si odkašlal. „Pane Cramere. Připouštím, že vím něco, co nevíte vy o jednom aspektu této záležitosti: vím, kdo mě najal a proč. Vy jste dospěl k závěru, že mě nenajal nikdo a že vzhledem ke znalosti jakýchsi okolností, které vám známy nejsou, jsem se rozhodl využít je pro své obohacení. Mýlíte se – se všemi okolnostmi jste obeznámen nesrovnatelně lépe než já – a skutečně se všemi, znáte daleko lépe okolnosti smrti Paula Jerina. Ale přesto mi nevěříte.“

„Ne.“

„Pak si nemáme co říci. Omlouvám se, že pro vás nic nemám, protože jste ze mě udělal svého dlužníka. Zásobil jste mě fakty, které naznačují zcela jiný přístup k celému problému. Ušetří mne…“

„Jakými fakty?“

Wolfe zavrtěl hlavou. „Ne, pane. Nevěřil byste mi. Nepřijal byste mou interpretaci. Ale jsem vám zavázán a na svůj závazek nezapomenu. Pokud se dozvím něco významného, vyjdu vám vstříc a

při nejbližší možné příležitosti vám vše sdělím. V současné chvíli nemám co sdělovat.“

„K čertu s vámi – že nemáte?“ Cramer vyskočil. Hodil doutník do mého koše vzdáleného asi tři a půl metru od něj, a minul se, jako obvykle. „Jen jedna maličkost, Wolfe. Každý má právo si vás na něco najmout, dokonce i na vraždu. Ale pokud si vás nikdo nenajal, a já vím zatraceně dobře, že ne, pokud se v tom šťouráte jen kvůli sobě, tak je to jiná situace. A pokud víte nějakou informaci, o níž mají podle zákona vědět právníci – nemusím upozorňovat zrovna vás…“ Obrátil se na patě a vypochodoval ven.

Vstal jsem a následoval ho do haly po zralé úvaze, že by asi dostatečně neocenil, kdybych mu pomohl s pláštěm a kloboukem, a tak jsem se zastavil a sledoval ho, dokud nebyl na ulici a nezavřel za sebou dveře. Obrátil jsem se zpátky do kanceláře a vyhrkl: „Tak vám dal…,“ ale zarazil jsem se. Wolfe se opíral v křesle se zavřenýma očima a vyšpulenými rty. Zůstal jsem stát a odhadoval, co se asi děje. Podle vnějších znamení se zdálo, že je v plné práci, ale naprosto mě nenapadalo, na čem asi pracuje. Pokud zpracovává nějaký fakt, který ze sebe Cramer právě vysypal – který to asi je? Probíral jsem se v duchu tím rozhovorem, postával a čekal. Když takhle pravidelně špulí rty, není radno ho přerušovat. Usoudil jsem, že to ještě chvilku potrvá, a tak jsem zamířil ke svému stolu, když tu náhle otevřel oči, napřímil se a vydal rozkaz: „Přiveďte slečnu Blountovou.“

Uposlechl jsem. Jak už bylo řečeno výše, nepoužívám výtah – bral jsem schodiště po dvou schodech najednou. Když se přede mnou objevily zavřené dveře jižního pokoje, zaklepal jsem. Kroky slyšet nebylo, ale dveře se vmžiku otevřely. Kroky být ani slyšet nemohlo, protože neměla boty. „Pan Wolfe si vás žádá,“ oznámil jsem. „S botama nebo bez, jak si přejete.“

„Stalo se něco?“

Nevěděl jsem, jestli třeba před ní nechce našeho hosta utajit, proto jsem konstatoval: „Ne, jenom špulí rty, ale vy samozřejmě nemůžete vědět, jak je to důležité. Nenamáhejte se s účesem a rtěnkou, stejně nic nepozná.“

Tato žádost zůstala pochopitelně nevyslyšena. Přešla k zrcadlu a uchopila jak hřeben, tak rtěnku, ještě si u křesla nedaleko okna obula boty, a až teprve potom vyrazila. Jestliže jde žena ze schodů před vámi, vnímáte její postavu z jiného úhlu – měla hezká ramena a šíje se k nim připojovala rozkošnou křivkou. Když jsme vstoupili do kanceláře, Wolfe se mračil na jeden roh svého stolu, škrábal se prstem na nose a vůbec si nás nevšímal. Sally došla až k červenému

koženému křeslu, a když už v naprostém tichu seděla plnou minutu, poznamenala alespoň: „Dobré ráno.“

Přejel zamračeným pohledem k ní, zamrkal a otázal se: „Proč jste si půjčila Voltaira?“

Rozšířila oči. „Archie mi řekl, že si mohu půjčit kteroukoliv knihu kromě té, co čtete.“

„Ale proč Voltaire?“

„Nemám žádný zvláštní důvod. Prostě jsem ho nikdy nečetla…“

„Mhmm,“ reagoval Wolfe. „Proberem to při obědě. Došlo k jistému vývoji. Říkal vám Archie…“ Rychle se zarazil. Zcela bezmyšlenkovitě si dovolil použít vůči ženě familiární tón. Ihned se opravil: „Říkal vám pan Goodwin, že se u nás zastavil jeden policista? Inspektor Cramer.“

„Neříkal.“

„Byl tady. Nikdo ho nezval, ani nečekal. Právě odešel. Pan Goodwin vám může objasnit později, proč přišel a co říkal. Já vám ale musím říci, že mi sdělil jisté informace, které podstatně mění situaci. Policie má tři prokazatelné fakty – tedy podle pana Cramera jednoznačně prokazatelné. První – že arzenik byl v čokoládě. Druhý – že příležitost nasypat ho do čokolády neměl nikdo kromě kuchaře, číšníka, čtyř kurýrů a vašeho otce. A třetí – jedině váš otec mohl mít motiv. Nikdo z těch šesti – a nyní cituji pana Cramera – ‚Paula Jerina nikdy předtím neviděl, ani s ním nebyl v žádném spojení‘. Ačkoliv všechny…“

„O tom jsem vám říkala. Nebo ne?“

„Ano, ale to vycházelo pouze z vaší znalosti, což je nedostačující. Závěry pana Cramera jsou založeny na důkladném a dlouhém šetření celou armádou profesionálů. Ačkoli všechny tyto tři fakty jsou důležité, významný je ten třetí – že totiž nikdo z těch šesti nemohl mít motiv k zabití Jerina. Ale Jerin byl zavražděn – a to úkladně, vždyť byl použit arzenik. Hrajete šachy?“

„Ano i ne. Znám tahy. Myslíte, že…?“

„Když dovolíte. Víte, co je to gambit?“

„No…, moc ne…“

„Je to zahájení partie, při němž se jeden hráč vzdá pěšce nebo nějaké figury, aby získal výhodu. Vražda Paula Jerina byla gambitem. Jerin byl pěšec nebo jiná figura. Výhoda, kterou vrah získal, spočívala v tom, že váš otec byl postaven do nebezpečí života – obvinění z vraždy a pravděpodobné odsouzení. Neměl vůči Jerinovi žádnou zášť. Jerin totiž nebyl cílem, byl pouhým pěšcem. Cílem byl váš otec. Vidíte, jak to mění situaci, jak to ovlivňuje úkol, na který jste mě najala…“

„Ani ne… Tedy, nejsem si jistá…“

„Zasluhujete si naprostou upřímnost, slečno Blountová. Asi před půlhodinou se obtíže zdály být zcela nepřekonatelné. Přijal jsem tuto práci a vaše peníze poté, co jsem připustil nevinnu vašeho otce, ale abych ji mohl připustit, musel bych najít důkaz, že jeden z těch šesti měl dostatečný důvod zabít Jerina a jednal podle toho. A ty tři nejprůkaznější důvody proti vašemu otci – tedy že nesl Jerinovi čokoládu, že vymyl konvici a šálek, a že znal Jerina a mohl mít přijatelný motiv – byly pouze náhodné a měly být ignorovány. Upřímně řečeno, vypadalo to beznadějně, a protože jsem nevymyslel nic lepšího, udělal jsem pro začátek gesto – přiměl jsem pana Goodwina, aby zařídil publikování faktu, že jsem byl najat.“

„Neřekl jste mi, že máte něco podobného v úmyslu.“

„Zřídka říkám klientům, co mám v úmyslu. Říkám vám to nyní, protože potřebuji vaši pomoc. Mé gesto ke mně přivedlo pana Cramera – a on mi sdělil fakt, díky němuž vím, že by bylo osudné pokračovat v předpokladu, že někdo z ostatních připravil vraždu Paula Jerina. Pokud se budeme držet mé domněnky, že ji váš otec nepřipravil, musel ji zosnovat někdo z těch ostatních. A proč? Jerin pro dotyčného nic neznamenal, ale zapadl do scénáře – už ten jed připravený k vraždě, k níž také došlo. Co z toho vyplynulo? Řetězec okolností zcela jasně ukazuje na vašeho otce – jako obžalovaný byl zadržen, je ve vazbě bez možnosti kauce, ve smrtelném nebezpečí. Díky postupu celé akce, dokonale vykalkulované. Tri nejprokazatelnější důkazy proti vašemu otci nebyly náhodné, byly základem té kalkulace. Je vám to jasné?“

„Myslím… Ano.“ Pohlédla na mě a pak zase nazpět na Wolfa.

„Myslíte, že někdo zabil Paula, protože věděl, že si budou myslet, že to udělal můj otec?“

„Přesně to mám na mysli. A pokud to byl pan Kalmus, věděl také, že bude v situaci – coby obhájce vašeho otce – kdy bude schopen udržet své pozice v rozehraném gambitu.“

„Ano.“ Sevřela ruce v pěst. „Jistě.“

„Proto navrhuji pokračovat v této teorii – Jerin byl v gambitu pouhým pěšcem a skutečným cílem byl váš otec. Pokud budu i nadále předpokládat, že váš otec je nevinný, jiná teorie nepřipadá v úvahu. To mi poskytuje zcela nový pohled na situaci, protože nyní již mám vodítka, a mám-li se držet nového přístupu, pak i jistá fakta a předpoklady. Musíme je prověřit. Abych se vyhnul nejasnostem ve vyjadřování, budu vraha nazývat Kalmus, i když se to možná dá označit za nactiutrhání.“

Zvedl významně palec. „První fakt. Kalmus věděl, že Jerin bude v průběhu partie něco jíst nebo pít, takže bude kam mu nasypat arzenik. Je dost pravděpodobné, že věděl o Jerinově zálibě v čokoládě. Ano, či ne?“

Sally se mračila. „Nevím. Možná. Možná zaslechl, že jsem se o tom zmínila nebo mu to mohl prozradit otec. Paul vždycky pil čokoládu, když s tatínkem hrával šachy.“

„To by šlo.“ Zvedl ukazovák. „Druhý fakt. Kalmus věděl o rozsazení hráčů. Věděl, že Jerin bude v knihovně sám a že on bude kurýrem, takže bude mít příležitost použít arzenik. Ano, či ne?“

„Nevím, ale určitě to musel vědět. Otec to bezpochyby řekl jim všem – tedy kurýrům.“

Prostředník. „Třetí fakt. Kalmus věděl, že vyšetřování odhalí přijatelný motiv pro vašeho otce. Věděl o vašem přátelství s Jerinem a o kritickém názoru vašeho otce na tento vztah. Ano, či ne?“

„Věděl, že znám Paula, samozřejmě. Ale co se otcova názoru týče, pokud si myslíte, že by ho mohl chtít zabít, to je nesmysl. Myslel si, že je – no, nazval jste ho tak sám, ‚atrakce‘.“

„Nesouhlasil s tím, abyste se stýkali?“

„Nesouhlasil s tím, abych se stýkala s více lidmi. Ale přirozeně neměl jakoukoliv…“

„Když dovolíte.“ Wolfe to přímo vyštěkl. „Toto není soudní dvůr a já nejsem žalobce, který se snaží dostat vašeho otce na šibenici. Pouze se ptám, zda Kalmus věděl, že by vyšetřování mohlo odhalit okolnosti, které se dají považovat za případný motiv pro vašeho otce. Domnívám se, že ano. Ano, či ne?“

„No…, ano.“

„To by sedělo. Tolik fakta. Nazývám je fakty, protože pokud jeden z nich bude úspěšně vyvrácen, pak je má teorie nepravděpodobná. Dostáváme se k předpokladům. Ke dvěma. Nemohou být prověřeny, pouze je můžeme konstatovat. Jsou významné, ale nikoliv nejvýznamnější. Za prvé: Kalmus věděl, že váš otec ponese Jerinovi čokoládu osobně. Ideálním předpokladem by bylo, že to sám navrhl, ale mně stačí méně ideální fakta. Za druhé: Když pan Yerkes konstatoval, že Jerinovi není dobře, Kalmus mohl vašemu otci navrhnout, že by bylo dobré zbavit se konvice i šálku. Vzhledem k tomu, že Kalmus byl kurýr, měl příležitost zaregistrovat, že Jerin vypil téměř celou konvici čokolády. Přitom vůbec neriskoval, že by někdo mohl pochybovat o jeho dobrém úmyslu. Vzhledem k Jerinově náhlé nevolnosti to byla přirozená reakce a rada. Včera jste nám říkala, jak otec vám i matce přesně popsal, co se

stalo. Nezmínil se náhodou, že by někdo navrhl, aby šálek a konvici odnesl?“

„Ne.“ Sally měla tak pevně sevřené pěsti, že jsem si všiml, jak jí zbělely klouby. „Nevěřím tomu, pane Wolfe. *Nemohu* tomu uvěřit. Jistě, Archie měl pravdu, domnívala jsem se, že by Dan Kalmus mohl… Myslela jsem jen, že by zkrátka neudělal všechno, co bylo v jeho silách, všechno, co by měl…, ale vy nyní tvrdíte, že Paula zabil, že si to *plánoval*, aby byl můj otec vzat do vazby a odsouzen. Tomu zkrátka *nemohu* uvěřit!“

„Ani nemusíte. Jak jsem řekl, jméno Kalmus namísto vraha používám pouze pro zjednodušení. Mohl by to být kdokoli z ostatních – Hausman, Yerkes, Farrow – dokonce kuchař nebo číšník, ačkoliv u těch je to méně pravděpodobné. Musejí totiž dokonale zapadat do mé teorie. Především – musejí vyhovovat základnímu požadavku – že mají pádný důvod přát si zničit vašeho otce a připravit jej o svobodu, případně o život. Myslíte, že by mohl někdo z těch ostatních odpovídat mému popisu? Tedy Hausman, Yerkes, Farrow, kuchař nebo číšník?“

Zavrtěla hlavou. Otevřela ústa, pak je zavřela, ale nevydala ani hlásku.

„Jeden z nich třeba ano, přirozeně, nemusela byste o tom vědět. Ale máme zde další důvod pro obvinění Kalmuse – sama jste poskytla pravděpodobnou verzi. A nyní, při novém přístupu k případu, je pochopitelně nezbytné, abych se s ním setkal. Pokud je nevinen a bude se pokračovat v předpokladu, že smrt Jerina je jediný a konečný vrahův cíl, tak bez mé intervence bude s vaším otcem konec. Je možné, že je relevantní právě ten fakt známý pouze Kalmusovi a vašemu otci, o němž se hovořilo ve vzkazu pro vaši matku, který četl pan Goodwin, ale takováto spekulace není k ničemu. Musím vidět pana Kalmuse tak či onak, a k tomu potřebuji vaši pomoc.“ Obrátil se na mě. „Váš zápisník, Archie.“

Vytáhl jsem zápisník i tužku. „Připraven.“

„Bude to jen koncept pro slečnu Blountovou. Jakýkoliv papír, ne tužka. Oslovení doplní sama. Domnívám se, čárka, že vám moje matka sdělila, čárka, že přebývám v domě Nera Wolfa a zůstanu u něj, čárka, dokud si nebudu jistá, čárka, že jsem udělala pro svého otce vše. Tečka. Pan Wolfe má teorii, čárka, o níž byste měl vědět. Tečka. Musíte si s ním přijít promluvit, čárka, nejlépe zítra, čárka, tedy ve středu. Tečka. Bude doma celý den až do večera, čárka, ale je zaneprázdněn od devíti do jedenácti dopoledne a od čtyř do šesti odpoledne. Tečka. Pokud byste se nedostavil do čtvrtečního poledne, čárka, budu nucena navštívit jistého novináře a povědět mu, čárka,

proč jsem zde a proč nevěřím, čárka, že byste mohl úspěšně mého otce obhajovat.“

Obrátil se k ní. „Bude to adresováno od vás panu Kalmusovi, psáno vaší rukou. Buď na mém hlavičkovém papíře nebo na čistém listu – jak si přejete.“

„Nemohu,“ prohlásila rozhodně. „Nemohu to říci žádnému novináři. *Nemohu*. A neřeknu.“

„Jistěže neřeknete. Nebudete muset. On přijde.“

„Ale co když ne?“

„Ale ano. Pokud nepřijde, zkusíme něco jiného. Dáme mu vědět, že jste si vzala právníka, aby ho podle zákona odvolal z pozice obhájce vašeho otce. Já nejsem právník, ale jednoho dobrého znám. V zákonech je spousta místa pro nejrůznější strategie.“ Položil dlaň na stůl. „Slečno Blountová. Musím vidět pana Kalmuse, jinak to pokládám. Rozhodněte se, jak chcete.“

„Nesmíte to položit.“ Pohlédla na mě. „Jak to…, mohl byste mi to přečíst, Archie?“

Poslechl jsem ji a nevynechal upozornění na čárky a tečky.

Zavrtěla hlavou. „Vůbec to není můj styl. Pozná, že jsem to nepsala.“ Pohlédla na Wolfa. „Bude mu jasné, že jste to psal vy.“

„No jistěže. To je naším záměrem.“

„No…“ Nadechla se. „Ale já nebudu žádnému novináři nic vyprávět, ať se stane, co se stane.“

„To také není naším záměrem.“ Wolfe prudce obrátil hlavu, aby pohlédl na hodiny. „Než to napíšete, buďte tak hodná a párkrát zavolejte. Panu Yerkesovi, panu Farrowovi, doktoru Averymu. Je celkem dobré, že jsem se s nimi neviděl, než za mnou pan Cramer přišel s novými fakty – bylo by to plýtvání časem i silami. Můžete je přimět, aby přišli? V šest nula nula nebo raději po večeři, tak v devět třicet. Mohou přijít buď každý zvlášť nebo dohromady.“

„Mohu se pokusit. Ze kterého telefonu? Já ve svém pokoji žádný nemám.“

Wolfe pevně stiskl rty. Bylo pro něj nesmírně těžké překousnout, že nějaká žena jen tak mimoděk vypustí z úst slova ‚můj pokoj‘ a myslí tím pokoj v jeho domě. Řekl jsem jí, že může použít můj telefon, a přešel k jiné židli, abych jí napsal na stroji dopis pro Kalmuse, který bude muset přepsat.

Obvykle vím přesně, co Wolfe dělá, když něco dělá, a proč tak činí. Vždycky zpětně dokážu přesně uhodnout, co udělal, a téměř vždycky vím proč. Ale i po mnoha měsících si nejsem zcela jist, proč přiměl Sally, aby těm chlápkům zavolala a přinutila je toho dne přijít. A přímo toho dne jsem si nebyl jistý vůbec, dokonce jsem to ani nedokázal odhadnout. On totiž nenávidí práci. Když se vrátím z nějaké pochůzky a sednu si, abych mu sdělil, co se dělo, Wolfovi je jasné, že musí pouze sedět a dobře poslouchat, ale přitom mě častuje tak strašlivými pohledy, že by si nestranný pozorovatel myslel, že jsem mu snad nalil kečup do piva. Když vstoupí do jeho kanceláře návštěva a on z ní chce třeba vymáčknout nějaký důležitý fakt, přivítá jí tak, jako by snad přišli úředníci z daňového úřadu zkoumat jeho přiznání za posledních deset let.

Tak proč tedy žádal Sally, aby sehnala lidi, s nimiž bude muset pracovat před večeří i po ní, než se vrhne na nejpodezřelejšího? Nechápal jsem. Teď začínám věřit, že i když si to tenkrát neuvědomoval, střílel zkrátka naslepo. Předstíral nejen Sally a mně, ale i sobě, že nová situace vycházející z Cramerových faktů je skvostná, protože mu umožnila nahlížet na vše z jiného pohledu. Ale ve skutečnosti naznačovala jediné – téměř dokonalou jistotu, že nikdo z ostatních kandidátů neměl sebemenší důvod zabít Paula Jerina. Tudíž vyžadovalo nesmírné úsilí, aby člověk věřil základnímu předpokladu, že je Blount nevinný. Člověk třeba může s vervou číst nesmírně zajímavou knížku o tom, co se dělo v Africe před stovkami tisíc let, ale musíte stále bojovat s podezřením, že se chováte jako osel, když takové úsilí vyvíjíte, a tak požádáte klienta, aby pozval různé lidi, kteří by vám pomohli odvrátit pozornost od vlastního průšvihu. Jak říkám, nejsem si skálopevně jistý, ale mám podezření, že tomu tak bylo.

Jistě, existuje nepatrná možnost, že i v tomto raném stadiu měl nějaký mlhavý dojem, zasutý kdesi v koutku svého mozku, o skutečném stavu událostí té noci v Gambit Clubu, ale to si skutečně

nemyslím. V tom případě měl spíše…, ale to si radši skutečně nechám pro sebe.

S první schůzkou moc práce nebylo – před večeří měl přijít Morton Farrow. Bankéř Yerkes řekl Sally, že bude moci přijít kolem půl desáté. Nejlepší to bylo s doktorem Averym – nedostala z něj víc než to, že se pokusí dorazit někdy v průběhu večera. O jedné věci se rozhodlo po obědě, když jsem se vrátil z pochůzky s dopisem do Kalmusovy kanceláře – měl ji ve čtvrti finančníků, v padesátipatrovém úlu ze skla a kovu, kde jeho firma zabírala jedno celé patro. Dohoda spočívala v tom, že se Sally vůbec na scéně neobjeví a před šestou hodinou se odebere do svého pokoje. Farrow slíbil, že dorazí v šest, ale přišel o dvacet minut později. Nechal jsem jeho uvedení na Fritzovi, protože jsem považoval za nevhodné otevírat dveře, když jsem ten slavný detektiv.

Fritz ho uvedl do kanceláře a on zamířil pochopitelně ke mně – s nataženou rukou. Já jsem ji uchopil a návštěvník se pak otočil k Wolfovi. Ten je na takovou situaci vždy připraven, takže se zahloubal do druhého vydání Websterova Nového mezinárodního slovníku vázaného v kůži a pilně obracel listy. Farrow asi pět minut stál a sledoval ho, pak se obrátil a vyhrkl: „Kde je Sally?“ Prozradil jsem mu, že je nahoře v pokoji a možná se objeví později, a nasměroval ho do červeného koženého křesla. Když se bezpečně usadil, Wolfe konečně zavřel slovník a obrátil se k němu.

„Dobrý večer,“ promluvil. „Jsem Nero Wolfe. Tvrdil jste slečně Blountové, že se nemůžete příliš zdržet.“

Farrow přikývl. „Jdu na večeři.“ Mluvil asi dvakrát hlasitěji, než bylo zapotřebí. Pohlédl na hodinky. „Budu muset běžet asi za půl hodiny, ale to snad stačí. Nemohl jsem se utrhnout, abych to sem stihl na šestou. Když je šéf pryč, mám plno práce. Byl jsem rád, že mi Sally zavolala. Řekla, že mě chcete vidět, a já jsem chtěl vidět vás. Víte, já ji znám – to vy nemůžete. Je to príma děvče a já ji plně podporuji, ale to víte, má své mouchy – jako každý Určitě vám dala šek na celé jmění. Já sám jsem obchodník, obchodní ředitel korporace spravující stovky milionů dolarů, ale vždycky záleží na tom, co člověk prodává. Sally prostě nechápe svou matku, mou tetu, a asi ji nepochopí nikdy. Ano, je to výhradně rodinná záležitost, ale ona se dostala do té šlamastyky sama, zapojila do ní i vás, a já vám mám všechno vysvětlovat. Snaží se vám namluvit, že je něco mezi mou tetou a Danem Kalmusem. To je naprostý nesmysl. Každý, kdo zná mou tetičku – už jste se s ní mimochodem setkal?“

„Ne.“ Wolfe s ním komunikoval bez valného nadšení.

„Kdyby chtěla, mohla by si něco začít nejen s Kalmusem, ale s kterýmkoliv mužem podle své chuti. Já jsem její synovec, takže si můžete myslet, že jsem zaujatý, ale klidně se zeptejte, koho chcete. U ní je takový předpoklad zcela lichý, protože ona je jednoznačně ženou dokonale věrnou jednomu muži, a za toho je provdaná. Sally to ví, musí to vědět, ale víte, jak to s dcerami chodí. Nebo nevíte?“

„Ne.“

„Existují jedině dvě možnosti. Buď matka žárlí na dceru nebo dcera žárlí na matku. Jednoznačně. Dejte mi deset minut s jakoukoliv matkou a dcerou, a já vám řeknu, jak se věci mají. S mou tetičkou Annou a Sally se to táhne už léta. Ten Sallyin nápad – že se Kalmus plete strýčkovi Mattovi do zelí, a proto ho dostal do vězení – kvůli tetě – to je naprostý nesmysl. Možná si Sally myslí, že to její matka ví nebo má podezření, ale předstírá, že to není pravda.“

„To ne.“

„Vsadím se, že ano. Dcera žárlící na matku je schopná všeho. A tak ve snaze chránit otce šla za vámi a najala si vás – ale k čemu je to dobré? Faktem zůstává, že vše zorganizoval on; Jerin přišel na jeho pozvání, čokoládu mu také nesl on, a zase on odnesl šálek i konvici a vymyl je. Možná jste velký detektiv, ale nemůžete měnit fakta.“

Wolfe zabručel. „Pak zastáváte názor, že pan Blount je vinen.“

„Samozřejmě ne. Jsem jeho synovec. Jen vám říkám, že důkazy nemůžete změnit.“

„Pokusím se je interpretovat. Hrajete šachy, pane Farrowe?“

„Já jen hraju, že je hraju. Chápu dokonale první tři, čtyři tahy, umím snad všechny začátky počínaje Ruy Lopezem až po Caro-Kanna, ale pak se dostávám brzy do úzkých. Můj strýc mě donutil, abych začal hrát, protože podle jeho názoru to tříbí myšlení. Já si ale nejsem tak jistý. Podívejte se třeba na Bobby Fischera, amerického velmistra – copak on má mozek? Když ho mám vyvinutý natolik, abych dokázal zvládnout korporaci spravující stovky milionů dolarů – což dělám již dva týdny – nemyslím, že by mi nějak pomohlo hrát šachy. Jsem zrozen ke kariéře ředitele, ne k tomu, abych někde seděl, půl hodiny se soustřeďoval a pak posunul pěšcem.“

„Jak jsem pochopil, nehrál jste toho večera u žádné šachovnice – proti panu Jerinovi.“

„Zatra…, to tedy ne. Dal by mi mat deseti tahy. Dělal jsem jednoho z kurýrů. Byl jsem s Jerinem v knihovně a oznamoval mu tah od stolu číslo deset, když přišel strýček Matt s tou čokoládou.“

„Nesl ji na tácu. Konvici, šálek s podšálkem a ubrousek.“

„Ano.“

„Zůstal strýc v místnosti nebo hned odešel, aby se vrátil ke své šachovnici?“

„Nezůstal tam. Položil tác na stůl a odešel. Tohle jsem už několikrát probíral s policií.“

„Pak tedy budete nápomocen i při mé snaze interpretovat důkazy. Zdá se nepravděpodobné, že by pan Blount nasypal arzenik do čokolády v kuchyni, protože tam byli kuchař a číšník. Možná to udělal, když šel po schodech, ale ty jsou úzké a příkré, takže by to bylo obtížné. Neudělal to ani po příchodu do knihovny, protože tam jste byl vy a všiml byste si toho, a po odchodu z knihovny přece zůstal sedět u své šachovnice až do okamžiku, kdy se Jerinovi udělalo špatně. Takže jeho jedinou příležitostí byly schody. Nicméně všichni kurýři měli příležitost pokaždé, když vstoupili do knihovny, aby oznámili tah. Mám pravdu?“

„Ne, pokud jsem vás pochopil správně.“ Farrow si přesedl a přehodil si opačně nohy. „Myslíte, že by arzenik mohl nasypat do čokolády některý kurýr?“

„Ano.“

„Když tam seděl Jerin? Přímo Jerinovi pod nosem?“

„Třeba měl zavřené oči, aby se mohl soustředit. Já to dělávám často. Nebo mohl pochodovat sem a tam a být obrácený chvilku zády.“

„To sice mohl, ale nebyl. Já jsem mu přišel oznámit tah asi dvacetkrát, ale on se ani na chvilku z lenošky nezvedl a měl otevřené oči. Mimochodem – víte, kdo byli ostatní kurýri, kromě mě?“ Wolfe přikývl. „Pan Yerkes, pan Kalmus, pan Hausman“

„Jak můžete uvažovat tak pitomě? To jeden z nich otrávil čokoládu?“

„Já jen zkoumám důkazy. Měli příležitost. Vy to nepovažujete za možné?“

„Jistěže ne!“

„Vskutku…“ Wolfe se poškrábal na bradě. „Zůstává pak tedy už jen číšník, pan Nash, a kuchař, pan Laghi. Kterého z nich považujete za pravděpodobnějšího?“

„Ani jednoho.“ Farrow mávl rukou. „Uvědomujete si, že všechna tato fakta jsem procházel s policií a státním návladním? Pokud by existoval možný důvod pro Nashe a Tonyho, pak já o něm nevím, ale policie by ho vyšťourala.“

„Tedy oba vylučujete?“

„Pokud je vyloučili policajti, vylučuju je i já.“

„Pak to tedy máte popletené, pane Farrowe. Vždyť vy jste vyloučil všechny. Do čokolády tedy nikdo arzenik nedal. Můžete vysvětlit, jak se dostal do pana Jerina?“

„Já nic vysvětlovat nemusím. To není moje věc, ale věc policie.“ Sundal si jednu nohu z druhé. Pohlédl na hodinky. „Dobrá tedy, přišel jsem, abych něco řekl, a to jsem již učinil. Než odejdu, chci vidět mou sestřenici. Kde je?“

Wolfe na mě pohlédl, aby tak přehrál záležitost se ženou na odborníka na ženy. Připadalo mi, že situace volá spíše po odborníkovi na ředitelská místa, ale byl jsem nakloněn čemukoliv, co by mohlo poskytnout paprsek světla nebo naděje, a tak jsem prohlásil, že se jí zeptám, a vyšel jsem z místnosti směrem do haly ke schodům. Když jsem dorazil na odpočívadlo, zjistil jsem, že nebudu muset klepat – stála nahoře na schodišti s obutýma botama.

Zastavil jsem se na třetím schodu odshora a zeptal se: „Slyšela jste něco?“

„Ani jsem se nepokoušela odposlouchávat,“ řekla. „Chtěla jsem jít dolů, ale pan Wolfe řekl, že ne. Samozřejmě jsem slyšela zvuk jeho hlasu. Co vám řekl?“

„Je to psycholog. Prohlásil, že máte své mouchy. Tvrdí, že je to vždycky tak, či onak. Buď je matka žárlivá na dceru nebo dcera na matku a dcera žárlící na matku si může usmyslet cokoliv. Chce vás vidět, ještě než odejde, patrně aby si vyjasnil jednu nebo dvě vaše mouchy, a když budete chtít…“

„Co tvrdí o Danu Kalmusovi?“

„Ze je jednou z vašich much. A že váš názor na Kalmuse je naprostý nesmysl. Možná jste prý dokonce…“

Pohnula se. Musel jsem buď udělat úkrok stranou nebo do sebe nechat vrazit, a tak jsem jí udělal místo, aby prošla, a při scházení dolů jsem si ještě jednou vychutnal pohled na krásná ramena a křivku šíje. Jakmile jsme vstoupili do kanceláře, Farrow se prudce obrátil v křesle a vstal; zjevně měl v úmyslu ji přátelsky políbit, ale výraz její tváře ho zastavil. Mne by tedy zastavil určitě. Začal s domlouváním:

„Tak podívej Sal, víš, ono…,“ ale i s tím rychle přestal.

„Ty také,“ vyštěkla a znovu ho zpražila pohledem, na jaký bych ji nikdy netipoval. „Ty by sis to také přál, co? Myslíš si, že všechno dostane ona, že jí to bude patřit a že ti dovolí, abys něco vedl. Myslíš si to, ale pořádně se mýlíš. Vždycky ses mýlil. Ona by to možná dovolila jemu, a to je další důvod, proč se o ni tak zajímá, tedy kromě její krásy. Ty jsi ale blázen, naprostý blázen, ale tím jsi byl vždycky.“

Obrátila se a prudce vyšla ze dveří. Farrow stál a tupě za ní hleděl, pak se otočil k Wolfovi, napřáhl před sebe ruce dlaněmi vzhůru v bezmocném gestu a zavrtěl hlavou. „Dobrý bože," vypadlo z něj. „Tady to máte. Nadává mi do bláznů…"

U večeře a pak u kávy v kanceláři se Wolfe vrátil k tématu, které otevřel při obědě – k Voltairovi. Základní otázkou bylo, zda může být nějaký člověk nazýván významným jen kvůli způsobu, jakým používá slova, i když je vlezdoprdelka, padělatel a floutek. To bylo zásadní téma při obědě a Voltaire z toho nakonec vyšel poměrně dobře, až na toho vlezdoprdelku. Jak někdo může nazývat muže velkým, když vyhledává společnost a výhody u vévodů a vévodkyní, kardinála Richelieua, Fridricha Pruského? Ale až při večeři a pak při kávě šlo skutečně o Voltaira. Nakonec ho vyhodilo ze sedla něco, o čem se při obědě vůbec nikdo nezmínil: nebyl gurmán, tudíž si na jídlo moc nepotrpěl. Vůči lahůdkám byl zcela lhostejný – možná dokonce jedl jen jednou denně a nepil téměř vůbec. Celý život vypadal příšerně vychrtle a na sklonku svých dnů z něj byla už jenom kostra. Nazývat ho tedy velkým mužem je absurdní – přesně řečeno, vůbec žádný muž to nebyl, protože neuměl vychutnat jídlo a měl vysušený žaludek. Dá se označit za pozoruhodnou továrnu na skládání slov, ale nikoliv za muže – a už vůbec ne velkého.

Asi jsem se o tom ale neměl zmiňovat. Lepší by bylo přetlumočit Wolfovy řeči u stolu do posledního písmene – a vy byste si buď s chutí početli nebo byste pasáž přeskočili, a ne se o nich zmiňovat takto. Obvykle podobné projevy vynechávám, ale toho večera jsem měl pocit, že jsou důležité. Když jsem se zmiňoval o své návštěvě u Blountů, pochopitelně jsem nevynechal Kalmusův popis: kost a kůže. Pojal jsem podezření, že právě proto si Wolfe vybral Voltaira jak k obědu, tak i k večeři. Nemělo to však přílišnou souvislost, ale jistá souvislost zde byla a dokazovala, že Wolfe nemůže zapomenout na šlamastyku, v níž se nachází, dokonce ani při jídle. Pokud by bylo mé podezření pravdivé, vůbec by se mi nezamlouvalo. Nic podobného se totiž dříve nepřihodilo. Mělo to

znamenat, že se bojí okamžiku, kdy bude muset spolknout něco vysoce nepříjemného?

Káva byla stále prostřená a on stále hloubal o Voltairovi, když se náhle dostavil Charles W. Yerkes – před půl desátou. Dalším náznakem stavu hnutí Wolfovy mysli bylo, když zazvonil zvonek a Sally se zeptala, zda by neměla odejít, že zvedl o milimetr ramena a prohlásil: „Jak chcete.“ Něco takového nemíval vůbec ve zvyku, a když jsem šel do haly, abych otevřel, musel jsem se násilím přinutit k výrazu, jenž by popíral fakt, jak nutně potřebujeme soucit – hodně soucitu.

Sally vstala, když jsem odešel otevřít, a přivítala se s Yerkesem ve dveřích kanceláře. Uchopil nabízenou ruku do obou svých dlaní, cosi nezřetelně mumlal, poplácal ji po rameni a konečně ji pustil; pak těkal pohledem vpravo vlevo a vešel dál. Když mu Wolfe nenabídl ruku, přirozeně neudělal žádné gesto – byl totiž opravdový ředitel. Jen na si pokynuli, když jsem je představoval jmény, a počkal, dokud se Sally neusadila do jednoho žlutého křesla, které jsem přisunul tak, aby si on musel vybrat červené. Když si sedal, obrátil se k ní: „Přišel jsem dříve, než jsem slíbil, Sally, ale jsem maličko zmatený. Poté, co jsi mi telefonovala, jsem se spojil s tvou matkou a zjistil, že zřejmě došlo k… nedorozumění. Ona si patrně myslí, že děláš chybu.“

Sally přikývla. „Řekla vám, proč jsem tady?“

„Jen stručně. Možná mi to objasníš, abych věděl, proč jsem zde já.“ Přátelsky se na ni usmíval, ale evidentně se to chtěl dozvědět. Mazaný přístup – ale proč ne? Vždyť byl nejvyšší ředitel banky spravující miliardy dolarů, který je navíc zapleten do vraždy z prvních stránek novin, byť náhodně. Určitě nechtěl do případu zabřednout hlouběji a chtěl tomu zabránit. Také hrál dobře šachy.

„Já nemyslím, že bych dělala chybu,“ oponovala Sally. „Důvod, proč jsem zde je…, protože…“ Nechala větu viset nedořčenou ve vzduchu, obrátila hlavu, pohlédla na mě a pak na Wolfa. „Řeknete mu to, pane Wolfe?“

Wolfe se pohodlně opíral v křesle a sledoval Yerkese. „Předpokládám, pane, že dokážete být diskrétní.“

„Domnívám se, že ano.“ Na Wolfa se bankéř neusmíval.

„Snažím se být.“

„Výborně. Okolnosti to vyžadují. Je to pouze rozdílnost názorů, ale bylo by nešťastné, kdyby se vše nyní zveřejnilo. Možná jste si včera v novinách všiml, že mne najali v případu vraždy Paula Jerina.“

„Ano, upoutalo to mou pozornost.“

„Najala mě právě slečna Blountová, navzdory přání svého otce a jeho obhájce – s nimiž souhlasí i její matka. Nabídla mi značný honorář, a já tedy přijal. Chápe, že její otec se nachází ve vážném nebezpečí, a má strach, že jeho právník si vážnost situace neuvědomuje, a navíc má vysoké mínění o mých schopnostech, ale patrně přehání. Pokud něco vyšetřuji, potřebuji zkrátka vyšetřovat a vy jste jeden z lidí zapojených do celé záležitosti. Paní Blountová se domnívá, že její dcera udělala chybu, když mne najala, ale její dcera tento názor nesdílí, a já také ne. Má hrdost odmítá jakékoli domněnky o tom, že bych spíše šetření překážel, než napomáhal. Je pravděpodobné, že bych mohl nalézt nějaký detail, který pan Kalmus třeba přehlédl – nechci pochybovat o jeho způsobilosti, ačkoli on ostře kritizuje mou. Podal jsem to jasně? Tedy je jasné, proč vás slečna Blountová požádala, abyste přišel?“

„Ne zcela. Samozřejmě mě vyslýchali policisté a pan Kalmus, ale nemohu přispět ničím užitečným.“ Yerkes zalétl pohledem k Sally – opsal očima úhel asi devadesát stupňů, aniž by pohnul hlavou. Je to výborný trik pro zlodějíčka nebo kapsáře, protože pomáhá udržet pocit bezpečí – a patrně je užitečný i pro ředitelská jednání, protože může šetřit síly. Zeptal se jí: „Proč si myslíš, že na to Dan nestačí, Sally? Máš nějaký konkrétní důvod?“

Buď se paní Blountová nezmínila o problému s žárlivými dcerami nebo byl zkrátka diskrétní. Sally zareagovala dobře. „Ne,“ odpověděla, „žádný zvláštní důvod nemám. Já se jen… bojím.“

„Dobrá.“ Jeho rychlý bystrý pohled přelétl zpět k Wolfovi.

„Upřímně řečeno, Wolfe, jsem nakloněn s nimi souhlasit. Má banka náhodou služeb Kalmusovy firmy nevyužívá, stejně jako já osobně, ale on je opravdu právník se skvělou pověstí a pokud vím, je skutečně schopný. Co si myslíte, že můžete udělat vy, a on ne?“

„To nevím, dokud to neudělám.“ Wolfe se napřímil. „Pane Yerkesi, myslíte si, že pan Blount toho muže zabil?“

„Samozřejmě že ne. Přirozeně že ne.“ Ale než to řekl, zalétl pohledem k Sally, čímž se lehce prozradil. Pokud skutečně myslel vážně to své ‚přirozeně že ne‘, proč se na ni tedy díval? Buď to zkrátka nemyslel upřímně nebo byl nesmírně uhlazený zákazník, který zná více triků než pouze jeden, a také ví o smrti Paula Jerina víc, než by asi vědět měl. Nedodal žádnou z těch otřepaných frází, jako že zná Blounta léta a že by neublížil ani mouše.

„Já si to myslím také,“ dodal Wolfe, jako by to měla být skutečně pravda. „Ale faktické důkazy ukazují jednoznačně na něj a nemohou být zpochybněny. Víte to?“

„Ano.“

„Já to proto ignoruji. Existují ještě jiná fakta – například, že ti další čtyři muži, ti kurýři, měli také příležitost otrávit čokoládu, když chodili do knihovny hlásit tahy. Chápu, že při těchto příležitostech – zajisté ne vždy – Jerin zavíral oči, aby se soustředil. Je to pravda?“

„Ano. Obvykle to dělával, po prvních třech, čtyřech tazích. Skláněl hlavu dolů a někdy si zakrýval oči rukama.“ Yerkes se obrátil ke klientce. „Chápeš, Sally, že když odpovídám na tyto otázky, neznamená to můj automatický souhlas s tvým protestem proti otci a matce. Nejsem na tvé straně. Máš však právo na vlastní názor a já ti rád pomohu, v rozumných mezích.“ Obrátil se zpět k Wolfovi. „A domnívám se, že vy nebudete představovat žádnou brzdu ve vyšetřování. Znám trochu vaši pověst. Kalmus si je však plně vědom spousty možností, které měli ti čtyři kurýři – mě nevyjímaje. To je nabíledni. Otázka zní – proč bych to dělal? Proč by to dělal kterýkoliv z nich?“

Wolfe přikývl. „O to přesně jde. Vezměme si vás. Nemáte vůči panu Jerinovi žádnou zášť. Ale je možné, že jste měl – a možná stále máte – něco proti panu Blountovi. A Jerinova smrt byla pouze jedním ze dvou nešťastných následků pití té čokolády – druhým je fakt, že pan Blount se nachází ve smrtelně nebezpečné situaci. Je vám to z nějakých důvodů příjemné, pane Yerkesi? Byl jsem najat, abych vyšetřoval, tedy vyšetřuji. Nenavrhl jste snad Blountovi, aby přinesl Jerinovi čokoládu? Nebo když jste mu řekl, že se Jerin necítí dobře, nenavrhl jste mu opět vy, aby se postaral o konvici a šálek?“

Bankéř zúžil oči a sevřel rty. „Aha,“ zašeptal tak tiše a ochraptěle, že jsem mu sotva rozuměl, a to mám výborný sluch. „Tak to je vaše…, aha.“ Přikývl. „Velmi chytré. Možná i víc než chytré. Kalmuse to mohlo také napadnout – nevím. Položil jste mi dvě otázky – ne, tři. Odpověď zní ‚ne‘ na každou z nich. Ale patrně jste trefil do černého. To mění…, hmmm… Hausman, Farrow a Kalmus… Hmmm. Jistě, nemám co dodat.“ Obrátil se k Sally. „Ale nejsem si už tak jist, žes udělala chybu.“ A zpět k Wolfovi.

„Pochopil jsem vás správně? Tvrdíte, že Jerin je pouhým pěšcem, který byl obětován ve složitě vykonstruovaném plánu namířeném ke zničení Blounta?“

„Naznačuji něco takového. Je to má pracovní hypotéza. Přirozeně jste odpověděl na mé tři otázky záporně, stejně jako ostatní tři kurýři. Odpověděl byste ne, i kdybych se vás zeptal, zda nevíte něco o jejich vztahu k Blountovi, který by mohl osvětlit problém – a oni by udělali totéž. Ale pokud má člověk k jinému člověku tak silnou zášť, že je ochoten ho neúprosně zničit, dá se předpokládat, že z něčeho vznikla. Neexistuje ve vzduchoprázdnu, její kořeny lze

odhalit a já mám v úmyslu právě to. Nebo je důvodem cit, silný cit, možná nikoli vůči Blountovi, ale vůči vytoužené osobě, která bude dostupná jedině a pouze po odstranění Blounta. V případě Farrowa by to mohlo být vedoucí postavení v obřím podniku dosažitelné přes tetu; co se Hausmana týče, je od přírody rozený fanatik, takže může mít nějakou groteskní touhu, ve vašem a Kalmusově případě to může být paní Blountová. Mám v úmyslu…“

„Dcera paní Blountové je zde přítomna, Wolfe.“

„Ať je. Já jen uvažuji nahlas. A o paní Blountové se nezmiňuji samoúčelně. Pan Goodwin, který ji viděl a je způsobilý podobnou záležitost posoudit, tvrdí, že by mohla bezděčně v muži vzbudit touhu porušit desáté přikázání ‚Nepožádáš manželky bližního svého‘… Ale já skutečně pouze spekuluji. Mým záměrem je najít kořeny vztahů, podstatu. Nemám za sebou podporu justice, ale mám k dispozici kromě pana Goodwina tři vynikající muže a nic mě netlačí ani nehoní. Pan Blount nebude postaven před soud tento týden, dokonce ani tento měsíc.“

Mluvil si prakticky sám pro sebe, pletl páté přes deváté, vakuum, kořeny a citace bible. Neměl nejmenší náznak důkazu, že by Charles W. Yerkes zavraždil Paula Jerina, aby dostal Matthewa Blounta, ani nečekal sebemenší kousek užitečné informace od toho chlápka, co ho musel poslouchat. Prostě dával přednost žvanění, aby si nemusel namáhat mozek jiným způsobem, a neuvažoval do přílišné hloubky o té bryndě, ve které vězel až po uši.

Vybral si k tomu účelu opravdu dobrého posluchače. Yerkesovi neuniklo ani slůvko. Když se Wolfe odmlčel, aby se nadechl, položil mu otázku: „Přednesl jste tuto svou pracovní hypotézu i v kanceláři státního návladního?“

Výborně. Uspokojivá odpověď, plně vyčerpávající, by zabrala dobré tři minuty. Ale Wolfe byl stručný: „Ne, pane. Oni jsou spokojení, že mají pana Blounta. Já nikoli.“

Yerkes pohlédl na Sally a pak na mě, ale nevnímal nás – jen nechal oči odpočinout od pohledu na Wolfa a snažil se cosi promyslet. Trvalo mu to pár sekund, pak se obrátil k Wolfovi. „Uvědomujete si,“ prohlásil, „že pro vedoucího pracovníka významné finanční instituce je publicita spojená s tímto typem záležitosti poněkud… politováníhodná? Dokonce i trochu… trapná. Samozřejmě, bylo nezbytně nutné, aby si policie promluvila s některými mými přáteli a společníky – potřebovala si zjistit, jaký vztah mám k tomu chlapovi Jerinovi. Bylo to nepříjemné. A teď jste se objevil vy, se svými muži, soukromými detektivy, kteří budou zjišťovat mé vztahy s Blountem – to bude ještě nepříjemnější, ale já

vím, že vás nemohu zastavit. Uznávám, že vaše hypotéza je přinejmenším přijatelná. Ale mohu vám ušetřit čas i potíže a snad celou situaci zpříjemním i sobě.“

Odmlčel se, aby polkl, mluvení mu šlo ztěžka. „V bankovním světě je všeobecně známo, že už před nějakou dobou byl vybrán nový ředitel mé banky. I když budu pravděpodobně jmenován já, někteří vedoucí pracovníci v současné době podporují jiného muže. Matthew Blount patří k nim, ale přirozeně, když je nyní…, když má ty potíže, nebude se moci dostavit na příští zasedání správní rady. Netrvalo by vám dlouho si to zjistit, ví to stovky lidí, ale já chci jen zdůraznit, že to nijak neovlivňuje mé osobní vztahy s Blountem. Neznamená to, že stojí proti mně, jen zkrátka více podporuje toho druhého muže, což já chápu, a on to ví. Nemám v úmyslu dodat, že jsem nezabil toho chlapa Jerina se záměrem nechat Blounta obžalovat z vraždy. Nemíním glorifikovat něco tak fantastického tím, že bych to popíral.“

Vstal. „Přeji vám hodně úspěchů s vaší hypotézou. Ostatní tři, Hausman, Farrow a Kalmus jsou pouze známí, ale Matthew Blount je můj dávný a milovaný přítel, stejně jako jeho žena. Udělal pár kroků k Sally. „Stejně jako ty, Sally. Myslím, že bys měla jít domů, protože právě tam v této obtížné situaci patříš. Jsem si jist, že tvůj otec by si přál…“

Zazvonil zvonek. Mohl jsem nechat otevření na Fritzovi, protože byl pořád ještě v kuchyni a zatím neodbilo deset, ale musel jsem jít do haly stejně, abych vyprovodil Yerkese, a tak jsem otevřel. V novinách nebyla žádná fotografie Victora Averyho, doktora medicíny, ale pokud očekáváte příchod poněkud majetnějšího lékaře, a na prahu vidíte dobře živený exemplář muže středního věku ve střízlivém šedém převlečníku, se šálou a tmavě šedým plstěným kloboukem, neubráníte se pozdravu: „Doktor Avery?“

Když si s mou pomocí sundával kabát, zrovna přicházel k věšákům Yerkes se Sally v patách a já jsem si všiml, že Avery je prostě další Yerkesův známý, nikoliv dávný a milovaný přítel. Je také možné, že Yerkes byl natolik zamyšlený, že zkrátka nebyl schopen ničeho většího než pozdravu a pokynutí hlavou. Averyho pozornost byla plně obrácená k Sally. Uchopil ji za ruku, přátelsky poplácal po rameni a řekl: „Mé drahé dítě.“ Sundal jí ruku z ramene, až když se přiblížil ke dveřím do kanceláře. Když jsem k nim do kanceláře dorazil já – poté, co jsem zavřel za Yerkesem – Avery byl už usazený v červeném koženém křesle a mluvil – vyprávěl Sally, že svůj případ přenechal pouze svému pomocníkovi, a tak mohl přijít.

Když jsem ho míjel, neuniklo mi, že má přesně ten správný poměr šedin, aby vypadal ještě stále dobře.

Obrátil se k Wolfovi. „Na světě není moc věcí, které bych pro slečnu Blountovou neudělal. Vlastně za ni cítím zodpovědnost, protože jsem ji přivedl na svět. A tak jsem zde, plně k vaší dispozici, i když přesně nevím, o co jde. Do telefonu mi sdělila, že si vás najala v zájmu svého otce – profesionálně. Pokud je tedy správné nazývat detektiva profesionálem.“ Wolfe přikývl. „Slovník to připouští.“

„Dobrá tedy. Slečna Blountová mi také sdělila, že pracujete nezávisle na právním zástupci jejího otce. To mi připadá poněkud složité, poněkud divné, ale nepřísluší mi to posuzovat. Jediný obor, o němž něco trochu vím, je medicína. Řekla, že mě chcete vidět, a proto jsem tady. Byl bych ochoten udělat daleko víc, jít třeba až za satanem, pokud by to mohlo pomoci otci slečny Blountové.“

Wolfe zavrčel. „Myslíte si, že zabil Paula Jerina?“

„Ne. Nemyslím.“ Nepohlédl na Sally jako Yerkes. „Jak dlouho jste členem Gambit Clubu?“

„Patnáct let.“

„Jak dobře znáte pana Hausmana?“

„Nijak dobře. Vídám ho jen zřídka – pouze v klubu. Jednou za rok se s ním pravidelně setkávám při oslavách narozenin Matthewa Blounta. Paní Blountová vždycky uspořádá večírek.“

„Jak dobře znáte pana Yerkese?“

„O nic lépe než Hausmana. Vyjma příležitostí v klubu ho vídám jen náhodně.“

„A pana Farrowa?“

„Tak toho přirozeně ano. Víte, že je synovcem paní Blountové?“

„Ano. Co pana Kalmuse?“

„Znám ho léta. Kromě toho, že jsme přátelé, ho navštěvuji pracovně. Jsem jeho lékař.“ Avery se v křesle trochu nadzvedl a znovu se pohodlně uvelebil. „Tito čtyři muži byli kurýry, jak jistě víte.“

„Samozřejmě. O nich si popovídáme později. Nyní k věci. Jak jsem pochopil, byl to právě pan Kalmus, kdo vás přivolal k panu Jerinovi.“

„Přesně tak. Ale už předtím jsem věděl, že je Jerinovi zle, asi půl hodiny předtím, než to Yerkes řekl Blountovi. Bylo to u stolu číslo pět, vedle Blountovy šestky.“

„Ve chvíli, kdy Blount odešel do knihovny, aby odnesl a vymyl konvici s šálkem.“

„Přesně tak.“

„Navrhoval Yerkes, aby Blount něco podobného udělal?“

„Nemyslím. Pokud ano, neslyšel jsem ho.“

„A někdo jiný to neříkal?“

„Nemyslím, ale jistě to nevím. Yerkes byl kurýrem pro naše stoly a oznámil mi Jerinův šestý tah a já se soustřeďoval, jaký udělám protiútok. Chtěl jsem vyzkoušet Albin Countermův gambit. Houghteling ho v roce 1905 použil proti Dodgemu a dal mu mat šestnáctým tahem. Ale vy možná šachy nehrajete.“

„Tento gambit neznám.“ Z Wolfova tónu vyplývalo, že je mu to jedno. „A když vás Kalmus zavolal k Jerinovi, měl jste okamžitě podezření na jed?“

„Ale ne, ne hned. Trpěl slabostí, poklesem tlaku a lehkou nevolností, ale tyto symptomy může vyvolat spousta případů. Jakmile si ale začal stěžovat na nesmírnou žízeň a měl sucho v ústech, napadlo mě vzít v úvahu možnost otravy, možná i arzenikem, ale klinický obraz otravy arzenikem není ve všech případech stejný. Okamžitě jsem poslal do nedalekého obchodu pro hořčici, tinkturu ferri chloridi a oxid horečnatý a z toho jsem připravil hořčičný roztok, ale nikoliv tinkturu. To je oficiální protijed v případě otravy arzenikem, ale měl by být podán až po vyšetření žaludku a průzkumu zbytků jídla. K tomu pochopitelně nebylo v klubu zařízení, a proto jsem po zesílení symptomů poslal pro sanitu a nechal ho odvézt do nemocnice. Ke svatému Vincentovi.“

„Pokračoval jste s vyšetřováním i v nemocnici?“

Avery přikývl. „Se zdravotnickým personálem. Vlastně si ho převzali.“

„Ale vy jste zůstal?“

„Ano. Byl jsem s ním, dokud nezemřel.“

„Ve kterém okamžiku mu začalo být jasné, že je otráven?“

„Těžko říct.“ Avery sešpulil rty. „Když jsem k němu šel poprvé, přirozeně se domníval, že byla špatná čokoláda, protože nic jiného nepozřel, a pochopitelně pokud člověk pozře něco, po čem je mu zle, dá se to označit za toxické. Nicméně až po nějaké době v nemocnici vyslovil podezření, že byl otráven záměrně. Ptal jste se, kdy už to *věděl*? On to s jistotou nevěděl nikdy, ale měl podezření.“

„Jmenoval někoho? Obvinil někoho přímo?“

„Raději bych o tom pomlčel.“

„Pchá. A víte pouze z doslechu, že někoho jmenoval?“

„Ne.“

„A víte z doslechu svého nebo jiných, že by někoho jmenoval?“

„Ano. Z doslechu jiných.“

„Pak o tom ví tedy policie a pravděpodobně i pan Kalmus. Proč to nemám vědět já?“

Avery se obrátil, velice pomaličku, a pohlédl na Sally. „Neřekl jsem ti to, Sally," prohlásil, „ani tvé matce. Ale samozřejmě policii ano – doktor a dvě sestry byli u něj a slyšeli to. Požádala jsi mě, abych přišel k Wolfovi, a tak předpokládám, že chceš, aby to věděl. Je to pravda?"

„Ano," řekla Sally. „Chci, aby věděl všechno."

Avery chvíli váhal, otevřel ústa a zase je zavřel, obrátil se k Wolfovi a řekl: „Jmenoval Blounta."

„Co řekl?"

„Řekl – to jsou přesně jeho slova: ‚Kde je ten hajzl Blount? On to udělal, byl to on. Kde je? Chci ho vidět! Kde je ten hajzl?' Pochopitelně blouznil. Neznamenalo to naprosto nic. Ale řekl to a policie o tom ví." Obrátil se zpět k Sally: „Neříkej to své matce. K ničemu by to nebylo a ona má vše dost těžké i tak."

Sally na něj zírala a vrtěla hlavou. „Proč… Ale proč…?" Pohlédla na mě, tudíž jsem musel něco říct.

„Hloupost," vyhrkl jsem. „Nebyl při smyslech." Právě jsem spolkl dospělého velblouda a bylo obtížné udržet ho v žaludku. Už jsem nemínil polknout ani mušku.

Wolfe se zahleděl na Averyho s otázkou: „Rozvedl to nějak?"

„Ne. Nic nedodal."

„Ani to neopakoval?"

„Ne."

„Ptal se ho na to někdo? Vy nebo někdo jiný?"

„Ne. Nebyl ve stavu, aby se ho někdo mohl na něco ptát."

„Pak tato informace nemá žádnou cenu. Vraťme se ale ke klubu. Řekl jste, že když vás k němu zavolali, domníval se, že se něco stalo s čokoládou, a vy jste přirozeně sdílel jeho podezření. Snažil jste se to nějak zkoumat?"

„Ano, ale bylo to neúspěšné, protože z čokolády, kterou pil, nezůstala ani kapka. Konvice i šálek byly odneseny – ale to už víte. Sešel jsem do kuchyně a vyslýchal kuchaře i číšníka a snažil se najít nějaký zbytek. Neudělal jsem však jednu věc, kterou jsem udělat měl, čehož lituji, hluboce toho lituji. Měl jsem se zeptat Jerina, jestli si do čokolády sám něco nenasypal. V tom okamžiku mě nic podobného nenapadlo, protože mi tvrdil, že čokoláda byla asi nějak divně připravena. Došlo mi to teprve až později, za dva dny, kdy vše směřovalo k vážnému obvinění Blounta ze spáchání vraždy. Kdybych si plně uvědomil všechny aspekty situace v klubu, vyšetřil bych Jerina obšírněji. Mohl jsem mu prohledat i kapsy, což se však nestalo, a já toho hluboce lituji."

„Naznačujete snad, že spáchal sebevraždu? A pak, na prahu smrti, obvinil Blounta?“

„Možná třeba ne sebevraždu. Je to sice věrohodné, ale pravděpodobněji si spíše něco do čokolády nasypal v domnění, že jde o neškodný prášek, ale ve skutečnosti neškodný nebyl. Mohlo to být něco k povzbuzení, ať už v prášku nebo v kapalné formě, nebo to mohl být nějaký druh cukru, který měl v oblibě. A pak buď omylem nebo díky zlému úmyslu nějaké jiné osoby nahradil neškodnou substanci arzenik v jedné ze svých mnoha podob. Pochopitelně by musel být v nějaké nádobce, takže jsem se vrátil do klubu, abych se po nějaké podíval a vyptal se na ni, ale to už uplynuly dva dny a policie celé místo důkladně prohledala. Knihovnu uvedl do pořádku číšník v úterý večer, dokonaleji uklidil a vysypal koš. Policie mi sdělila, že u Jerina žádnou nádobku nenašla, ale nic nebylo jasné určitě, protože krátce po převezení do nemocnice ho svlékli ze šatů.“

Wolfe zavrčel. „Takže máte pouze domněnku, kterou nemůžete ničím podepřít.“

„Skutečně si nejsem jist, a mrzí mě, že to musím přiznat.“ Avery se naklonil dopředu. „Zastáváte zcela totožný názor jako Kalmus, když jsem mu sdělil svůj dojem. Kalmus je schopný právník, vynikající právník, ale jeho přístup k problému je pochopitelně právní. Máte pravdu – můj názor je k ničemu, pokud ho nemohu ničím podepřít, ale o to právě jde, možná se dá něčím podepřít – proto jsem se vám s ním také svěřil, protože to je práce pro detektiva, nikoli pro právníka. Nemohu vám vyprávět tucet způsobů, které jej mohou podpořit, protože to je vaším úkolem, nikoliv mým. Ale jedno vám povím – kdybych byl detektivem, který se snaží získat důkaz očišťující Blounta z podezření z vraždy, z níž byl obviněn, ale kterou nespáchal, nebo alespoň vznést nějaký fakt vzbuzující závažnou pochybnost, pochopitelně bych můj názor nebral jako názor, který nelze ničím podepřít. Nechci být dotěrný, ale zajisté chápete, jak se mne vše hluboce dotýká.“

„Přirozeně.“ Wolfe byl trpělivý. „Připouštím, že váš návrh stojí za úvahu. Má tu obrovskou cenu, že pokud by mohl být uplatněn, očistí nejen Blounta, ale i ostatní, kteří měli přístup k čokoládě – ty čtyři kurýry. Detektiv musí totiž brát v úvahu i je. Vy jste předložil svůj návrh, přijměte nyní můj. Jeden z těch čtyř zabil Jerina nikoliv proto, že by vůči němu cítil zášť, ale aby zničil Blounta. Ta zášť byla namířená proti Blountovi. Proto jsem se vás ptal, jak dobře je znáte. Pokud může být prokázáno toto…“

„Dobrý bože,“ Avery lapal po dechu. „To je pitomost. Asi žertujete, ne?“

„Proč? Můj návrh stojí za úvahu stejně jako ten váš a dá se vyšetřit daleko snadněji. Proč pitomost?“

„Proč…“ Avery obrátil ruce dlaněmi vzhůru. „Snad jsem měl říct…, že je to nepravděpodobné. Zabít muže tímto způsobem, záměrně, někoho, kdo pro vás nic neznamená, abyste zasadil ránu jinému… Snad jsem příliš naivní i přes svůj věk a zkušenost, ale taková zkaženost… Stěží mohu uvěřit, že… Nemohu popřít, že je to věrohodné.“

„Pak to není pitomost. Ale bezesporu by bylo zbytečné se vás ptát, jestli máte nějakou domněnku nebo podezření, které by na jednoho z nich ukazovalo.“

„To je vskutku zbytečné.“ Mluvil energicky. „I kdybych měl, nikdy bych…“ Náhle se zarazil, pohlédl na Sally a pak na Wolfa.

„Ne, to není pravda. Kdybych o něčem takovém věděl, řekl bych vám to. Vy něco podobného víte?“

Wolfe zavrtěl hlavou. „Kdybych věděl, nechal bych si to pro sebe. Mluvil jsem se třemi z nich – s Hausmanem, Farrowem a Yerkesem – a zítra očekávám Kalmuse. Všichni se vyslovili pro Blountovu nevinu, což je potěšitelné, ale nijak mi to nepomůže. Já to nejen tvrdím, jsem o tom přesvědčen a mám v úmyslu to prokázat, ať už s pomocí vaší nebo mé verze, nebo díky něčemu zatím neobjevenému.“

Daniel Kalmus, právní poradce, dorazil ve středu chviličku po poledni. Bylo dobré, že svou návštěvu neodložil až na dobu po obědě, protože lahodné jehněčí ledvinky, prošpikované špejlemi, aby zůstaly otevřené, namočené do olivového oleje a okořeněné solí, pepřem, tymiánem, hořčičným semínkem a muškátovým květem, osmahnuté stylem pět a tři – pět minut zvnějšku a tři minuty na řezu – a dvakrát pomazané bylinkovým máslem, by přišly vniveč. Už jsem se zmínil, že Wolfe odmítá připustit cokoli, co by zkazilo jídlo, pokud je dobré; kdyby však toho dne nikdo nezareagoval ani telefonátem na Sallyino ultimátum Kalmusovi, byly by pochopitelně

ledvinky sežvýkány a spolykány, ale nikdo by si je nevychutnal. To by je klidně mohli naservírovat Voltairovi.

Tenkrát mi poprvé a naposled dal Wolfe instrukce, a vzápětí je zrušil, aniž by se stalo cokoli, co by ho donutilo se rozmyslet. Když jsme se Sally snídali čerstvé rohlíky a vejce rozmíchané v červeném víně a bujónu, zavolal mi domácím telefonem ze své kanceláře a přikázal, abych sehnal naše skvělé spolupracovníky Saula Panzera, Freda Durkina a Orrie Cathera. Ihned jsem dostal větší chuť k snídani. Neměl jsem nejmenší tušení, proč je chce vidět, ale určitě nejen proto, aby znal jejich názor na verzi doktora Averyho, protože dostávali dohromady pětadvacet doláčů na hodinu. Za pouhých deset minut volal znovu a přikázal, ať to zruším. Neslýchané. Pokud existuje jediná věc, co nikdy nedělá, pak je to vrhnout se na něco a potom cuknout. Zatraceně mizerný začátek dne.

Když v jedenáct přišel dolů do kanceláře a spatřil tam klientku, jak sedí ve vzdálenějším křesle u kartotéky s *Timesy* v ruce, zarazil se cestou ke svému stolu, aby se na ni pár sekund mračil a reagoval na její přání dobrého jitra zdvořilým pokývnutím, přenesl svůj zamračený pohled ke mně, došel ke stolu, naaranžoval orchideje do vázy, usedl, přesunul těžítko – kus zkamenělého dřeva – z hromádky ranní pošty a otevřel první dopis od předsedkyně ženského klubu v Montclairu, která se dotazovala, zda by bylo možné, aby se asi sto členek přijelo podívat na orchideje. Původně jsem si říkal, že ten dopis zadržím a odpovím na něj sám vzhledem k Wolfovu momentálnímu dvojznačnému názoru na členy klubů, ale pak jsem usoudil, že když bych to zvládl já, zvládne to i on.

Probral zbytek dopisů, zatížil je znova zkamenělým dřevem a pohlédl na mě: „Nějaké telefony?“

Nikdy mi nekladl takové otázky, protože mu bylo jasné, že pokud by zavolal někdo, o kom by mohl chtít vědět, oznámil bych mu to bez ptaní. A tak jsem poslušně odvětil: „Ano, pane. Lon Cohen nám sem chce poslat nějakého chlápka, co by udělal rozhovor se slečnou Blountovou.“

„Proč jste mu řekl, že je tady?“

„Já mu nic neřekl. Víte to zatraceně dobře. Šla na procházku a zřejmě ji zmerčil někdo od novin a pověsil se jí na paty. Můžeme poslat Saula a Freda a Orrieho, aby zjistili, kdo to byl.“

„Archie, nemám náladu na vtipkování.“

„Já také ne.“

Obrátil pohled na klientku. „Slečno Blountová. Až přijde pan Kalmus, pochopitelně se laskavě ztratíte, ještě než vstoupí.“

„Raději bych zůstala,“ oponovala mu. „Chtěla bych.“

„Ne. Pan Goodwin vám pak poví, o čem se jednalo. Vy laskavě odejdete.“

Zavrtěla hlavou. „Zůstanu.“ Nehádala se s ním, jen suše konstatovala prostý fakt.

Kdyby byl normálně ve své kůži, určitě by vybuchl, a kdyby stále trvala na svém, přikázal by mi, abych ji odnesl nahoru a zamkl v pokoji. Namísto toho na ni jen zíral, pak na mě, zvedl těžítko z hromádky dopisů, popadl ten horní a zavrčel: „Váš zápisník, Archie.“

V následující hodině mi nadiktoval šestnáct dopisů, z nichž jen tři byly odpovědi na dopisy toho rána. Ten zápisník pořád ještě mám – a je to nádherná sbírka. Přestože všechny dopisy byly přepsány na stroji, devět z nich nikdy nepodepsal a neodeslal. Všechny byly celkem zdvořilé. Jeden, určený nějakému chlapci z městečka Wichita v Kansasu, byl omluvný – sypal si popel na hlavu, že mu neodpověděl na dopis, v němž byly dvě stránky otázek na jeho detektivní práci. Nedostal se ovšem tak daleko, aby na ně odpověděl. Právě byl v polovině vyprávění o lovci orchidejí v Ekvádoru, když zazvonil zvonek. Hned jsem se šel podívat do haly, kdo to je, abych ho vzápětí informoval: „Kalmus.“ Bylo deset minut po poledni.

Přirozeně jsem byl zvědavý, jak Sally zvládne situaci, a tak když jsem vedl návštěvníka do kanceláře, stál jsem ve dveřích přímo za ním. Nehnula se ze svého místa u pořadačů, dívala se na něj zpříma, ale zjevně se nemínila ani pohnout, ani promluvit. Zamířil k ní, ale zarazil se v půli cesty a mumlal: „Ty hloupá huso.“ Pak udělal čelem vzad a setkal se s Wolfovým pohledem, takže jsem je představil a nabídl mu červené kožené křeslo. Kalmus promluvil: „Tak mě tady máte, kvůli jakési pohrůžce od hysterické holky.“

Proti tomu nebylo nutno protestovat, protože Wolfe zastává názor, že kterákoliv klidná a vyrovnaná žena si prostě jen dává pauzu ve své chronické hysterii a pečlivě se připravuje na další výbuch. Proto poznámku ignoroval. „Vzhledem k tomu, že už jste tady,“ řekl bez vzrušení v hlase, „klidně se můžete posadit. Oči ve stejné rovině znamenají stejnou pozici. Pochopitelně právě z toho důvodu je lavice soudce vyvýšená.“

Kalmus přešel k červenému křeslu, ale nezabořil se do něj, jen si dřepl na přední část sedačky. „Chci si vyjasnit jedno,“ prohlásil.

„Pokud se domníváte, že mě můžete donutit brát vás jako kolegu ve vedení obhajoby Matthewa Blounta, mýlíte se. Vše, co udělám nebo neudělám, si rozhodnu jednoznačně z pohledu toho, zda je rozhodnutí v zájmu mého klienta, nebo není. Také chci říci, že mě nepřekvapuje taktika, kterou používáte. I proto, že ji znám, jsem stál

rozhodně proti nápadu najmout vás. Neviním slečnu Blountovou, protože ta nic neví. Neví, že nátlak formou výhrůžek zavání vydíráním, nebo že by mohlo jít o nactiutrhání, pokud by splnila svou hrozbu. Nemůžete popřít, že ten dopis psala pod vaším vedením.“

Wolfe přikývl. „Nadiktoval jsem ho panu Goodwinovi, on ho přepsal na stroji a ona pak opsala.“ Z výrazu jeho obličeje, s nímž se obracel k právníkovi, by člověk usoudil, že se snaží zhodnotit, jestli jsem příliš nepřeháněl s tím popisem opírajícím se o kosti a kůži. „Co se vydírání týče – jediné, co bylo vynuceno, je asi půlhodina vašeho času. Co se pojmu nactiutrhání týče, její obhajobou by bylo pravdivé vyložení nactiutrhání, ale uznávám, že by to nemohla dost dobře prokázat… Kdybychom to probírali my dva, nemělo by to smysl. Ona nevěří ve vaše dobré úmysly coby obhájce jejího otce, protože se domnívá, že jste schopen ho zradit, abyste z toho získal osobní výhodu, což pochopitelně popřete. Otázka je diskutabilní a nemůže být zodpovězena, proč tedy na ni plýtváme slovy a časem? Já bych…“

„To je směšné! Dětinské výmysly!“

„Možná. Jste jediný, kdo zná pravdivou odpověď, protože ta je ve vašem nitru, v hlavě a srdci. Já bych chtěl prodiskutovat teorii, o níž se slečna Blountová zmínila ve svém dopise. Je založena částečně na závěru vyvozeném z jistého faktu a částečně na jednom předpokladu. Tím předpokladem je nevina pana Blounta. Tím závěrem je…“

„O té teorii vím vše.“

Wolfe nadzvedl obočí. „Vskutku?“

„Ano, pokud je to věc, o níž jste mluvil včera večer s Yerkesem. Jde o to?“

„Ano.“

„Řekl mi o tom dnes ráno. Ne po telefonu – přišel za mnou do kanceláře. Uchvátila ho – a mne také. Byl jsem uchvácen, když mě to před týdnem napadlo poprvé, a když jsem o tom řekl Blountovi, uchvátila i jeho. Neudělal jsem to, co vy – nemluvil jsem o tom s lidmi, pro něž je životně důležitá – tedy alespoň pro jednoho z nich. Řekl jste to také Farrowovi a Hausmanovi?“

Wolfovo obočí bylo stále zvednuté. „Vás už to napadlo?“

„Přirozeně. Muselo. Pokud do té čokolády nenasypal arzenik Blount, což se nestalo, musel to být jeden z těch tří a musel mít důvod. Není nutno právě vám zdůrazňovat, že pokud dojde ke zločinu, zůstává první a poslední otázkou *cui bono*? A jediným důsledkem Jerinovy vraždy, z nichž by mohl případně těžit jeden z

těch tří, je zatčení Blounta a jeho vazba. Samozřejmě – vy jste mě na ten seznam přidal, což jsem já neudělal. Proto jste se zmínil Yerkesovi? Protože si myslíte, že ten debilní nápad slečny Blountové ukazuje na mě, a on je tím pádem ze všeho venku?“

„Ne. Momentálně se zdáte být tím nejpravděpodobnějším, ale nikdo z nich není venku. Řekl jsem to Yerkesovi, jen abych nějak začal řeč. Nechtěl jsem mluvit jen o vás a paní Blountové. Pokud je podezření slečny Blountové oprávněné, určitě jste dokázal být natolik diskrétní, abyste nezavdal příčiny pro řeči – řeči o těch ostatních třech a jejich vztahu s Blountem. Úspěch jakéhokoliv vyšetřování závisí hlavně na řečech, ale to pochopitelně víte.“ Wolfe obrátil ruku dlaní vzhůru. „Možná jste to ani nepotřeboval. Znáte je všechny už léta. Máte možná i tušení, nebo víc než tušení, a když to vše spojíte s faktem známým jen vám a Blountovi, máte možná případ uzavřen. Pokud ano, nepotřebujete mě.“

Kalmus položil ruce na opěrky křesla, aby se posunul trochu dál, zvrátil hlavu a zavřel oči, aby se lépe zahloubal do sebe. Proti světlu z okna za Wolfovým stolem nevypadal tolik vychrtlý jako ve světle ohně z krbu v Blountově obýváku, ale zase vypadal starší. Měl poměrně hluboké vrásky táhnoucí se od koutků úst až k nosu.

Otevřel oči. „Můj případ není uzavřen,“ řekl konečně.

„Hmmm,“ reagoval Wolfe.

„Uzavřen opravdu ne. Ta teorie – je dost zřejmá, pokud považujete Blounta za nevinného, ale proč jste si tím tak jist? Já své důvody znám, ale proč vy?“

Wolfe zavrtěl hlavou. „Nemůžete čekat upřímnou odpověď, protože nejsme kolegové. Kdybych ale neměl jiné důvody, je tu tento: pokud je Blount vinen, nemohl bych si dost dobře zasloužit honorář, který jsem přijal od jeho dcery, a nezasloužený honorář je jako syrová ryba – zaplní žaludek, ale nedá se strávit. Proto tedy předpokládám, že otec mé klientky toho muže nezabil.“

„Náhodou máte pravdu. Nezabil.“

„Výborně. Je potěšující najít shodu s někým, kdo opravdu ví. Ještě více potěšující by bylo zjistit, jak to víte, ale nemohu očekávat, že byste mi to řekl. Předpokládám, že jde o ten fakt známý jen panu Blountovi a vám.“

„Částečně. Hlavně.“ Kalmus se zhluboka nadechl. „Chci se vás na něco zeptat. Chystám se dnes odpoledne navštívit svého klienta. Pokud mu naznačím, že jsme vás zapojili do vyšetřování, abyste něco zjistil, a on bude souhlasit, budete pokračovat? Zjistíte mi jednu konkrétní záležitost pod mým vedením?“

„To nemohu říct. Pochybuji. Nejprve bych musel podrobně vědět, co má být vyšetřováno a do jaké míry budu vaším vedením omezován. Vy totiž principiálně nesouhlasíte s mou taktikou.“

„Ano, ale na druhé straně – máte výsledky. Pokud byste byl uspokojen z hlediska těch dvou bodů, přijal byste to?“

„Pokud by nedošlo ke konfliktu zájmů, pokud by souhlasila slečna Blountová a pokud bych měl písemně, že je mým klientem pan Blount, a nikoliv vy, pak ano. Co bych měl vyšetřit?“

„To bude muset počkat, dokud nepohovořím s Blountem. Budete dnes večer k zastižení?“

„Ano. Ale zavážu se ke spolupráci, pokud vůbec, pouze na základě písemné žádosti pana Blounta. Dlužím jistou úctu názoru slečny Blountové na vaši důvěryhodnost – ať už je dobrý, či špatný. Ona je má klientka. A co že jste na mě tak radikálně změnil názor?“

„To nebylo radikální.“ Kalmus se obrátil v křesle, aby viděl na Sally, začal cosi říkat, pak přestal a obrátil se k Wolfovi. „Ten fakt, o němž jste se dvakrát zmínil, který je znám pouze mně a Blountovi, vyžaduje jisté pátrání – tedy nikoliv ten fakt sám o sobě, ale to, co naznačuje. Domníval jsem se, že to zvládnu sám s pomocí několika lidí z mé kanceláře, ale předevčírem, v pondělí odpoledne, jsem si uvědomil, že by to chtělo profesionála, a rozhodl jsem se, že se na vás obrátím. Pak se objevil ten sloupek v novinách, že jste byl pro Blounta najat, a začal jsem mít dojem, že se do toho chcete nabourat, a má reakce na to byla přirozená. Ale ten večer mi paní Blountová telefonovala, že si vás najala její dcera, tudíž bylo zjevné, že se do toho nechcete jen nabourat. Chtěl jsem tedy vše vyjasnit a najmout vás sám, ale víte, na co jsem narazil. Na tu směšnou teorii slečny Blountové. Přiznávám, že jsem se choval trochu jako blázen. To nebyla Goodwinova nebo vaše chyba – ale její.“

Mávl rukou. „Jasně, byla to hloupost. No a včera přišel dopis, evidentně vámi koncipovaný. Donutil jsem se pohlédnout na celou věc objektivně a musel jsem přiznat, že z vašeho hlediska vystupujete skutečně v legitimním zájmu osoby, která vás najala. A když mi dnes ráno navíc přišel Yerkes říct, o čem jste včera večer mluvili, a vysypal tu teorii, která mě už napadla, bylo úplně jasné, že neděláte jen gesta, abyste dostal honorář, ale že jste upřímně přesvědčen o Blountově nevině. Tudíž jsem k vám přišel s jednoznačným záměrem najmout si vaše služby. Možná to tak nevypadalo podle mého jednání po příchodu, ale stále jsem vám zazlíval ten dopis, čemuž se přece nemůžete divit. Neudělal jsem tedy radikální zvrat v názorech.“

Vstal a přešel k Sally. „Kdes přišla na ten bláhový nápad, to ví jen bůh," prohlásil. „Pokud máš jen trochu rozumu, vrátíš se domů, tam, kam patříš. Dnes ráno mi do kanceláře volali ze dvou novin, aby se ptali, co děláš v domě Nera Wolfa. Pro boha živého, vem rozum do hrsti." Natáhl ruku, ale stáhl ji zpět a obrátil se obličejem k Wolfovi. „Dnes odpoledne se setkám s Blountem a ozvu se vám buď ještě večer nebo zítra ráno. Měl by lepší pocit, kdybych mu řekl, že posíláte jeho dceru domů. Mohu mu to říci?"

„Ne, pane. Nepředepisuji svým klientům, kam mají chodit."

„Dobrá tedy." Uvědomil si, že by měl ještě něco dodat, pak však usoudil, že nedodá, a zamířil ke dveřím. Následoval jsem ho formálně do haly.

Při zpáteční cestě jsem nemohl vejít do kanceláře, protože na prahu stála Sally. „Věříte mu?" ptala se naléhavě. Z jejího tónu a výrazu vyplývalo, že když řeknu ano, podrápe mi obličej. Proto jsem ji uchopil za ruku a obrátil ji, abych ji odvedl do červeného křesla, a zaklel jsem, když se mu vyhnula. Nemínila si sednout tam, kde by ještě cítila teplo těla Dana Kalmuse. Vytrhla mi ruku, postavila se k rohu Wolfova stolu a ptala se: „Vy mu věříte?"

„K čertu," vyštěkl Wolfe. „Sedněte si! Nemám krk z gumy."

„Ale jestli chcete…"

„Sedněte si!"

Obrátila se, uviděla, že jsem s křeslem pohnul, a sedla si se slovy: „Řekl jste, že nebudu muset souhlasit. Pak tedy nesouhlasím. Pod jeho vedením tedy ne!"

Wolfe ji upřeně sledoval, bez jakéhokoliv nadšení. „Učinil jeden vynikající návrh," prohlásil. „Abych vás poslal domů. Ale když vás vystrčím ven, patrně domů nepůjdete. A není jasné, kam zamíříte, a já vás potřebuji. Potřebuji vás teď a možná vás budu potřebovat zase kdykoliv později. Nemohu říci, že bych mu věřil, ale ani že bych mu nevěřil." Obrátil se: „Archie?"

Už jsem byl zpět u svého stolu. „Pas," řekl jsem mu. „Pokud je lhář, je dobrý. Pokud mluví pravdu, je Sally trdlo a v pondělí večer jsem navíc řekl, že stojím na její straně, a tak jsem předem zaujatý. Pas. Vzdávám se."

Zavrčel a obrátil se na ni. „Poslouchejte mě. Řekl jsem mu, že chci mít jasno, jakým směrem se ubírám. Co chcete, slečno Blountová? Najala jste mě, abyste diskreditovala pana Kalmuse nebo očistila svého otce?"

„No…, kvůli otci samozřejmě."

„Pak do toho tedy nezasahujte. Pokud skutečně existuje důležitý fakt známý pouze Kalmusovi a vašemu otci, patrně se brzy dozvím, o

co jde, ještě než se zavážu k službě pro Kalmuse, a až potom se rozhodnu, co dělat. Bezesporu mě přesvědčil o své čestnosti a já nyní hodlám vynaložit trochu vašich peněz na usilovné pátrání, jež mi buď potvrdí nebo vyvrátí váš názor na něho. On je vdovec?“

„Ano. Jeho žena zemřela před deseti lety.“

„Má děti?“^

Přikývla. „Čtyři. Dva syny a dvě dcery. Všichni už mají vlastní rodiny.“

„Bydlí s ním někdo z nich? Nebo nebydlí on u někoho?“

„Ne. On má byt na Třicáté osmé ulici v přestavěném domě, který mu patří. Když se mu všichni povdávali a poženili, nechal dům přestavět na činžovní – na každém patře je jeden byt.“

„A on bydlí sám?“

„Ano. Nemá…“

„To stačí. Má nějaké služebnictvo? Nebo aspoň jednoho sluhu?“

„Tedy, nikdo takový s ním nebydlí. Chodí tam jen paní na úklid. On doma pouze snídá…“

„Pardon, pardon, když dovolíte. Máte klíče od jeho bytu?“

Rozšířily se jí oči. „Jistěže ne. Proč bych měla mít klíče?“

„Nevím. Jen se ptám.“ Otočil se. „Archie? Sežeňte Saula, Freda a Orrieho. Po obědě. Ve čtrnáct třicet, bude-li možno.“

Obrátil jsem se, popadl telefon a vytočil první číslo. Bylo nepravděpodobné, že je seženu touto dobou, ale Saul měl vzkazovou službu, Fred manželku a na Orrieho jsem měl tři různá čísla – dvě k nějakým děvenkám. Každý z nich by udělal pro Wolfa všechno – přeruší jakoukoliv práci, s výjimkou situace, kdy by dělali na něčem, co by fakt hořelo.

Střídavě jsem se pokoušel volat až do oběda a v jeho průběhu jsem byl dvakrát vyrušen, jednou Fredem, jednou Orriem, ale nevadilo by mi, kdybych nejedl vůbec, pokud by to pomohlo vývoji našeho případu; zdálo se totiž, že Wolfe se nějak moc chvástá. Kdyby měl v úmyslu nájezd na Kalmusův byt, jak naznačil otázkami, které kladl Sally, proč by potřeboval tu rotu lidí? Proč by nevyslal jenom mě? Měl jsem jisté podezření, ale bylo mi to jedno. Chce mě mít asi po ruce kvůli Sally. Kdybych nebyl po ruce, abych ji hlídal, mohla by se třeba pokoušet radit Fritzovi s vařením nebo strčit Wolfovi do postele připínáčky nebo přestavět nábytek. Pokud to tak bylo, pokud bude její návštěva v domě znamenat, že mě nepošle na žádnou pochůzku, když se nějaká namane, byl jsem nakloněn souhlasit s Yerkesem a Kalmusem, že v této situaci je její místo doma.

U oběda se znovu probíraly kosti, ale ne Voltairovy – šlo o nález v jakési africké rokli, který dokazoval, že jediný rozdíl mezi mnou a předpotopním troubou, který je tam uložil před několika miliony let, tkví v tom, že já umím používat psací stroj; tedy alespoň já jsem se domníval, že tomu tak je. Ledvinky byly dokonale vychutnány, a když jsem žvýkal svou poslední, vstoupil do jídelny Fritz s oznámením, že přišel pan Panzer. Kdyby s námi neseděla Sally, přirozeně by řekl Saul. Než jsme dojedli salát a kávu, přišel i Fred s Orriem.

Oznámil jsem jim do telefonu, že s námi bude i Sally Blountová, a tak když jsme vstoupili do kanceláře a já je představil, bylo jako obvykle zajímavé sledovat, jak se předvedou. Saul Panzer, sto sedmdesát centimetrů, sedmdesát kilo, s velkým nosem a odstávajícíma ušima, žádný krasavec, se v jejích očích jevil určitě obyčejně, ale mohli byste bezpečně vsadit tisíc ku jedné, že on si z ní zapamatuje každý detail. Fred Durkin, sto sedmdesát pět, devadesát pět kilo, holohlavý a mohutný, se podíval nejprve na ni, pak kamsi do prázdna a pak znovu na ni. Ani si neuvědomoval, že to udělal. Od své jedné avantýry, kdy se před lety zabouchl do hezounké dívenky s bujným poprsím a manželka mu na to přišla, si nevěří před ženami, kterým je pod třicet. Orrie Cather, sto osmdesát, devadesát kilo, hezky stavěný od hlavy až k patě, jí věnoval upřímný, neuhýbavý, zvědavý a trošku hladový pohled. Od přírody měl v sobě k ženám přístup asi jako rybář ke všem pstruhům v potoce, ale nikdy nenašel důvod, proč by to měl měnit.

Mezi jejich třemi židlemi seřazenými proti Wolfovu stolu nebylo moc místa a červené kožené křeslo mělo čas vychladnout od Kalmusova zadku, a tak na něj Sally usedla. Wolfe po obvyklém obřadu s trojicí mužů, kdy si se všemi potřásl rukou, protože chtěl stisknout ruku Saulovi, usedl, přejel je pohledem zleva doprava a potom naopak, a promluvil: „Pokud vám vyvstaly nějaké problémy kvůli tomu, že jsem vás zavolal, pak bych vám měl poděkovat, že jste přišli, což také činím. Předpokládám, že víte, čím se nyní zabývám – Matthewem Blountem, který sedí ve vazbě za vraždu Paula Jerina. Právě jste se seznámili s jeho dcerou. Nebudu popisovat celou situaci, protože momentálně pro vás mám jediný specifický úkol. Asi znáte jméno Blountová právníka: Daniel Kalmus.

Přikývli.

„Mám důvodné podezření, že si někdy v době do úterního večera, třicátého ledna, opatřil arzenik. Naprosto netuším kde nebo jak nebo kdy, ale bylo to maximálně týden nebo čtrnáct dní před třicátým lednem, klidně to mohlo být ale jen den, dva předtím.

Povšimněte si prosím mé formulace ‚důvodné podezření', to je důležité. Většinou, když vás o něco žádám, vím pozitivně, že ta věc existuje, tentokrát si nejsem jist, jde o pouhý předpoklad. Nelitujte námahy, protože když to najdete, dostanete dvojnásobný honorář. Velet vám bude Saul, ten vám dá rozkazy, ale zprávy podávejte tady Archiemu jako obvykle." Zahleděl se na Saula. „Při takové operaci víš lépe než já, jak postupovat… Proto nenabízím žádné rady. Důkaz, že si opatřil nebo vlastnil arzenik v jakékoliv formě, bude více než uspokojivý, ale když přijdete s tvrzením, že měl k němu alespoň přístup, i to nám značně pomůže. Nemusíte si dělat velké starosti s utajením – pokud se o vašem pátrání dozví, nic se nestane, protože on už pochopitelně udělal všechna možná opatření. Vynechejte však jeho lékaře a jeho byt. Lékař, doktor Avery, je jeho starý a důvěrný přítel. Mluvil jsem s ním. Jakýkoliv kontakt s ním nebo s jeho ordinací se mnou musíte předem probrat. Co se týče Kalmusova bytu, tam půjde na návštěvu a na pátrací akci dnes večer Archie doprovázený slečnou Blountovou. Slečna Blountová je vynikajícím zdrojem informací o jeho zvycích, oblíbených místech, známých – prostě o všem. Nejdřív proto vyzpovídejte ji." Obrátil se k ní. „V hale máte pohodlné sezení. Budete tak laskavá…?"

Znovu zaťala ruce v pěst, až jí zbělely klouby. „Ale já jsem vám říkala…, tomu prostě nevěřím…"

„Nemusíte. Já tomu ani nevěřím, ani to neodmítám. Já jen vyšetřuji. Na to jste si mě najala."

„Řekl jste, že půjdu do toho bytu s Archiem. Já nemohu."

„To si probereme později. Při hovoru s panem Panzerem, panem Durkinem a panem Catherem nemusíte prozrazovat nic, co si chcete nechat pro sebe. Pan Goodwin bude s vámi." Obrátil se. „Vezměte si svůj blok, Archie."

Vzal jsem si ho, vstal a zamířil ke dveřím do haly, a trio také vstalo a vydalo se do haly, ale ustoupilo u dveří stranou, aby mohla Sally projít. Obvykle mívají při akcích málo příležitostí ke zdvořilosti, a tak ji s radostí využili. Když jsem zavíral dveře, zalétl jsem rychlým pohledem k Wolfovi a zjistil, že sahá po *Africké Genesis*. Teď, když je zase v pilné práci, je konečně znovu schopen číst.

Ten večer jsme za pět minut čtvrt na jedenáct se Sally vystoupili z taxíku na rohu Park Avenue a Třicáté osmé ulice, šli pěšky směrem na východ kolem jednoho a půl bloku, do zad nám fičel prudký zimní vítr. Zastavili jsme se u okraje chodníku a dívali se na druhou stranu ulice do oken ve třetím, nejvyšším patře cihlového domu natřeného šedou barvou kombinovanou se zelenou. Když jsme nezahlédli ani záblesk světla, přešli jsme silnici, vstoupili do vestibulu a zkoumali řady jmen vedle zvonků. Já jsem pak zmáčkl knoflík u jména Kalmus, nečekal jsem však žádnou reakci, protože jeho telefonní číslo jsem vytočil před čtvrthodinou a telefon nikdo nezvedl. Po třicetivteřinovém čekání jsem zmáčkl zvonek dole označený cedulkou SPRÁVCE. Když jsem to udělal, Sally mi sevřela ruku.

Museli jsme ji dost dlouho přesvědčovat, aby se mnou šla – vlastně jsme vyvíjeli přímo nátlak, protože se bránila až do té chvíle, než jí Wolfe vysvětlil, že pokud tam půjdu sám, musím si s sebou vzít spoustu paklíčů a nářadí, a i když se jeden z klíčů bude hodit nebo se dostanu dovnitř jinak, můžou mě sbalit za násilné vniknutí do bytu. To přirozeně zabralo, protože stála tváří v tvář situaci – já v lochu a ona tady vydaná Wolfovi na milost a nemilost. Domluvili jsme se následovně – pokud večer přijde Kalmus k Wolfovi, já ani Sally nebudeme jako doma, a až ho Fritz uvede do kanceláře a zavře dveře, vyplížíme se ven a Wolfe ho zdrží tak dlouho, dokud ode mne nedostane hlášku, že jsme hotovi. A druhá varianta – když se Kalmus do desíti neukáže a nebude zvedat telefony, půjdeme k němu stejně s rizikem, že nás vyruší. Došlo ke druhé variantě – v devět padesát jsem vytočil jeho číslo.

A tak jsme se ocitli ve vestibulu. Neviselo tam na háčku žádné sluchátko, měli tam jen malé kulaté mřížky s domácím telefonem ve zdi zhruba ve výšce očí. Po krátkém čekání se ozval šramot a hlas:

„Kdo je to?“ Sally, která mi stále svírala pevně ruku, promluvila do mřížky. „Tady Sarah Blountová. Potřebovali bychom mluvit s panem Kalmusem. Zvonili jsme na něj, ale asi není doma. Nevíte, kde je?“

„Ne, nevím.“

„No…, potřebujeme se s ním sejít, ale tady ve vestibulu je zima. Nemohli bychom počkat uvnitř? Pustíte nás?“

„Myslím, že ano. Počkejte chviličku.“

Položil jsem ruku na dveře a chtěl jsem zatlačit, ale žádné cvaknutí se neozvalo. Uběhla minuta, pak ještě jedna, a pořád nic, když tu se najednou dveře otevřely. Muž, který v nich stál, byl vysoký a hubený s obličejem černým jako Jim Crow. Ustoupil, abychom mohli projít, a když jsme byli uvnitř, zase dveře zavřel. Věděl jsem o něm od Sally mnohem víc než on o mně. Jmenoval se Dobbs a dělal zde majordoma, ještě když Kalmusova rodina obývala dům celý.

Mračil se na Sally. „Jste to vy, slečno Sarah,“ prohlásil. „Dávno jsem vás neviděl.“

Přikývla. „To je pravda. Tohle je pan Goodwin. Pan Dobbs, Archie.“

Podal jsem mu ruku a on ji stiskl. Samozřejmě, potřásat si rukou s majordomem je vulgární, ale on už nebyl majordomus, ale správce.

„Vůbec jste se nezměnil,“ řekla Sally. „Jen vaše vlasy. Máte je už všechny bílé.“ Konverzovala jen s největším odporem a já jsem musel uznat, že ji chápu.

„Vy jste se změnila,“ podotkl Dobbs, „ale to je normální. Vy jste nahoře, a já dole. Když dovolíte – chtěl jsem říct, jak mě mrzí, že má váš otec ty starosti. Vím, že to dopadne dobře, určitě, ale je to problém.“ Pohlédl na mě bystrýma očima. „Znám vaše jméno – jste detektiv.“ Obrátil se znovu k Sally. „Myslím, že jdete za panem Kalmusem právě proto – kvůli otcovým problémům.“

„Ano, přesně tak.“ Na krátký okamžik jsem měl dojem, že to Sally zkazí, ale podařilo se jí ze sebe vymáčknout: „Nemohli bychom na něj počkat v jeho bytě? Mohl byste…, byl byste tak laskav… a pustil nás dovnitř? Možná budeme muset čekat dlouho…, ale musíme ho vidět ještě dnes…“

„Jistě.“ Koneckonců mu sedávala na klíně – na jednom koleni houpal ji, na druhém Kalmusovu dceru a vyprávěl jim pohádky, ještě než mu zbělely vlasy – což je detail, který znám od Sally. Podotkl: „Pan Kalmus by určitě nechtěl, abyste vy na něj čekala tady dole, to je jasné,“ a zamířil k otevřeným dveřím samoobslužného výtahu. Vstoupil za námi, zmáčkl knoflík, dveře se zavřely a jeli jsme nahoru.

Ve třetím patře byla chodbička nesmírně malá – tak tak, že se v ní daly otevřít dveře. Dobbs vytáhl z kapsy svazek klíčů, ale než jeden strčil do zámku, zmáčkl zvonek a čekal dobré půl minuty – pro případ, že Kalmus je doma a z nějakého důvodu nereaguje na naše

zvonění zespodu. Zjevně doma nebyl. Strčil tedy klíč do zámku, otevřel dveře a rozsvítil světlo – to se linulo odevšad, pochopitelně nepřímé osvětlení ze štěrbin u stropu podél dvou stěn.

„Jsme tady, slečno Sarah," řekl. „Už to není, jak bývalo, nemám pravdu?"

„To víš, že máš, Dobbsi." Už už mu chtěla podat ruku, ale stáhla ji zpět. Člověk si netřese pravicí s někým, koho klame. Ale zjevně je v pořádku ho políbit. Ona to alespoň udělala, sice jen lehce na tvář, ale udělala.

Uklonil se před ní, a mohla to být klidně úklona sluhy nebo nějakého afrického velvyslance. „Doufám, že nebudete muset čekat příliš dlouho," prohlásil a odešel. Když se za ním zavřely dveře, Sally se zhroutila na nejbližší židli.

„Můj bože," zasténala. „Jak odporné. Nechtěla jsem přijít. Pospíšíte si, Archie? Pospíšíte si, prosím vás?"

Řekl jsem jí, ať se uklidní, sundal jsem si plášť a klobouk, hodil je na židli a rozhlédl se kolem sebe. Byla to obrovská místnost, v žádném případě ne prázdná, a pochopitelně kromě ní tady bude ložnice, koupelna a kuchyňka. I když bych hledal něco zcela konkrétního, jako je lahvička arzeniku, trvalo by mi nejméně tři hodiny, abych vše důkladně prohlédl. Protože jsem však nehledal nic konkrétního, ale prostě jen něco, co by nám otevřelo skulinku, kterou by prosvítalo trochu světla, nestačila by mi na to ani celá noc. Může to být proužek papíru, dopis nebo nějaká nahrávka, jen jedna věcička. Knihovna s policemi podél celé stěny napravo, které dosahovaly až do stropu, by mi trvala celé hodiny. A Kalmus se může vrátit za vteřinku. Rozhodl jsem se nejprve prohlédnout ložnici a zamířil jsem ke dveřím nalevo, ale cestou jsem cosi zahlédl koutkem oka, zastavil jsem se a obrátil. Pak jsem se pohnul.

Byl to Kalmus. Ležel na zemi před gaučem, který ho zakrýval – člověk musel přijít až na jeden jeho konec. Byl zcela oblečený, ležel na zádech s nataženýma nohama. Mrknul jsem na Sally a všiml jsem si, že pořád sedí v křesle, s hlavou skloněnou dopředu, s obličejem v dlaních. Sedl jsem si na bobek. Postižený měl otevřené oči, zíraly ke stropu, panenky rozšířené, obličej rudý, jazyk vyplazený, se zaschlou pěnou u nosu a úst. Pokud je pěna zaschlá, nemá cenu zkoušet pulz nebo dech. Zasunul jsem mu prst do hluboké rýhy kolem krku a ucítil ještě něco kromě kůže. Sklonil jsem se níž, abych se podíval, a trochu rýhu roztáhl. Byla tam šňůra, taková, jaká se používá na žaluzie, s uzlem za jeho levým uchem. Přečnívající konce měl zasunuté pod rameno. Řekl jsem si, že nesmím zapomenout se vraha zeptat – pokud a jestli ho dostaneme – jestli zastrkal šňůru pod

rameno schválně, protože má rád věci pečlivě upravené, nebo jestli měl plnou hlavu něčeho jiného a udělal to podvědomě. Byl to patrně nejpozoruhodnější detail, který jsem kdy viděl, nebo o němž jsem kdy slyšel v případě násilné smrti. Musel jsem se ovládat, abych nepodlehl pokušení a nevytáhl konce šňůry zpod něj, abych zjistil, jak je dlouhá, když tu se najednou za mnou ozval nějaký zvuk – prudce jsem se otočil a pak se vymrštil vzhůru. Stála tam Sally, zírala na zem s otevřenými ústy, a když jsem k ní přiskočil, začala jí povolovat kolena. Nechtěl jsem, aby omdlela, proto jsem ji zvedl a odnesl k židli na druhé straně místnosti, posadil, sklonil hlavu až ke kolenům a držel ji tam – rukou jsem tlačil na její nádhernou šíji. Byla úplně ochablá, takže se nebránila, ale zatím neomdlela. Klekl jsem si vedle ní, pro případ, že by ztratila vědomí.

„Tak jste se mýlila," řekl jsem. „Šeredně mýlila. Kdybyste se nemýlila, nemusela byste teď zpátky k panu Wolfovi, ale klidně třeba do pekel. Slyšíte?"

Žádná odpověď. „Zatraceně, slyšíte mě?"

„Ano." Neřekla to hlasitě, ale celkem zřetelně. „Je mrtvý?"

„Samozřejmě, že je mrtvý. Je…"

„Jak umřel?"

„Uškrtili ho. Má kolem krku omotanou šňůru." Odtáhl jsem svou ruku z její šíje a ona začala pomaličku zvedat hlavu. Vstal jsem.

„Myslíte, že budete schopná chůze?"

„Já… nechci nikam chodit." Zvedla hlavu.

„To je špatné. Mám vás tedy dolů snést a hodit do taxíku jako pytel?"

„Archie." Maličko zaklonila hlavu, aby na mě viděla. Rozechvěla se jí čelist, chvíli ji nedokázala ovládnout, ale pak se jí to povedlo. Polkla a zeptala se: „Zabil se sám?"

„Ne. S radostí vám pomohu srovnat si věci v hlavě později – teď mám něco na práci. Byl zavražděn. Nechci, abyste byla tady, až přijde policie. Raději vysvětlím, proč jsme přišli a jak jsme přiměli Dobbse, aby nás pustil dovnitř – bez vaší pomoci. Chcete snad strávit noc odpovídáním na otázky?"

„Ne."

„Dokážete sejít dolů a sehnat si taxíka? Pan Wolfe vás bude čekat. Zavolám mu."

„Myslím… pojedu domů."

„Nepojedete. V žádném případě. Buď mi dáte své slovo, že pojedete přímo k Wolfovi, nebo zůstanete tady a budete to muset přežít. Co vy na to?"

„Nechci tady zůstávat."

„Pojedete tedy k panu Wolfovi a uděláte, co řekne?“

„Ano.“

„Výborně. Můžete vstát? Můžete chodit?“

Mohla. Nepomáhal jsem jí. Přešel jsem ke dveřím a otevřel je. Ona vyšla, nikoliv příliš pevným krokem, ale zvládla to. Držel jsem otevřené dveře nohou, natáhl se k výtahu a zmáčkl knoflík. Když výtah přijel a dveře se otevřely, nastoupila, stiskla knoflík a dveře se zavřely. Přešel jsem zpět do bytu, zamířil ke stolku v koutě, na němž jsem si všiml telefonu, zvedl sluchátko a vytočil číslo, které jsem si tak dobře pamatoval.

Ozval se Wolfův hlas: „Ano?“ Nikdy se neuměl do telefonu pořádně ohlásit a zřejmě se to nikdy nenaučí.

„Já,“ řekl jsem. „V Kalmusově bytě. Všechno fungovalo výtečně podle plánu. Sally to zvládla a správce Dobbs nás zavedl nahoru až do bytu a nechal nás. Ale Kalmus tady byl a pořád ještě je. Leží jak dlouhý, tak široký na podlaze se šňůrou pevně utaženou kolem krku. Už začíná chladnout – pochopitelně, hubení chladnou rychleji. Odhaduju, že tady leží zhruba tři hodiny. Šňůru si nemohl utáhnout sám – navíc volné konce jsou pečlivě schované pod jeho ramenem.“

Pět sekund ticho. Pak se ozvalo: „Pchá.“

„Ano, pane. Souhlasím. Sally jsem vyhodil – odjela před chviličkou, a pokud zůstane při vědomí a dodrží své slovo, dorazí k vám tak za deset minut. Mám návrh. Pošlete ji do postele a zavolejte doktora Vollmera. Možná shledá užitečným podat jí nějaká sedativa a zakáže jí přijímat návštěvy, oficiální i jiné, až někdy do zítřka. Uvědomím úřady teď hned, protože by si stejně od Dobbse zjistili, v kolik nás pustil dovnitř. Máte pro mě nějaké instrukce?“

„Ne. K čertu.“

„Ano, pane. Přesně tak. Pochopitelně neřeknu policii s jakým úmyslem jsme sem šli, protože naše záměry jim můžou být ukradené. Vy jste přemýšlel, proč se Kalmus večer neobjevil, a když jsme mu zkoušeli volat, nebral telefon, a tak jsme to vyrazili zkontrolovat. Zní to dobře?“

„Jo. Musíte tam zůstávat?“

„Ale to víte, že ne. Zůstávám jen proto, že se mi to tady líbí. Vyřiďte Fritzovi, že se na snídani možná dostavím, možná ne.“

Zavěsil jsem a chvilku jsem nevěřícně nad aparátem kroutil hlavou s pevně semknutými rty. Musím zůstávat? Jen génius může položit tak zatraceně pitomou otázku. Pořád jsem vrtěl hlavou a zvedl jsem sluchátko podruhé a vytočil další číslo, které jsem znal zpaměti: WA 9-8421. Vytočil jsem právě toto, nikoliv ředitelství.

Chtěl jsem totiž novinku sdělit přímo inspektoru Cramerovi osobně, nebo aspoň seržantovi Purleymu Stebbinsovi, pokud bude mít jeden z nich službu.

Pár elektrikářů mi do hlavy právě instalovalo automat na přehrávání desek a momentálně zkoušeli, kolik variant může hrát najednou. Zřejmě asi tak tucet, pokud se dalo odhadnout podle stupně toho randálu. Taky mi v hlavě dupali a skákali, aby zjistili, jak velké otřesy vydržím. Nebo to možná není automat, ale přímo hrající kapela a všichni muzikanti skáčou nahoru dolů. Kdybych chtěl vědět, jak to vlastně je, mohl bych obrátit oči a podívat se dovnitř. Pokusil jsem se o to, ale otevřela se mi víčka a přímo proti sobě jsem viděl hodiny na svém nočním stolku. Přestal jsem se pokoušet obrátit oči do sebe a soustředil se na hodiny. Sedmnáct minut po jedenácté. Ten randál nebyl ani automat, ani kapela, ale domácí telefon. Někdo držel neúnavně prst na jeho zvonku. Pěkná blbost. Mohl bych ho zastavit, kdybych se natáhl po šňůře a vytrhl ji ze zdi. Něčeho tak inteligentního by však byl schopen jen nějaký hrdina, a tak když jsem natáhl ruku, uchopil jsem sluchátko namísto šňůry, dal si ho zhruba do okolí svých úst a zeptal se: „No co je?“

Ozval se Wolfův hlas: „Jsem v kuchyni. V kolik hodin jste se dostal domů?“

„Za devět minut sedm a dal jsem si skleničku bourbonu při přípravě snídaně. Měl jsem v úmyslu spát až do večeře. Co děláte v kuchyni?“

„V kanceláři je pan Cramer. Máte něco, co bych měl vědět?“

„Ano. Koktání poručíka Rowcliffa se zhoršuje. Seržant Stebbins má zafačovaný prostředníček na levé ruce – zřejmě ho klovl holub, když se mu snažil nasypat na ocas sůl. Zástupce státního návladního jménem Schipple, kterého jsem nikdy předtím neviděl, vydal dodatek k ústavě: člověk je vinen, dokud se neprokáže jeho nevina. To je vše. Ve svých odpovědích na tisíc otázek a v prohlášení, které jsem pak podepsal, není nic, co by narušilo váš program, pokud nějaký máte. Nemusel jsem ani nijak zvlášť přiznávat, že Sally je vaší klientkou.

Co se Kalmuse týče, dostal zezadu ránu do hlavy, patrně těžkým kovovým popelníkem, který tam stál na stole, a až potom mu někdo utáhl kolem krku šňůru. Šňůra pochází z jedné žaluzie přímo z jeho pokoje. Odhad lékaře byl, že je mrtvý dvě až pět hodin. Kde je Sally?“

„V jižním pokoji.“ (Ani po třech nocích, které strávila u nás, ještě neřekl ‚ve svém pokoji‘.) „Je v péči doktora Vollmera. Než ji včera večer dal léky, řekl jsem jí, proč jste šel do toho bytu – kdyby se jí někdo ptal. V kolik můžete být dole?“

„Noo, tak za šest hodin. Co chce Cramer? Nemůže přece chtít mě, probíral si mě celou noc. Chce Sally?“

„Nevím. Když dorazil, šel jsem do kuchyně a Fritz ho uvedl do kanceláře. Třeba chce citovat něco, co jste řekl, dokonce třeba slova z vašeho prohlášení, a vy byste měl být u toho. Můžete být dole za deset minut?“

„Ano, můžu, ale nebudu. Za dvacet. Řekněte Fritzovi, že bych vzal zavděk pomerančovým džusem a kávou.“

Řekl „zajisté“ a zavěsil a já jsem se rozvalil na zádech, hezky doširoka si zívl a pak se natáhl, abych vypnul elektrickou pokrývku. Bylo nutno zavřít okno, ale ještě předtím jsem vystrčil hlavu ven a nechal si ji zchladit příjemným zimním větrem, což mi trochu pomohlo, tedy alespoň do té míry, že jsem byl schopen natáhnout si kalhoty správnou stranou dopředu a obout boty na příslušné nohy. Víc, než se dalo čekat. Celou noc mi mezi pohovory s poldy a zástupcem návladního probíhaly hlavou rozbory situace a úvahy, jak se vše vyvine bez Kalmuse. Dospěl jsem k závěru, že nejlepší by bylo, kdyby nám v ranní poště přišel od Kalmuse dopis, v němž by vysvětloval, proč zabil Jerina, a prohlašoval, že po hovoru s Wolfem mu je jasné, že se všechno profláklo, a tak se radši odklidí z cesty. Mohl jsem se uložit do postele v radostném očekávání ranní pošty, nebýt jediné věci: ještě se celkem dalo věřit tomu, že si utáhl šňůru kolem krku sám, ale dost dobře si nemohl zasunout volné konce pod rameno, to už by bylo značně přitažené za vlasy.

Než jsem seběhl dolů, přesně za dvacet minut, podařilo se mi trošku rozehnat tu mlhovinu v hlavě. V kuchyni seděl u stolu uprostřed Wolfe a pečlivě si prohlížel provázek s usušenými houbami. Když jsem se však objevil, položil je a pohnul se. Řekl jsem jen dvě slova: „Pomerančový džus,“ a on konstatoval, že ho přinese Fritz, a já ustoupil, abych mu nestál v cestě, a následoval ho do kanceláře. Pokud nám Cramer, sedící v červeném křesle, přál dobré jitro, nesdělil nám to. Když jsme si sedli ke svým stolům,

podíval se na hodinky, ale nikoliv jen krátce, ale přidržoval si pravou rukou manžetu a zíral na ciferník, a když si Wolfe sedl, zachroptěl:

„Půl hodiny, bože můj. Kdybyste byl starosta…, ale to nejste."

„Nebudu se vám omlouvat," reagoval Wolfe, ale nijak útočně.

„Neměl jste smluvenou schůzku."

Cramer řekl slovo, které vynechávám, protože se nehodí k jeho hodnosti ani k dlouholeté věrné službě veřejnosti. Také moc nespal, což bylo znát na jeho očích. Ale pokračoval: „Se schůzkama běžte někam. Skočil jste si do kuchyně na pivko?" Zajel rukou do náprsní kapsy a vytáhl proužek papíru. „Patří vám, ale nalezli jsme ho u těla muže, který zemřel násilnou smrtí, a tak je to důkaz, proto si ho mohu ponechat. Mám vám to přečíst?"

Wolfe zvedl o setinku milimetru ramena. „To sice můžete, ale určitě bych vám to vrátil."

„Kdy?"

„Jakmile mi to pan Goodwin opíše."

Cramer na mě pohlédl. Zjevně usoudil, že bych to asi snědl, a tak zavrtěl hlavou a prohlásil: „Přečtu to." Rozložil papír. „Nahoře je napsáno ‚Ze stolu Daniela Kalmuse', datováno včera, 14. února 1962. Psáno rukou, inkoustovým perem: ‚Pro Nera Wolfa: Tímto objednávám svým jménem vaše odborné služby a zavazuji se k platbě honoráře a nutných výdajů. Můj právník Daniel Kalmus vysvětlí, co chci nechat vyšetřit, a vy budete pracovat s ním podle jeho instrukcí.' Je to podepsáno ‚Matthew Blount'." Pohlédl na mě.

„Vidím, že si to zapisujete."

„Jistě," opáčil jsem a zavřel svůj zápisník.

Zasunul si papír zpět do kapsy. „Dobrá," řekl Wolfovi, „chci něco vědět. V pondělí jste prostřednictvím Goodwina oznámil, že jste byl najat pro Blounta. Kalmus to popřel. V úterý jste mi tvrdil, že jste byl najat, ale nepověděl jste mi, kdo vás najal. Ve středu, včera, k vám Kalmus klidně přijde a podle Goodwinových slov vám sdělí, že si vás chce najmout, ale že musí získat nejprve Blountův souhlas. Včera v noci je Kalmus zavražděn a v jeho kapse se najde tento Blountův vzkaz. A vy mi teď povíte, co chci vědět. Nejprve – pokud jste byl najat v pondělí, kdo vás najal?"

Wolfe udiveně zvedl obočí. „To vám pan Goodwin neřekl?"

„Zatraceně dobře víte, že ne. Řekl nám toho neúnosně málo. Chtěl jsem ho zadržet jako důležitého svědka, ale státní návladní řekl ne. Kdo vás najal?"

„Cožpak to není nabíledni?" Wolfe obrátil ruku dlaní vzhůru.

„Vzhledem k tomu, že včera večer šla s panem Goodwinem a v té době jsem nepracoval pro pana Kalmuse ani pro pana Blounta?

Určitě si umíte sečíst dvě a dvě. Najala mě slečna Blountová, pochopitelně.“

Cramer přikývl. „Jo, sčítat umím. Teď, když je vám jasné, že to musím zákonitě vědět, mi to říkáte. Vím ovšem, že je zde od pondělní noci a je zde stále. Chci ji vidět.“

„Nachází se pod lékařským dozorem a musíte mít svolení jejího lékaře. Je jím doktor Edwin A. Voli…“

„Nesmysl. Objevila mrtvolu a odjela před příchodem policie. Kde je? V kuchyni?“

„Tělo objevil pan Goodwin, a toho jste měli k dispozici celou noc.“ Wolfe se obrátil ke mně. „Řekněte slečně Blountové, aby se zamkla zevnitř.“

Natáhl jsem se po domácím telefonu , ale Cramer zařval: „Vy zatracení šašci!“ a já se tedy zase otočil k němu, zašklebil se na něj a řekl Wolfovi: „Nerad bych ji rušil. Když vyrazí nahoru, budeme mít dost času jí to říct.“

„To byla první věc, kterou jste chtěl vědět,“ řekl Wolfe Cramerovi. „Slečna Blountová byla a je mou klientkou. Teď bude mým klientem i její otec, pokud přijmu jeho žádost. Co dál?“

Cramer pevně svíral opěradlo křesla a snažil se ovládnout záchvat vzteku. Určitě si za ta léta tisíckrát říkal, že ho Wolfe nesmí vytočit tak, aby řval jako tur, a dnes už k tomu zase došlo. Čekal jsem, že vytáhne cigáro a začne s obvyklou masáží, ale Fritz mu ušetřil problémy i peníze, protože přišel s mým džusem a kávou na míse, a než mi všechno naservíroval na stůl a já uchopil skleničku a usrkl džusu, Cramer se opět dokonale ovládal.

Odkašlal si. „Pamatujete se jistě,“ začal trošku ochraptěle, „že jsem v úterý prohlásil, že vím zatraceně dobře, že si vás nikdo nenajal. Dobrá, možná jsem se mýlil. Ale také jsem řekl, že jste získal něco, jakousi informaci nebo důkaz, podle něhož jste dospěl k názoru, že Blounta můžete vytáhnout z basy, nebo alespoň zpochybnit jeho zadržení. Teď jsem si tím zcela jist. Celkem logicky se domnívám, že to víte od jeho dcery. Použil jste to, abyste sem dostal Kalmuse. Řekl jste mu, o co jde, nebo jste to alespoň naznačil, a on poté informoval Blounta a poradil mu, aby si vás najal, a Blount napsal tenhle papír.“ Poplácal se dlaní po hrudníku. „Ale Kalmus šel dál a udělal s tou informací něco sám, a díky tomu byl zavražděn, a vy jste se to dozvěděl, nebo to předpokládal, a tak, když tam šel včera v noci s Blountovou dcerou Goodwin, už čekal, že najde tělo.“

Odmlčel se, aby zalapal po dechu. „Vy a vaše zatracené triky. Patrně jste řekl Kalmusovi, aby něco zkusil. Vsadím dolar proti desetníku, že víte, kdo ho zabil. Fajn, vydyndal jste si další honorář a

Kalmus je mrtev, ale váš klient je pořád ve vězení. Můžete ho dostat ven nebo ne? Nemíním vám říkat podvacáté, že pokud a jestliže dojde státní návladní k názoru, že vás může načapat při bránění uplatňování zákonů, protože zadržujete důkazy, udělám všechno, aby to klaplo, a tohle mi tak skutečně připadá. Mám si sehnat příkaz k zadržení Sarah Blountové coby důležitého svědka?“

Wolfe se opřel, zhluboka se nadechl, vtáhl do sebe maximum vzduchu – což bylo opravdu hodně – a zase vydechl. „Předevčírem,“ prohlásil, „jsem vám řekl, že jste nesrovnatelně lépe než já obeznámen se všemi okolnostmi smrti Paula Jerina. To byla a stále ještě je pravda, navíc to také stejně dobře platí pro případ smrti Daniela Kalmuse. Armáda vašich lidí na tom pracuje už dvanáct hodin, kdežto já jsem si jenom přečetl ranní noviny. Od pana Goodwina žádnou zprávu nemám. Co se týče předpokladu, že očekával, že v bytě najde mrtvolu, byl pouze toho názoru – a já také – že Kalmus patrně zavraždil Paula Jerina.“

Cramer znovu řekl slovo, které raději vynechám, totéž co předtím, a tentokrát už nic nedodal.

„To není názor založený na důkazu,“ řekl Wolfe. „Pouze podezření vyslovené osobou, s níž jsem mluvil, nyní pochopitelně odhalenou. Znáte Saula Panzera, Freda Durkina a Orrie Cathera?“

„Měl bych. Co je s nimi?“

„Včera jsem je najal. Jejich úkolem bylo najít důkaz, že si Kalmus obstaral nebo měl v držení arzenik v jakékoliv formě před úterním večerem třicátého ledna. Když mi dnes ráno pan Panzer telefonoval, řekl jsem mu, ať hledat přestanou. Přirozeně.“

Cramer jen zíral. „To není vaše obvyklá lež. Musejí ji potvrdit tři muži.“

„Ne obvyklá, jak doufám, pravda – přiznání chyby. Dvě stě dolarů z peněz slečny Blountové vyplýtváno.“

Cramer stále zíral. „Kalmus byl Blountův právník. Vy jste se domníval, že arzenik do čokolády nasypal oni Proč?“

„Bral jsem v úvahu nejpravděpodobnější alternativu. To proč bych si odpustil – jak jsem řekl, nic nebylo založeno na důkazech. Nyní zůstali jako jediné alternativy Hausman, Yerkes a Farrow, protože Blounta můžeme škrtnout. Nechcete ho nyní škrtnout také? Vaše vymyšlená teorie o mém podvodu byla chybná, ale jeden z předpokladů, že Kalmus byl zabit člověkem, který zabil Jerina, je určitě správný. A Blount je ve vězení. Chcete ho tam držet?“

Cramer pohlédl na mě. Pomerančový džus jsem už vypil a teď jsem se potýkal s druhým šálkem kávy. „V tom prohlášení jste lhal,“ řekl mi. „Tvrdil jste, že jste šel do Kalmusova bytu, abyste zjistil, zda

Blount odsouhlasil najmutí Wolfa, ale ve skutečnosti jste to tam chtěl prohledat a zjistit, zda…“ Zarazil se v půli věty. „Ale blbost.“ Vstal. „Tohle je poprvé,“ říkal Wolfovi, „kdy odsud odcházím s tím, že mám dojem, že jste dokázal chytit medvěda za ocas, a zase jste ho pustil. Možná to tak bylo. Jestli jste si skutečně včera večer v deset hodin myslel, že Kalmus zabil Jerina, kde jste nyní? Kdo je další na řadě? No?“

Obrátil se k odchodu, ale já zůstal v pohotovosti u domácího telefonu. Klidně by se mohl vyřítit po schodech rovnou do jižního pokoje, a kdybych byl zrovna v hale, vznikla by poněkud lechtivá situace. Před poldou se sice můžete zamknout, ale nesmíte se ho dotknout. On však odbočil doprava k východu, a jakmile za ním zaklaply domovní dveře, vyskočil jsem a mrknul se do haly, jestli stále není uvnitř, pak jsem se vrátil ke svému stolu, nalil si kávu, vyprázdnil konvici a zhluboka se napil. Wolfe měl založené ruce a zavřené oči. Já jen seděl a popíjel kávu. Přede mnou stála hromádka ranní pošty, většinou hlouposti jako obvykle, a když jsem vyprázdnil šálek, pustil jsem se do rozřezávání obálek.

Ozval se Wolfe. Zavrčel: „Spal jste čtyři hodiny.“

„Ani to ne,“ oponoval jsem mu. „Nějakou chvilku ještě trvalo, než jsem si připravil snídani a najedl se. Chcete slyšet zprávu?“

„Ne.“

Otevřel jsem jednu obálku. „Tady máte další pozvánku, abyste se stal zakládajícím členem Národní nadace pro kontrolu kriminálních činů. Máte pro mě nějaké instrukce týkající se kriminality?“

„Mám otázku. Mohu dnes vidět pana Blounta? Třeba teď?“

„Pochybuji. Člověka obžalovaného z vraždy bez možnosti kauce nesmí navštívit nikdo kromě jeho právníka a členů nejbližší rodiny nebo bez povolení z kanceláře státního návladního. Návštěvní hodiny jsou od čtyř do šesti odpoledne. Je sice vaším klientem, ale nejste jeho právník. Můžete požádat kancelář návladního o výjimku a objevit se tam. Cramer to možná bude interpretovat jako zvláštní osobní laskavost.“

„Pchá.“

„Zkuste to.“ Otevřel jsem další obálku a vytáhl obsah. „Weniger má čerstvou várku vynikajícího berrichonského sýra, který je nesmírně lahodné chuti. Když jsme včera našli Kalmuse, Sallyinou první myšlenkou bylo jít domů k matce. Jste si jistý, že je ve svém pokoji?“

„Ne.“

Obrátil jsem se. „Ne?“

„Fritz jí nesl snídani a doktor Vollmer ji krátce prohlédl před desátou. Byl jsem jako obyčejně ve skleníku, když mi zavolala domácím telefonem.“

„Mohla sejít dolů po schodech a ven.“

„Ano. Běžte se podívat.“

Prudce jsem se otočil v křesle, vstal a zamířil do haly. Přirozeně to v něm vřelo, protože mu dala špatný tip ohledně Kalmuse, ale jisté bylo, že se musíme dostat k Blountovi, což by nemělo být obtížné, protože máme přímo v domě jeho nejbližší příbuznou. Respektive měli jsme. Cestou dolů jsem si všiml, že měla zavřené dveře. Teď jsem se hnal zase nahoru, bral schody po dvou a zjistil, že stále zavřené jsou. Byl jsem si natolik jistý, že nám upláchla, že jsem málem stiskl kliku bez klepání, ale pak jsem si řekl ne, ruku stáhl a zabušil, poněkud hlasitěji, než bylo nutné. Její hlas se ozval okamžitě: „Kdo je to?“ A já otevřel dveře a vstoupil.

Stála u okna, a přestože měla světlo za zády, na první pohled bylo jasné, že zestárla o dvacet let. Vollmer jí dal dost prášků, takže určitě spala, ale vypadala mnohem hůř, než na co jsem se cítil já s mizernými třemi hodinami spánku. Neměla co říct – jen stála obrácená proti mně. Zastavil jsem se asi metr od ní, pozorně ji sledoval, zavrtěl hlavou a řekl: „Jestli chcete, dejte na mou přátelskou radu a nedívejte se do zrcadla. Čert to vem! Mýlila jste se v něm, ale nezabila jste ho. Fritz i já vám můžeme poskytnout skálopevné alibi. Volal inspektor Cramer a mimo jiné vás chtěl vidět, ale pan Wolfe odmítl. Pokud s vámi bude jeden z nich hovořit, můžete vyrukovat s pravdou ven a přiznat se, proč jsme tam včera večer šli – hledat něco, co by se dalo vytáhnout na Kalmuse. Ale když se zeptají, proč jsme ho podezírali – a to určitě udělají – řekněte prostě, že nevíte, budou se muset zeptat pana Wolfa nebo mě. Toto jsem vám přišel říct a také mě zajímalo, zda jste pořád tady. Myslel jsem, že jste třeba zmizela a utekla domů. Hodně mluvím, protože vás možná povzbudí, když uslyšíte hlas muže, který je stále na vaší straně bez ohledu na ten váš sek s Kalmusem. Budete-li chtít mluvit, zvedněte ruku. Já teď blábolím pro sebe a vše hodnotím z hlediska profesionálního zájmu, nikoliv osobního, vymýšlím, co je dobrého pro všechno to zlé. Cramer se domnívá, že ten, kdo zabil Jerina, zabil i Kalmuse, a to je lepší než peníze – drží ve vazbě nesprávného muže. Pustí ho velice nerad, ani státní návladní nebude skákat radostí, ale váš otec není zkrátka žádný lump. Bylo by skvostné, kdyby podal žalobu za neoprávněné zatčení. Chcete něco říci nebo mám jít?“

„Archie,“ vypadlo z ní.

Přikývl jsem. „Ano, jsem to já. Dobrý začátek. Vy jste Sally Blountová. Oběd za půldruhé hodiny.“

„Co…? Co mám dělat?“

„Dostanete se z toho, samozřejmě. Utrpěla jste pořádný šok, ale už jste schopná se dokonce postavit, což je úžasné. Před obědem se učešte a namalujte si rty. Považuji za velmi pravděpodobné, že vás pan Wolfe požádá, abyste zašla navštívit dnes odpoledne svého otce. V Kalmusově kapse byl nalezen vzkaz psaný jeho rukou, že si najímá služby Nera Wolfa, a my přirozeně chceme…“

Zazvonil domácí telefon. V jejím pokoji stál na stolku v koutě, tak jsem k němu došel a ohlásil se: „Já.“

Na druhé straně zazněl Wolfův hlas: „Jsem v kuchyni. Je tam?“

„Ano. Poněkud zničená, ale je zde.“

„V kanceláři čeká její matka a chce ji vidět. Fritz ji odvede nahoru.“

„Zadržte!“ Na dvě sekundy jsem se odmlčel. „Ne. Já ji naopak přivedu dolů. Dejte na slova svého odborníka na ženy, to bude lepší. Důvod vám vysvětlím někdy později, až budete mít volnou hodinku.“

„Já bych raději…“

„Jistěže ano. Vám se vždycky doopravdy líbí jen jediné řešení. Trocha strádání vám neuškodí.“

Zavěsil jsem a obrátil se. Chvíli jsem uvažoval, že jí novinku sdělím poněkud oklikou, ale pak jsem usoudil, že není nutné se namáhat, a skočil do toho rovnýma nohama: „Dole je vaše matka a chce vás vidět. Rtěnku?“

Jeden nikdy neví. Mohla se zhroutit nebo začít vřískat nebo zatnout zuby a odmítnout se pohnout, cokoliv. Ona však řekla pouze „dobrá“ a zamířila ke dveřím. Já ji následoval na chodbu a po schodišti dolů a připomínal si jedno ze základních pravidel odborníků na ženy: vyhnout se na hony snaze vysvětlit, proč udělala to, co udělala, protože člověk si ušetří problémy vysvětlovat, proč neudělala to, co si člověk říkal, že udělá. Dokonce jsem zapomněl všímat si krásné šíje a křivek ramen.

Paní Blountová seděla v rudém koženém křesle. Z mé strany by patrně bylo zdvořilé stáhnout se a zajít za Wolfem do kuchyně, ale byl jsem to já, kdo rozsypal hrách na Sallyinu žádost, možná jí tedy budu schopen pomoci zametat. Vstoupil jsem tedy do kanceláře a po několika krocích zastavil. Paní Blountová vstala, vznesla se nahoru a uchopila Sally za obě ramena. Ta žena v sobě měla nepochybně cosi čarodějného – když vstala z křesla, člověk měl dojem, že vůbec nepotřebuje svaly, představovala dokonalou souhru mechanismu, o

níž si IBM může nechat jen zdát. Nic neříkala, jen držela Sally za ramena a upřeně na ni hleděla, a ať se propadnu, jestli jsem si v duchu toužebně nepřál být v Sallyině kůži. Stály u sebe tak blízko, že se téměř dotýkaly.

Sally zvedla bradu. „Řeknu, že mě to mrzí, jestli si to budeš přát," prohlásila, „ale neřeknu, že jsem se spletla. Archie tvrdí, že ano, ale není to pravda. On tě *doopravdy* miloval, *musela* jsi to vědět. Spousta mužů tě miluje, což určitě víš. Možná jsem udělala chybu, že jsem mu nevěřila v tom, co tvrdil o otci. Pokud to opravdu chyba byla, omluvila bych se mu nyní, ale už to není možné. Chceš, abych řekla *tobě*, že mě to mrzí?"

Paní Blountová pomalu vrtěla hlavou. „Na tom nesejde," řekla. „Samozřejmě nás to mrzí obě."

„Ano, to předpokládám."

„Samozřejmě mě mrzí stejně jako tebe, žes takhle ublížila Danovi. Hrozně jsí mu ublížila." Pustila Sallyina ramena. „Co se týče mužů zamilovaných do mě, nemám k tomu co dodat. Zastáváš tento názor už léta, pověděla jsi mi o něm, když jsi byla ještě malá holčička, tak co na to můžu říct? Asi si nepamatuješ, co jsem ti tehdy řekla…"

„Ale to víš, že pamatuju. Řekla jsi, že láska může být opravdová jenom tenkrát, když je opětovaná. Nikdy jsem nepřipouštěla, že tu lásku opětuješ. Nikdy jsem si to ani nemyslela. Ani v případě Dana Kalmuse. Všechno, co jsem udělala – jak jsem šla za Nerem Wolfem a tenkrát v noci utekla z domu – nemělo nic společného s tebou, ale s mým otcem."

„Já vím. Ale – já jsem tvá matka."

„Udělala bych podobnou věc i pro tebe, mami, udělala."

„Věřím ti, že ano. Ale doufám…" Paní Blountová nechala konec věty viset ve vzduchu. Obrátila se. „Pane Goodwine, zdá se, že je vaším údělem vždycky vyslechnout naše soukromé problémy.

Toho večera jsem vám ani nepotřásla rukou, protože bych to nemyslela upřímně, ale nyní to udělám." Natáhla ruku. „Když dovolíte."

Udělal jsem krok, abych ji uchopil. Měla malou, pevnou a studenou dlaň. „Rozdílnost názorů již neexistuje," konstatoval jsem.

„Proč si nesedneme?"

Sally se okamžitě posadila – hádejte kam? Do červeného koženého křesla. Když jsem posouval jedno ze žlutých pro její matku, uvažoval jsem, co mezi nimi vlastně je – ne žárlivost, ještě něco, něco komplikovanějšího. Paní Blountová mé myšlenky

přerušila: „Mohla bych se vidět s Nerem Wolfem? Pokud není příliš zaneprázdněn…“

Řekl jsem, že to zjistím, a odkvačil jsem. V kuchyni seděl Wolfe na stoličce u velkého stolu, popíjel pivo a sledoval, jak Fritz loupe šalotku. Zamračil se na mě a zeptal se: „Hádají se?“

„Ne, pane. Oběma je všeho moc líto, ale Sally zasedla červené kožené křeslo. Paní Blountová by vás ráda viděla, pokud nejste příliš zaneprázdněn. Potřásla si se mnou rukou, tak se připravte na fyzický kontakt se ženou.“

Nic se nedělo. Řekl cosi Fritzovi, zvedl se ze stoličky, do jedné ruky popadl sklenici, do druhé láhev, zamířil ke kanceláři, vstoupil dovnitř, zastavil se na tri kroky od žlutého křesla a prohlásil: „Já jsem Nero Wolfe, paní Blountová,“ hluboce se uklonil jako velvyslanec nebo komorník, přešel ke svému stolu, postavil sklenici i láhev, sedl si a zeptal se Sally: „Neměla byste být nahoře? Doktor Vollmer mi sdělil, že potřebujete klid a odpočinek.“

„Jsem v pořádku,“ odpověděla mu. Nevypadala však příliš v pořádku.

Obrátil se k matce. „Přála jste si se mnou mluvit?“ Přikývla.

„Ano. Můj manžel si to přeje. Chce, abyste k němu přišel. Chce vás vidět. Dnes.“ Wolfe zabručel. „Mluvila jste s ním?“

„Já ne, ale pan McKinney. Je společníkem právnické firmy. Můj manžel mu řekl, že – ehm – patrně to ani nevíte. Říkal vám pan Kalmus před svou…, říkal vám včera, že vám manžel napsal? Má zájem o vaše služby.“

„To nevím.“

„Včera odpoledne mi telefonoval. Říkal…“

„V kolik hodin vám telefonoval?“

„Kolem šesté. Chvilku před šestou.“

„A odkud?“

„Nevím. Řekl, že manželovi vysvětlil, jak považuje za důležité, abyste vyšetřil jistou záležitost, a tak vám manžel napsal. No a potom, dnes ráno…“

„Řekl pan Kalmus, co mám vyšetřit?“

„Neřekl co, jen že je to záležitost, o níž ví jen on a můj manžel. Pak šel dnes ráno pan McKinney k mému manželovi a…“ Odmlčela se a usmála – nebyl to opravdický úsměv, jen maličko pohnula rty, což dokázal zaregistrovat pouze bystrý člověk. „Pro mě není přirozené,“ vysvětlovala, „říkat ‚můj manžel, můj manžel‘. Vzhledem k tomu, že ho budete… Říkám mu Matt. Smím ho tak nazývat i nyní?“

„Jak si přejete, madam.“

„Dnes ráno za ním tedy zašel pan McKinney, aby mu řekl o Danovi – panu Kalmusovi – a Matt prohlásil, že vás musí vidět. Panu McKinneymu však neřekl, co máte vyšetřit. Pan McKinney se pro vás snaží získat povolení od státního návladního. Chtěl vám zatelefonovat, aby se zeptal, jestli za ním zajdete, ale já ho přesvědčila, že to raději vyřídím sama. Já… naléhala jsem."

Nevypadala jako někdo, kdo často naléhá na jiné, ani tak nemluvila, ale houževnatost je houževnatost, a ona byla zde, neměla zarudlé oči, ani se jí netřásla brada – a to pouze pár hodin poté, co slyšela zprávu o Kalmusovi. Nepůsobila však chladně,

I když měla studenou ruku – když jste na ni pohlédli, nemohli jste ji zkrátka považovat za chladnou.

Wolfe si založil ruce. „Povolení musí být vystaveno na pana Goodwina," prohlásil, „protože já vycházím z domu pouze v soukromých záležitostech. Ale potřebuji…"

„Matt řekl panu McKinneymu, že musí vidět vás."

„Mimo stěny tohoto domu mne zastupuje pan Goodwin, on je mou osobou – pokud ho nechci označit jako své alter ego, pak je mým zástupcem. Ale já potřebuji nějaké informace i od vás. Předpokládám, že podle vašeho názoru váš manžel nezabil Paula Jerina."

„Ne podle mého názoru. On ho samozřejmě nezabil."

„Uvážila jste dobře všechny okolnosti?"

„No… ano. Jistě… uvážila."

„Vyloučíme-li oba muže v kuchyni, kuchaře i číšníka – v tomto ohledu souhlasím se závěry policie i státního návladního – pak musel nasypat arzenik do čokolády jeden ze čtyř kurýrů. Uvědomujete si to?"

„Ano."

„To je zřejmé. Ale jaký měli motiv? Nikdo z nich neměl s Jerinem žádné spojení. Proto jsem dospěl k závěru, že účelem vraždy bylo ublížit vašemu muži – tedy zničit ho – a tohoto účelu bylo zjevně dosaženo. Včera jsem zaměřil svou pozornost na pana Kalmuse, který z té čtveřice vypadal jako nejpravděpodobnější pachatel. Jeho cílem jste byla vy. On po vás toužil a v cestě mu stál váš manžel. Když pan Goodwin…"

„To je absurdní, pane Wolfe. Absurdní."

Zavrtěl hlavou. „Vůbec ne, zejména nyní, když se s vámi setkávám, to mohu potvrdit. Pro každého muže ochotného podlehnout ženskému kouzlu – a takoví jsou téměř všichni muži – musíte představovat nesmírné pokušení. Kalmusova násilná smrt staví předpoklad o jeho vině do neobhajitelného světla, ale nikoliv do

světla absurdity. Zbývají nám tedy ostatní tři – Hausman, Yerkes a Farrow – váš synovec. Zůstává jediná přijatelná hypotéza – jeden z nich zabil Jerina i Kalmuse. Jerina proto, aby ublížil vašemu manželovi, a Kalmuse proto, že se svým pátráním dobíral pravdy a stal se pro vraha nebezpečným. Až pan Goodwin navštíví vašeho manžela, patrně zjistí, co Kalmus věděl, ale nyní zde mám vás, takže vám položím několik otázek. Pokud chcete, aby se váš manžel dostal na svobodu, budete odpovídat s naprostou otevřeností. Který z těch tří měl důvod zničit vašeho muže?“

Zadívala se mu přímo do očí. „Žádný,“ prohlásila. „A pokud přece, tak… Ne. To není možné.“

„Ve vztahu mezi mužem a ženou je možné vše. Váš synovec, Morton Farrow. Dá se předpokládat, že kalkuloval následovně: pokud vašeho manžela odklidí z cesty, pak s vaší pomocí převezme vedení celého podniku. Je to nemožné?“

„Přirozeně je. Svému synovci bych nesvěřila vedení ničeho – a on to ví.“ Znovu se jí maličko pohnuly rty. „On u vás byl, že?“

„Ano.“

„No a?“

Wolfe přikývl. „Souhlasím s vámi, ale stále zůstává možnost, že se přepočítal. Pan Hausman?“

Udělala maličký pohyb rukou. „Ernst Hausman je Mattův nejstarší přítel. Je kmotrem naší dcery. Pro Matta by udělal všechno, úplně všechno. Tím jsem si zcela jistá.“

„Senilní stařec. Přestává mu sloužit rozum. Přišel v pondělí večer s nesmyslným návrhem, jak vytáhnout vašeho manžela z bryndy. Buď je vyšinutý nebo výjimečně prohnaný, a pokud je pravdivá druhá eventualita, byla jste ošálena. Co pan Yerkes?“

Zavrtěla hlavou. „Ne.“

„Vaše dcera ho přiměla přijít a on mi sám vyprávěl o neshodách s vaším manželem. Chce se stát prezidentem jeho banky a váš manžel podporuje jiného kandidáta.“

Přikývla. „Já vím. Matt mi o tom říkal. Pan Yerkes jeho důvody zná a kvůli tomu se na něj nezlobí. Jejich přátelství tím nebylo narušeno.“

„Pchá. Cožpak jsou tak dokonalí? Budiž, ale ani pan Yerkes není slepý a jistě se v něm skrývají i city – tento dokonalý člověk je zároveň i muž. Pokud nebylo absurdní předpokládat, že po vás prahl pan Kalmus, jak se věci mají s panem Yerkesem? On se s vámi moc nevídal, že?“

Asi pět minut jsem měl dojem, že mu neodpoví. Seděla strnule a upřeně ho sledovala. Pak řekla: „Musíte se uchylovat k tak útočnému tónu, pane Wolfe?“

„Nesmysl,“ vyštěkl. „Útočnému? Ke komu? Naznačuji, že váš vzhled i chování mohou vyvolat touhu – to vás snad uráží? Nebo to uráží jeho? My si tady jen tak nepovídáme do větru, vážená, my se snažíme ovlivnit osud vašeho muže. Žádal jsem o upřímnost. Co k vám cítil pan Yerkes?“

„Jsme přátelé.“ Zůstala strnule sedět. „Ale pouze proto, že je přítelem mého manžela. Má dcera ve vás vyvolala naprosto mylné představy.“ Obrátila se k dceři. „Nedávám ti to za vinu, Sally, ale je to pravda.“ Pak znovu k Wolfovi: „Pokud jste nechtěl být útočný…, nu dobrá. Ale já jsem jen taková, jaká jsem, žena středního věku, a to, co naznačujete, je pro mě neuvěřitelné. Přirozeně nemohu uvěřit, že by Charles Yerkes něco…“

Bezesporu myslela všechno smrtelně vážně. Lon Cohen měl pravdu – ona prostě o svých schopnostech nevěděla. Wolfe přimhouřil oči. Jakmile budeme sami, určitě se bude vyptávat svého odborníka na ženy, co si o ní doopravdy myslí, a odborník byl připraven.

„Pak jsme tedy promrhali deset minut,“ řekl. Podíval se na hodiny. „To, co se stane a co se může stát, nyní záleží na panu Goodwinovi. Respektive na tom, co se dozví od vašeho manžela. Nemá cenu spekulovat. Můžete okamžitě sehnat pana McKinneyho? Abyste mu řekla, že povolení se má vystavit na pana Goodwina?“

„Ano. Je v kanceláři. Řekl, že tam bude.“

„Znáte jeho telefon?“

Řekla, že zná, vznesla se, já jsem uvolnil své křeslo a ona ke mně přišla, posadila se a vytočila číslo. Zabloudil jsem očima k Sally a zachytil její pohled, který zcela jednoznačně říkal: A teď jsi pochopitelně jejím kouzlům propadl i ty. Což byla lež. Pouze jsem souhlasil s Wolfem, že má zjev a chování vzbuzující touhu, což byl čistě objektivní úsudek.

Toho odpoledne jsem byl ve tři čtvrtě na pět usazen do dřevěné židle u dřevěného stolu, tváří v tvář Matthewu Blountovi; zápisník jsem položil na stůl a tužku svíral v prstech. Po létech praxe jsem si opakovaně ověřil, že dokážu reprodukovat různé situace doslova bez jakýchkoliv poznámek, třeba i hodinu dlouhou konverzaci tří, čtyř lidí. V tomto případě jsem však nechtěl nic riskovat. Jednou se mi stalo, před šesti lety, že jsem byl vpuštěn do lapáku, abych si promluvil s jedním chlápkem, co seděl za velkou věc – jmenoval se Paul Herold alias Peter Hays. Tenkrát tam však mezi námi seděla nějaká dívka, v obrovské místnosti, v níž byli další vězni se svými návštěvami. Tentokrát byla místnůstka malá a my neměli žádnou společnost – strážný, který ho přivedl, stál za skleněnými dveřmi. Jistě, existovaly totiž dva důvody, proč mi státní zástupce dovolil přijít a poskytl nám i jisté soukromí: za prvé – Blount byl prominentní občan se spoustou prominentních přátel; a za druhé – po vraždě Kalmuse vzniklo důvodné podezření, že ho zabásli neprávem.

Matthew Blount, čtyřicet sedm let, absolvent Harvardu v roce 1937, vůbec neodpovídal klasické představě vězně, co sedí dvanáct dní a má přišitou vraždu. Ne že by byl bůhvíjak čiperný, ale čistý, hladký obličej byl zjevně toho rána oholen, vlasy ostříhané před třemi, čtyřmi dny, ruce perfektně čisté, stejně tak nehty, sako šité na míru možná někdo ještě ráno vyžehlil, košili měl čistou zcela určitě, a vzhled byl korunován vázankou. Mohl by si tak klidně zajít do Peacock Alley na drink – pokud by se dostal kolem hlídače u dveří cely a stráže venku.

Nebylo snadné jej přesvědčit, že jsem stejně dobrý jako Nero Wolfe. Vysvětloval jsem mu, že i kdyby Wolfe porušil pravidlo, které nikdy neporušuje, a přišel by, nic by to na situaci nezměnilo, protože po příchodu domů by mi stejně řekl veškeré podrobnosti, které by stály za zmínku.

„Ne, to ne," oponoval mi Blount. „Byl by vázán mlčenlivostí."

„Ani náhodou," já na to. „Nikomu se ještě nepodařilo si ho zavázat mlčenlivostí tak, aby to vyšachovalo ze hry mne. On mě

vyřazuje ze hry pouze a jedině tehdy, kdy chce on. Pokud by sem přišel a vy byste naléhal, aby si vše nechal výhradně pro sebe, nechal by vás plavat.“

Zavrtěl hlavou. „Já jsem ale toto nikomu neřekl, dokonce ani své ženě ne, protože se za to velice stydím. Stále. Věděl o tom pouze Kalmus, a ten je nyní mrtev. Já nemohu… Jste Archie Goodwin? To vy jste tam šel a našel ho a má dcera byla s vámi?“

„Přesně tak.“

„A co má dcera…? Jak se má?“

„Brala to dobře. Tři minuty poté, co jsme ho našli, dokázala odejít po svých, sama sjet dolů výtahem a chytit si taxíka. Vaše žena i dcera jsou obě v pořádku, jak jsem vám již říkal, pane Blounte. Jakmile…“

„Toho pána si můžete odpustit.“

„Jistě. Jakmile bylo zařízeno, že dostanu povolení ke vstupu k vám, obě odjely. Domů.“

„Chci přímou odpověď na přímou otázku. Řekla má žena Wolfovi, co chci, aby vyšetřoval?“

„Ne. Řekla, že neví. Řekla, že to nevěděl nikdo – kromě Kalmuse.“

Přikývl. „Pak dodržel slovo. Na světě neexistuje mnoho lidí, na které se můžete stoprocentně spolehnout. Dan Kalmus k nim však patřil. A teď je mrtev.“ Sevřel čelisti. Za okamžik pokračoval: „O té věci, za kterou se stydím, jsem nikomu neřekl. McKinney chtěl, abych mu to dnes ráno prozradil, dokonce naléhal, ale já jsem to neudělal. Já jsem o tom Kalmusovi neřekl – on to všechno věděl. Z toho, co mi vyprávěl o panu Wolfovi, jsem usoudil, že on patří k mužům, kterým je možné to prozradit. A vy mi teď říkáte, že se musím svěřit vám.“

„Nemusíte. Já jsem jenom řekl, že když to řeknete mně, je to totéž, jako byste to říkal Wolfovi. Já dodávám, že to prozradím pouze jemu. Také vám řeknu něco, co by řekl i on, kdybyste se ho snažil zavázat mlčenlivostí. Řekl by, že nejlepší ochranou vašeho tajemství je jeho diskrétnost, a kdyby se objevily nové okolnosti, z nichž by vyplývala nezbytnost odhalení tohoto tajemství, nejprve by vás informoval. To je maximum, co byste z něj dostal. Ze mě dostanete slib, že vše řeknu pouze jemu, a nikomu jinému, za jakýchkoliv okolností.“

Naše pohledy se setkaly a bylo jasné, že on se lidem dívá do očí často. „Kalmus byl můj právník,“ řekl.

„Já vím.“

„Teď dostanu jiného, kterému to neřeknu, a žádám vás, abyste mu to neprozradili ani vy.“

„Pak mu nic neřekneme. Sakra, Blounte, co to je? Po tomhle všem – neotrávil jste nakonec tu čokoládu vy sám?“

„Ano, otrávil.“

Nevěřícně jsem na něj zíral. „Vy?“

„Ano.“

„Pak není divu…“ Zasunul jsem si tužku do kapsy a zavřel zápisník, který jsem zatím nepoužil. V takových případech dávám přednost své paměti před zápisníkem, který bych na zpáteční cestě mohl ztratit nebo by mi jej třeba někdo mohl ukrást. Zeptal jsem se:

„Tak toto je fakt známý pouze Kalmusovi a vám, na který jste spoléhal?“

„Ano. Hořce toho lituji a do hloubi duše se stydím. Jak víte, právě já jsem Jerinovi zařídil, aby přišel do klubu. Zařídil jsem všechny podrobnosti. Věděl jsem, že pije čokoládu, když hraje šachy, a proto jsem přikázal číšníkovi, aby ji uvařili. Nevím, a nikdy se nedozvím, jak jsem – Bůh je mi svědkem – přišel na nápad, že do čokolády přidám něco, co by ho otupilo. Nejsem žádný šprýmař, nikdy jsem nebyl. Možná mě to napadlo kvůli nějaké náhodně utroušené poznámce, ale pokud ano, nevzpomenu si, kdo ji utrousil a proč. Stejně jsem to byl nakonec já, kdo vše udělal. Je dokonce možné, že jsem mnohem více hrdý na své schopnosti hrát šachy, než si připouštím, takže jsem zaujal podvědomě negativní postoj k muži, který mě porazil, i když mi dal výhodu věže. Odpuzuje mne myšlenka, že bych byl tak marnivý, ale – zatraceně – já to udělal. Nasypal jsem cosi do čokolády, když jsem ji nesl nahoru, a zamíchal ji tužkou.“

„To jste si myslel, že ho arzenik nějak otupí?“

„Nebyl to arzenik. Byl to jed, protože všechny toxické látky se označují jako jedy, ale arzenik to nebyl. Nevěděl jsem přesně, co to bylo, dokud jsem to nedal analyzovat. Kalmus mi vše zařídil. Řekl jsem mu, co mám v úmyslu – pro jistotu. Neexistovalo příliš velké riziko odhalení, ale já se chtěl pouze ujistit, jestli je něco podobného trestné. Potvrdil mi, že ne, a celý nápad se mu zalíbil – což nebylo nijak překvapivé, protože jsem si myslel, že bude souhlasit. Podobné kousky mu byly blízké. Vyzval mě však, abych byl nesmírně opatrný v tom, co použiji – což mi bylo pochopitelně jasné – a nabídl se, že zjistí, co by bylo pro můj záměr nejvhodnější, a já ho požádal, aby tedy vše sehnal, a on mi slíbil pomoc. Svůj slib splnil. Vše mi předal toho večera – v úterý večer v klubu. Byl to maličká lahvička s nějakou tekutinou a on přikázal, abych tam nalil asi polovinu obsahu.

Což jsem udělal.“ Namířil na mě prstem. „Poslyšte, Goodwine, já nechci, aby se moje žena nebo dcera někdy dozvěděly, jak nesmírně pitomě jsem se choval. To se nesmějí dozvědět za žádných okolností.“

„Jo. Já vás z ničeho neobviňuju. Takže jste pochopitelně musel jít pro čokoládu vy a přinést ji.“

„Samozřejmě.“

„A když se objevil Yerkes a oznámil, že Jerinovi je zle, okamžitě jste sebral konvici i šálek, vymyl je a přinesl čerstvou čokoládu.“

„Samozřejmě. Šel jsem se na něj podívat a bylo mi jasné, že má dost.“

„Neměl jste podezření, že v čokoládě bylo ještě i něco jiného kromě toho, co jste do ní nalil vy?“

„Ne, proč? Kalmus mi dal tu lahvičku a já si ji nechal v kapse až do chvíle, než jsem ji použil.“

„Když se mu pritížilo a Kalmus sehnal doktora Averyho, nenapadlo vás tehdy, že by do čokolády někdo něco přidal?“

„Ne. Nikoho jsem nepodezíral, až do čtvrtka. Měl jsem jediné podezření – že někdo udělal chybu při přípravě roztoku v lahvičce. Kalmus byl stejného názoru. K tomu podezření jsem dospěl tehdy, když se Jerinovi udělalo natolik zle, že ho museli odvézt do nemocnice, a tak cestou do nemocnice – šel jsem pěšky a sám – jsem lahvičku schoval a pak později, když jsem šel domů…“

„Kam jste ji ukryl?“

„Do květináče. U jednoho z domů, kolem nichž jsem šel, byl obrovský květináč s nějakým zeleným keřem, a tak jsem ji schoval do hlíny. Když jsem pak odcházel z nemocnice – po Jerinově smrti – znovu jsem ji vytáhl a odnesl domů a následujícího dne do laboratoře, kde ji analyzovali. Dostal jsem výsledky…“

„Do jaké laboratoře?“

„Do Ludlowových laboratoří na Čtyřicáté třetí ulici. Dostal jsem výsledky hned další den, ve čtvrtek, a ukázal je Kalmusovi. Bylo to namícháno přesně podle jeho instrukcí – chloralhydrát a tetrachlorid uhličitý. I kdybych použil vše, nemohlo by to vyvolat smrtící účinek.“

„Tedy žádný arzenik?“

„Ne, zatraceně, jen to, co jsem řekl.“

„Kde jsou ty výsledky nyní?“

„V zamčené zásuvce mého stolu v kanceláři – tam je i lahvička se zbytkem.“

„Výborně.“ Na okamžik jsem uvažoval. „Vy jste neměl podezření, že do čokolády nasypal arzenik někdo jiný. Vy jste to tedy věděl. Nemám pravdu? Protože jste věděl, že v Jerinovi našli arzenik.“

„Pochopitelně jsem to věděl.“

„Měl jste nějaké tušení, kdo to mohl být?“

„Ne.“

„A máte nějaké tušení nyní?“

„Patrně to musel být někdo z té čtveřice, z té čtveřice kurýrů, protože pouze oni měli vstup do knihovny. Nevypadalo to věrohodně, protože nikdo z nich nemohl mít jasný důvod… Pak minulý týden Kalmuse napadlo, že tím důvodem by mohlo být dostat mě – dostat mě tam, kde jsem. Ale kdo? Jistěže ne Kalmus – a kdo z těch ostatních tří mohl mít touhu mě zničit? Jsou mí přátelé. Jeden z nich je synovcem mé ženy.“

„Snažíte se mi sdělit, že stále netušíte, který z nich to byl?“

„Netuším.“

Obrátil jsem ruku dlaní vzhůru. „Podívejte. Včera večer někdo zavraždil Kalmuse – téměř určitě ten, který zabil Jerina, aby dostal vás. Pokud je to tak, Kalmus musel něco tušit – a dost přesně. Snažil se vykonat nějaké kroky, což nebylo příliš moudré. Donutil vás najmout Nera Wolfa, ale pak ho někdo sejmul a uškrtil. Včera odpoledne tady byl a snažil se vás přimět, abyste si najal pana Wolfa, ne?“

„Nemusel mě přemlouvat. Nic jsem nenamítal.“

„Ale určitě s vámi mluvil a zvažoval možnosti, kdo může být pachatelem. Tím jsem si jist. Neřekl vám, koho podezírá?“

„Ne. Říkal jenom, že musí o všem říct panu Wolfovi – jak jsem nalil do čokolády ten omamný prostředek. Zmiňoval se o tom, že potřebuje vynikajícího vyšetřovatele, jako je Wolfe. Pokud už někoho podezíral, neřekl koho. On jenom – počkejte… Přece jenom něco řekl. Zeptal se, jestli mi nedochází, co se mohlo stát, já řekl ne a zeptal se ho, co tím myslí, a on řekl, že mi to prozradí, až si to probere s Wolfem. Myslíte, že měl na mysli konkrétního muže?“

„Pravděpodobně ano.“

„A koho?“

V tu chvíli se mě zmocnilo snad největší pokušení v životě, které jsem musel potlačit. Bylo by vysoce uspokojivé ukázat klientovi, že Wolfe má tak či onak nejlepší mozek, ale není sám, kdo má mozek. Kromě toho ta další rozkoš, kdybych vyprávěl Wolfovi, co jsem řekl klientovi. Musel jsem však to nutkání zapudit –

existovala jedna šance ku tisíci, že se mýlím, a navíc jsem svou teorii ještě musel prozkoumat, zda v ní nenajdu nějaké díry.

A tak jsem zavrtěl hlavou. „Vím já?“ pokrčil jsem rameny. „V jeho bytě mohlo být něco, co by nám poskytlo vodítko, jenže to už mají poldové. Mohl bych vám tady klást další otázky, spousty otázek, ale momentálně jsem už dostal vše, pro co jsem přišel. Totiž fakt známý jen Kalmusovi a vám, což je opravdová bomba, a Kalmus by byl teď naživu, kdyby počkal a probral to s Nerem Wolfem a nepouštěl se do toho sám.“ Zvedl jsem nepopsaný zápisník. „Jakmile se pan Wolfe rozhodne, jak pokračovat, možná vám dá vědět, možná ne. Když jste tady, všechno je složitější a trvá déle.“ Vstal jsem a vzal si ze židle kabát a klobouk. „Nemůže se domlouvat s vaším právníkem, protože i kdybyste nějakého měl, neprozradil byste mu nic z těchto faktů.“

„Ale jak…, co udělá?“

„Nevím. To záleží na něm. Jedna věc je jistá – něco udělá, ale nejprve mě patrně pošle zpět za vámi s otázkami. Takže se zřejmě sejdeme zítra.“ Strčil jsem ruku do rukávu kabátu.

Vyskočil. „Můj bože,“ vypadlo z něj, „jsem plně v rukou muže, kterého jsem nikdy neviděl. Nezapomeňte, co jsem vám kladl na srdce. Raději zde zůstanu ještě měsíc nebo rok, než aby se má žena a dcera dozvěděly, jak bláznovsky jsem se zachoval.“

Právě toto mu běhalo hlavou, když jsme se loučili, ale já myslel na jiné věci. Je možné, že by to bylo tak jednoduché, jak to vypadá? Není v tom někde léčka? Když jsem procházel chodbou, pod dohledem strážného, a pak ven na chodník a zamával na taxi, probíral jsem si to ze všech úhlů, a než taxi zabočilo do Třicáté páté ulice, usoudil jsem, že pro dva závěry existuje šance sto ku jedné. Za prvé – nyní jsem přesně věděl, co se té noci událo v Gambit Clubu, a za druhé, chtělo by to ještě dokonce lepšího muže než Nera Wolfa, který by to dokázal. Zjevně nikde není ani skulinka, kudy by se dalo proklouznout.

Alespoň bych ho ale mohl popíchnout. Ať už čekal, že přinesu cokoli, určitě nečekal tohle. Když taxík zastavil u chodníku před starým pískovcovým domem, bylo přesně šest hodin a dvě minuty – určitě už tedy bude dole ze skleníku. Zaplatil jsem a vystoupil, došel ke dveřím a otevřel si svým klíčem, pověsil klobouk a plášť na věšák do haly a odebral se do kanceláře. Seděl u stolu a otevíral knihu v modré obálce – *Africkou Genesis* zjevně dočetl. Když jsem došel ke svému stolu, zavřel ji. Uložil jsem svůj nepoužitý zápisník do zásuvky, posadil se proti němu a řekl: „Mohu pojmenovat muže, který zabil Paula Jerina a Dana Kalmuse.“

„Pitomost,“ zavrčel.

„Ne, pane. Klidně se vsaďte. Ale já bych raději vyzkoušel, zda jste stejně bystrý jako já, takže vám pouze podám zprávu a začnu tím šokem, který mi Blount uštědřil. Tu čokoládu otrávil on.“

„Pchá. Kdo zabil Kalmuse?“

„Brzy uvidíte. Doslova?“

„Ano.“

Podal jsem mu přesnou zprávu. Obvykle zavírá oči, když začínám, a mívá je zavřené, ale tentokrát je otevřel, když jsem popisoval, jak jsem se zeptal Blounta, jestli otrávil čokoládu, a on řekl ano, a už je nezavřel až do oznámení, že lahvička a laboratorní rozbor jsou v zásuvce jeho psacího stolu. Když jsem úplně skončil, zvedl hlavu a řekl: „Není divu, že znáte jeho jméno.“

„Ano, pane. Myslím, že v tom je zádrhel. Mám otázku. Napadla vás tato možnost v úterý v poledne, když jste přinutil Sally zatelefonovat a dostat je sem – včetně jeho?“

„Ne. Jak by mě to mohlo napadnout? To po té čokoládě se Jerinovi udělalo špatně – nepochybně. Tímto se vše vysvětluje.“ Zhluboka se nadechl. „Nepopsatelně se mi ulevilo. Bylo to vskutku nesnesitelné, ten násilný nápor na mou inteligenci, když jsem byl nucen předpokládat, že jeden z nich se motal kolem čokolády, když vstoupil oznámit tah, a Jerin tam seděl, když navíc existovala velká pravděpodobnost – ne, jistota, že ho někdo kdykoliv vyruší. Věděl jsem, že je to do nebe volající – a vy také. To je uspokojivé, Archie.“ Znovu se zhluboka nadechl. „To je lék pro mé sebevědomí. Má to nějaké trhliny?“

Z toho jsem poznal, jak vážně to bere, když se mě ptá na trhliny, namísto aby mi o nich sám řekl. Jak jsem už uvedl, nechal se příliš zaneprázdnit tou radostí, že z něj spadl tlak, takže se nesoustředil, ačkoliv trefil do černého.

„Pokud vím, tak žádné,“ prohlásil jsem. „Samozřejmě jeho vražda Kalmuse to dokazuje. Když je Kalmus i Blount ven ze hry a vy pociťujete nezměrnou úlevu, že můžeme zapomenout na další tři kurýry, kdo jiný zbývá? Jistě, dalo by se uvažovat o spoustě věcí – například, co Kalmus řekl nebo udělal, čím se prozradilo, že na to Kalmus přišel, ale to nejsou trhliny, pouze mezery v mozaice. Jedinou trhlinou, kterou vidím jasně, je to, že nemůžete dokázat, že zabil Jerina. Má vzduchotěsné alibi. V případě Kalmuse šance existuje – šel ke Kalmusovi do bytu, možná byl pozván, tedy očekáván, možná ne. Nicméně Kalmus ho pouští dovnitř, žádný vrátný ani hlídač, výtah je samoobslužný. Nachytá Kalmuse nepřipraveného, srazí ho popelníkem k zemi, sebere šňůru a použije

ji, odchází. Otisky prstů nejsou problém – ty už nepředstavují problém pro nikoho, kdo má alespoň trochu mozku v hlavě. Jediná šance by byla, že ho někdo viděl vcházet, či vycházet, a na tom přirozeně poldové pracují, ačkoliv o něm neuvažují. Abyste měl motiv, musel byste dokázat, že zabil Jerina a Kalmus to věděl, nebo ho podezíral, a to je beznadějné. Co se týče jeho motivu pro zabití Jerina, proč nepřijmout vaši teorii, že chtěl dostat Blounta, aby dostal jeho ženu? Měl s ní daleko víc kontaktů než kterýkoli z těch ostatních. Co se týče otázky vzít s sebou do klubu arzenik, to je také snadné. Věděl, co Blount udělá, protože se ho Kalmus zeptal, co má použít, aby to mělo účinky, které Kalmus požadoval. Pro Kalmuse bylo přirozené zeptat se jeho.“

Přikývl jsem. „Skvělé. Žádná trhlinka kromě maličké drobnosti, kterou mu ani vy, ani oddělení vražd, ani FBI, zkrátka vy všichni dohromady mu ji nikdy nepřišijete. Byl pěkný trouba, že zabil Kalmuse, protože z toho ho můžete obvinit. Když se totiž objeví někdo, kdo ho viděl vcházet, či vycházet, ať už to Kalmus naplánoval, jak chtěl – tedy to zabití Jerina – nikdy by nemohl dost dobře najít žádný důkaz, kterým by to podepřel. Prostě neexistuje. Mohl říct Kalmusovi, ať se jde vycpat.“

Wolfe zavrčel. „Slušná interpretace.“

„Mně se líbí.“

„Slušná, ale jen do určité míry. Přestože Kalmus neměl důkaz, který by přesvědčil policii, i když by odhalil fakt, který chtěl Blount udržet v tajnosti, představovala jeho znalost, či podezření další hrozbu. Co když přesvědčil Blounta? Nebo ještě něco – paní Blountovou?“

Zvedl jsem obočí. „Jo. Jistě. To by bylo nepřípustné, ať už by se Blountovi stalo cokoliv. Ale i když to vysvětluje, proč zabil Kalmuse, nenahrazuje to hlavní…“

Odmlčel jsem se. Wolfe se totiž opřel v křesle, zavřel oči a začal svá cvičení se rty – vtahoval je dovnitř a pak zase špulil ven. Jak už jsem se zmínil – tato cvičení nesměla být přerušována, a tak jsem si překřížil nohy a pohodlně se usadil, dvě, možná tři minutky čekal a díval se na hodinky.

Nebyly to ale tři minuty – spíš třicet. Respektive jednadvacet minut a deset sekund. Pak otevřel oči, napřímil se a spustil. Jako vždy jsem si cvičil mozek tím, že jsem se pokoušel odhadnout, kam míří, a jako obvykle jsem skončil s nejrůznějšími variantami, které stály za starou belu. To, s čím přišel tentokrát, mezi mými variantami nebylo. Není divu, že mu trvalo to rozmýšlení nějakou chvíli – dospěl totiž k rozhodnutí, že musí zatelefonovat ženě.

„Musím mluvit s paní Blountovou,“ řekl. „Jaké má číslo?“

Otočil jsem se a natáhl se po telefonu, ale on vyštěkl: „Ne. Číslo. Já si ho vytočím. Vy zde nejste.“

Obrátil jsem se. „A kde jsem?“

„Nevím. Byl jste propuštěn, vyhodil jsem vás za nedbalost při výkonu služby, když jste mi podával zprávu o svém rozhovoru s panem Blountem. Neodcházejte z domu. Nezvedejte telefony, neotvírejte dveře. Řekněte Fritzovi, že když se na vás bude kdokoliv ptát, tak že jste dostal padáka – podrobnosti že nezná. Já vám dám instrukce, jakmile domluvím s paní Blountovou. Jaké že má to číslo?“

Řekl jsem mu ho, usadil se a sledoval, jak ho vytáčí. Jak jsem řekl, tato varianta nebyla mezi mými – netušil jsem, že mě vykopne ve chvíli, kdy jsem mu poskytl nepopsatelnou úlevu.

O tři hodiny později, nebylo ještě deset večer, jsem stál ve výklenku na konci haly vedle kuchyně a sledoval otvorem ve stěně ten ansámbl, který jsme sezvali na představení – podle mě na nejlepší šarádu, kterou kdy Wolfe zinscenoval.

V kanceláři je otvor ve zdi zakrytý hezkým obrázkem vodopádu pověšeným asi dva metry napravo od Wolfova stolu. Na druhé straně – ve výklenku – je umístěna kovová deska ve výši očí. Lze ji odsunout bez nejmenšího hluku, a když se do výklenku postavíte, můžete se přesvědčit, že vodopád vyrobený na zakázku vám nijak nebrání ve výhledu do kanceláře ani v odposlouchávání všech zvuků. Pro mé oči a uši to není vjem zcela shodný s tím, co bych viděl od svého stolu, ale dost dobře jsem nemohl být přítomen, protože jsem byl potupně vyhozen a kromě toho, na mou židli by se dva muži nesměstnali. Toho dne v ní totiž seděl Saul Panzer.

Přesně v devět čtyřicet vstoupil Wolfe do místnosti, přešel ke svému stolu, pozdravil přítomné třemi nepatrnými úklony hlavou – vlevo, doprostřed a vpravo – a usedl. Všichni kromě Saula se dostavili na žádost paní Blountové, poté co jí Wolfe zatelefonoval. Ona byla Saulem uvedena do červeného koženého křesla – podle

mých instrukcí. V přední řadě žlutých židlí vpředu seděla vlevo Sally, uprostřed Ernst Hausman a vpravo doktor Avery, vedle Saula sedícího za mým stolem. Ve druhé řadě pak seděl Morton Farrow, synovec, a Charles W. Yerkes, bankéř.

Sally byla jediným člověkem, který měl ponětí o tom, co se chystá. Vzhledem k tomu, že neměla být pouze instruována, ale měla si vše dokonale vyzkoušet jako na divadle, sešla dolů v půl osmé a navečeřela se se mnou v kuchyni. Jedla v kuchyni ze dvou důvodů – aby Wolfe nemusel porušovat své pravidlo nepracovat u stolu a aby vše mohl vyslechnout i Fritz. Někdo z příchozích by se třeba mohl Fritze na něco zeptat, protože právě on otevíral dveře – a on musel zodpovědět otázku správně a musel vědět, co má přesně říkat. Jediné, co Sally nevěděla, bylo, že budu sledovat celé představení tím kukátkem. Já v tom však stejně neměl sehrát žádnou roli, díval jsem se, jen aby mi utekl čas a abych viděl a slyšel Wolfa deklamujícího tu snůšku lží. Sally by navíc mohla nepřirozeně často zabloudit pohledem k obrazu s vodopádem, čímž by upoutávala pozornost, a Wolfe chtěl veškerou pozornost pouze pro sebe.

Nyní se mu jí dostávalo od sedmi párů očí. „Neděkuji vám za to, že jste přišli," říkal jim, „protože jste přišli, abyste vyhověli prosbě paní Blountové, nikoli mé, a protože nemám ve zvyku vyjadřovat vděk za cokoliv. Jak všichni víte, v pondělí, před třemi dny, jsem byl najat slečnou Blountovou, abych vedl vyšetřování v zájmu jejího otce. Včera mi dokonce on sám poslal vzkaz se žádostí, abych ho zastupoval, ačkoliv o tom jsem se dozvěděl až dnes ráno. Nyní jsem nucen vyslovit nesmírně ponižující doznání a cítím potřebu to udělat před vámi všemi. Právě před vámi, kteří jste díky svým obavám byli tak hodní a dostavili se ke mně a odpovídali na mé dotazy. Je pravda, že jeden z vás je dvojnásobný vrah, jeden z vás totiž zabil jak Paula Jerina, tak Daniela Kalmuse. Já jsem však vraha nemohl opomenout, protože neznám jeho jméno. Nebudu vás zdržovat dlouho, pouze…"

„To je nactiutrhání," vybuchl Hausman. „Pomluva." Rozevřel rty, takže mu byly vidět zuby. „Pokud to ovšem nemůžete dokázat. Máte důkazy?"

„Ne." Viděl jsem Wolfa z profilu, takže jsem nedokázal zachytit výraz jeho očí. „Ani nemám zájem se po nich shánět. Odstupuji od případu. Vrátím slečně Blountové honorář, který mi dala. Od jejího otce jsem nic nedostal."

Nemohu popisovat reakce ostatních, protože jsem se soustředil na Sally. Vedla si výborně. Němě zírala, povolila jí čelist, pak prudce vyskočila a vykřikla: „Ale to nemůžete! Nemůžete! Kde je Archie?" Mohu popsat i paní Blountovou, kdyby ovšem bylo co popisovat. Její

profil mi téměř zakrýval výhled na Sally, ale její matka se ani nepohnula, ani nepromluvila.

„Posaďte se," přikázal Wolfe své bývalé klientce. „Nepřerušujte mě, k čertu! Toto je jeden z nejnepříjemnějších okamžiků za celou dobu mé praxe, a já ho nechci protahovat. Pan Goodwin zde není a nikdy tady nebude. Za toto vděčím…"

„Proč?! Kde je?"

„Já nevím. Sedněte si! Pokud ho chcete sehnat, zkuste to v horoucích peklech; pokud tam není, měl by tam být. Za toto vděčím jemu." Wolfe otočil hlavu k paní Blountové. „Jen s největším úsilím se vám dívám do očí, madam. Dnes jsem vám řekl, že včera jsem upíral svou pozornost výhradně na pana Kalmuse, ale neřekl jsem vám přesně, jak. Včera odpoledne jsem si najal k práci čtyři muže. Jeden z nich je přítomen, sedí u stolu, který patříval panu Goodwinovi – je to pan Saul Panzer. Dva z těch čtyř dostali jisté úkoly související s panem Kalmusem. Další dva, pan Panzer a pan Goodwin, měli pana Kalmuse držet pod neustálým dohledem, měli se střídat. Pozdě odpoledne díky nešťastné náhodě pan Panzer ztratil kontakt, a když telefonoval, aby vše oznámil…" Obrátil se. „V kolik to bylo, Saule?"

„V pět třicet devět," odpověděl hbitě Saul.

Wolfe se znovu otočil. „Pan Goodwin mu řekl, že se s ním setká u domu pana Kalmuse a přebere sledování na večer. Skutečně se setkali pár minut po šesté a pan Panzer pro ten den ze služby odešel a pan Goodwin si našel vhodné místo, aby mohl sledovat vchod do domu. Samozřejmě pro tento typ práce platí jedno nedotknutelné pravidlo – sledování nesmí být přerušeno. Jinak…"

„Ale já tomu nerozumím," paní Blountová se obrátila k Sally. „Tys s ním – s panem Goodwinem – přece byla. Říkalas mi, že jste odcházeli v deset hodin."

Tento dotaz byl vyprovokován záměrně. Muselo to být vysvětleno. Nejen že miliony lidí, kteří si čtou v novinách o vraždách, věděli, že jsme se Sally vstoupili do domu společně a v kolik hodin to bylo, ale Sally mi navíc řekla, že matce pověděla, jak ve středu večeřela spolu s Wolfem a mnou. Původně jsme uvažovali, že o všem zpravíme paní Blountovou, a ta si vše se Sally nacvičí, ale nakonec jsme to zavrhli jako příliš riskantní. Nebylo vůbec jisté, zda by paní Blountová hrála, a i když ano, mohla by udělat botu. Ovšem tento fakt musel být vysvětlen.

Sally to zvládla perfektně. „Já vím," řekla matce, avšak nikterak omluvně. „Jenže já jsem ho potkala až tam. Nechtěla jsem ti říkat, že jsem šla sama, potkala ho a přiměla Dobbse, aby ho vpustil do

Danova bytu. Myslím, že… Myslím, že jsem se styděla. Kdyby mě vzal s sebou, kdyby mě donutil s ním jít…, to by bylo jiné.“ Neklidně cukla hlavou směrem k Wolfovi. „Pane Wolfe, kde je?“

Wolfe ji ignoroval. „Říkal jsem,“ mluvil k paní Blountové, „že sledování musí být stálé, protože jinak je celý jeho účel zlikvidován. Pan Goodwin to pochopitelně věděl. Ale v průběhu doby, kdy byl na svém místě – respektive měl být na svém místě, vstoupil jeden člověk, kterého znal – protože to byl jeden z vás, přítomných nyní v této místnosti, do domu a později vyšel ven, ale pan Goodwin ho neviděl. To je neomluvitelné opomenutí. Dnes ráno, když se vrátil po noci strávené s policií a státním návladním, jsem si ho přísně podal. Ale dnes odpoledne, když se vrátil ze setkání s vaším manželem, jsem zjistil, že šlo o cosi horšího než o zanedbání povinnosti. Připustil, že ze svého stanoviště zmizel na víc než hodinu. Odmítl mi sdělit, kam odešel, ale to není podstatné. Kdyby plnil své úkoly, kdyby nezradil mou důvěra, věděl bych, kdo zabil jak Jerina, tak Kalmuse, a mohl bych dokončit práci, na niž mě najala jednak vaše dcera, jednak váš manžel.“

Otočil hlavou doprava a pak doleva. „Věděl bych, kdo z vás je proradný přítel a dvojnásobný vrah, a mohl bych pokračovat s důvěrou dál. Nyní nemohu pokračovat vůbec. Co se Jerina týče, naděje na nalezení jakéhokoliv přesvědčivého důkazu je tak malá, že téměř neexistuje. A co se Kalmuse týče, pak pokud existuje jakýkoliv důkaz, bude nalezen díky běžné policejní práci, nikoliv díky mně. Já tedy odstupuji. Toto je největší ponížení, které jsem kdy musel vytrpět, a považuji za svou povinnost to přiznat před vámi všemi. Dlužím vám toto vysvětlení, ale nic víc. Odcházím.“ Odsunul své křeslo a vstal. „Jak jsem řekl – vyhodil jsem Goodwina a mám v úmyslu docílit toho, abych byl svědkem, jak je zbaven své licence soukromého detektiva. Pchá. Nehodí se totiž pro žádnou práci ani licenci.“ Udělal krok. „Slečno Blountová, pan Panzer má pro vás šek na částku, kterou jste mi zaplatila. … Saule, dejte jí ho.“ Zamířil ke dveřím.

Opět nemohu přesně popsat všechny reakce, a už vůbec ne interpretovat, co kdo v nastalé vřavě řekl, protože jsem se soustředil na muže, s nímž jsem měl asi za hodinu mluvit, na doktora Averyho. Sehrál svou roli stejně tak dobře jako Sally. Když Wolfe vypochodoval, vstal a zamířil k paní Blountové, sklonil se nad ni a promluvil, ale ostatní mluvili také, takže jsem neslyšel, co říká. Pak se k nim přiblížil Hausman, on mu uvolnil své místo a za minutku už byl u Sally – a v tom nastal okamžik, kdy jsem musel zatnout zuby, když Avery uchopil Sally za rameno. Musela chtít ucuknout nebo

zpevnit svaly, když se jí dotkl, ale Bůh je mi svědkem, že se ovládla a podařilo se jí vykouzlit výraz, jaký snad musela nacvičovat celá léta. Úchvatné. Saul ji zachránil, protože přišel s šekem, a ona se odvrátila, aby řekla, že ho nechce, ale nakonec si ho vzala, protože to měla ve scénáři. Když si ho strkala do kabelky, nenápadně jsem zasunul kovovou desku a hnal se do kuchyně. Existovala šance jedna ku milionu, že když budou vycházet z kanceláře, jeden z nich by mohl odbočit doleva namísto doprava, přímo za roh k výklenku a srazit se se mnou, což by bylo politováníhodné. V kuchyni jsem si sáhl do lednice pro karton mléka a nalil si skleničku. Já jsem měl ve scénáři příchod na scénu a potřeboval jsem dopink. Fritz byl v hale a pomáhal Saulovi urychlit loučení hostů.

Slyšel je odcházet, pak dvakrát klaply hlavní dveře, ale zůstal jsem v úkrytu až do chvíle, než přišel Fritz a oznámil, že vzduch je čistý. Za pár minutek přišel i Saul, zastavil se, zíral na mě a překvapeně vyhrkl: „Co ty tady? Dnešek je tvým dnem hanby a kromě toho se mi má nová práce líbí. Fritzi, pomozte mi ho vyhodit.“

„Pchá,“ opáčil jsem. „Já můžu jednou rukou vyhodit vás oba. Sehrála to dobře, co?“

„To teda jo. On taky.“

„Proč ne? On má ohromnou praxi. Tys byl také úžasný. Ten důraz, s nímž jsi vyslovil své pět třicet devět – to byl opravdový vrchol.“ Přešel jsem k domovnímu telefonu a zmáčkl tlačítko s číslem Wolfova pokoje a on se okamžitě ozval. „Ano?“

„Jsou pryč a já mám padáka. Nějaké změny plánu?“

„Ne. Pokračujte.“

„Dobrá. Pokusím se nezklamat opětovně vaši důvěru.“ Zavěsil jsem, popadl svůj kabát a klobouk ze židle, sebral kufr – také na mě čekala sbalená taška, řekl Saulovi, že se brzo ozvu, a zmizel zadními dveřmi. Náš objekt si mohl totiž vyvrknout na schůdkách u domu kotník, a třeba sedí venku a masíruje si ho. Zadní východ vede na malý dvorek, kde Fritz pěstoval nějaké koření – tedy spíš se snažil – a na jeho konci jsou dveře na závoru v dvouapůlmetrovém plotu. Fritz pak přijde, aby za mnou závoru zavřel. Za dveřmi je úzký průchod mezi domy do Třicáté čtvrté ulice. Bylo přesně čtvrt na jedenáct, když jsem nastoupil do taxíku a udal řidiči adresu hotelu Talbott, v němž jsem měl rezervaci. Chvíli před jedenáctou jsem v pokoji číslo 914 nechal přiblblého nosiče pověsit svůj kabát, dal mu spropitné a popřál dobrou noc. Vzápětí jsem se vrhl k telefonu a požádal ústřednu, aby mě spojila s jistým číslem.

Člověk se naučí znát milion drobností, pro které patrně nikdy nenajde uplatnění. Například lze odlišit hlas dívky ze vzkazové

služby od služebné nebo sekretářky. Vysvětlování podrobností by mi zabralo nejmíň stránku, proto ho vynechám. Vzhledem k tomu, že doktor Avery byl starý mládenec, bylo jasné, že se neozve ani žena ani dcera. Já jsem se dovolal právě pouze na vzkazovou službu a bylo mi řečeno, že doktor Avery není přítomen, ale že dotyčná s ním bude ve styku později, tudíž mohu nechat vzkaz. Což jsem učinil. Nadiktoval jsem jí své jméno, číslo telefonu a číslo pokoje a řekl, že potřebuji s Averym mluvit co nejdříve v nesmírně urgentní záležitosti.

Vzkazové služby jsou často pěkně otravné. Když se totiž člověk nedovolá a nikdo nezvedá telefon, může to zkoušet stále dál. Jenže když narazíte na vzkazovou službu, nezbývá nic než čekat, a to nevíte, zda váš vzkaz byl vůbec předán, a pokud voláte znovu a znovu, řekněme po deseti minutách, je pravděpodobné, že ji nakrknete, a pak se můžete vsadit, že vzkaz uloží ad acta. Tentokrát jsem ovšem na nic nenaléhal. Usoudil jsem, že začnu bláznit až ve tři čtvrtě na dvanáct a číslo vytočím znovu až o půlnoci, a tak jsem se pohodlně rozvaloval v křesle s *Gazette*, když dvacet minut po jedenácté zazvonil telefon. Zamířil jsem k němu, zvedl sluchátko a řekl: „Haló!“

„Kdo je tam?“ ptal se naléhavě hlas.

Otázka byla vyslovena tónem, který si nezasluhoval odpověď, a tak jsem se zeptal já: „A kdo to chce vědět?“

„Tady Victor Avery. Jste Archie Goodwin?“

„Přesně tak. Já si potřebuji být jist, že jste to vy, doktore, jak pro vaši bezpečnost, tak pro svou. Možná si vzpomenete, že jste toho úterního večera řekl panu Wolfovi jméno gambitu, který jste hrál proti Paulu Jerinovi. Který to byl?“

Krátké ticho. „Albin Counterův gambit.“

„Oukej. Je možné, že by na vaší lince někdo odposlouchával?“

„Ne.“

„Chci vás vidět. Je to dlouhý příběh, a tak vám načrtnu jen jeho hrubé obrysy. Už nepracuji pro Nera Wolfa. Dnes odpoledne mi dal padáka. Včera v šest večer mě poslal sledovat vchod domu Daniela Kalmuse. Když jsem mu dnes ráno podával zprávu – celou noc jsem strávil s policajtama – uvedl jsem, že nebyl spatřen – vycházet ani vcházet – nikdo, koho bych poznal. Dnes odpoledne se do mě pustil a donutil mě k přiznání, že jsem se ze svého stanoviště asi na hodinu vzdálil. A tak mě vykopl.“

„To je ale smutné.“

„Jo. Jenže fór je v tom, že jsem mu lhal. Já jsem ze svého místa neodešel. Opravdu jsem tam stál celou dobu a viděl někoho, koho jsem poznal, jak vešel i vyšel. Právě toto chci s vámi prodiskutovat.“

„A proč se mnou?“

„No, máte spoustu zkušeností, umíte lidem radit. Lidi se doktorů ptají na všechno možné. Myslím, že bych mohl dostat svou práci nazpět, kdybych šel za panem Wolfem a prozradil mu pravdu. Chci vědět, jestli mi to poradíte. Nemůžu si nechat tu šanci proklouznout mezi prsty. Tedy, pokud to udělám, musím to udělat nejpozději zítra. A tak vás chci vidět. – Řekněme kolem poledne? V jednu?“

Dlouhé ticho. Pak se mu podařilo ovládnout hlas – zatraceně dobře. „Nevěřím vám ani slovo. To je nějaký špinavý trik. Já s tím nemám nic společného.“

„Fajn. To je mi líto, ale samozřejmě vám to bude ještě víc líto než mně. Dobrou noc a sladké sny.“

Zavěsil jsem, pohlédl na hodinky a vrátil se ke svému křeslu a novinám. Zůstávala jediná otázka: jak dlouho to potrvá. Půl hodiny? Ne. Přesně za osmnáct minut zazvonil telefon znovu a když jsem ho zvedl a ohlásil se svým „haló“, ozvalo se: „Goodwine?“

„No? Kdo je tam?“

„Victor Avery. Znovu jsem si všechno promyslel a usoudil jsem, že bych vám mohl dát nějakou dobrou radu. Ne v poledne ani v jednu, protože čekám pacienty. Víte, bude pro mě velmi obtížné najít si na vás čas. Snad až večer, v sedm. Nejlepším místem pro soukromý rozhovor bude auto. Můžeme použít mé. Vyzvednu vás na nějakém vhodném…“

„Tohle si nechte,“ přerušil jsem ho. Bylo načase zvolit drsný tón. „Myslíte si, že mluvíte s blbcem? Pořádně poslouchejte. Existuje jedna malá hospůdka, Piotti – pé-í-ó-té-té-í. Na Třinácté ulici, na východ od Druhé avenue směrem do centra. Budu tam vevnitř čekat, zítra v jednu. Pokud nedorazíte do čtvrt na dvě, půjdu přímo k panu Wolfovi. A půjdu tam stejně, pokud mi nepřinesete sto tisíc dolarů v hotovosti. Ještě jednou přeju dobrou noc.“

„Co to říkáte, proboha? No to je neskutečné! Nemohu dost dobře takovou částku sehnat. A proč bych měl?“

„Tyhle kecy si ušetřte. Přineste co nejvíc, kolik budete moct sehnat – a žádné fórky. Možná se na tom zbytku nějak domluvíme. Teď si jdu lehnout a nechci být rušen. Zapamatoval jste si to? Piotti, Třináctá ulice na východ od Druhé avenue?“

„Ano.“

„Radši si to zapište.“

Zavěsil jsem, protáhl se a hezky si zívl. Celkově, pomyslel jsem si, si vedu nejmíň tak dobře jako Sally, ale má role ještě pochopitelně není dohraná. Po druhém protažení a zívnutí jsem se vrátil k telefonu a požádal ústřednu o číslo a za minutku se ozvalo: „Rezidence Nera Wolfa. U telefonu Saul Panzer.“

Nasadil jsem fistuli. „Tady Liz Taylorová. Mohla bych, prosím vás, mluvit s Archiem?“

„Archie je venku, šlape chodník, slečno Taylorová. Já jsem ale stejně dobrý – vlastně lepší.“

Nasadil jsem normální tón. „Prdlajs jsi lepší. Všechno je připraveno. V jednu u Piottiho. Ráno budeme mít fofr. Přijď za mnou na snídani do restaurace v Talbottu.“

„Potíže žádný?“

„Vůbec žádný. Všechno šlo hladce. Popřál jsem dotyčnému sladké sny.“

V pátek jsem byl přesně ve dvanáct padesát usazen k jednomu z malých stolečků u pravé stěny v minirestaurantu u Piottiho, pojídal jsem špagety s ančovičkovou omáčkou a usrkával červené víno – nikoliv takové, jaké dostane každý, kdo tam přijde. Wolfe kdysi vytáhl Johna Piottiho z bryndy a neoškubal ho. Jedním z důsledků této akce bylo, že kdykoliv se zastavím, dostanu talíř těch nejlepších špaget v New Yorku za šedesát centů a pintu vína, které si John schovává pro sebe a tři nebo čtyři své oblíbené zákazníky a které je poněkud lepší než sklenička za nestoudných osm babek ve Flamingu. Druhým důsledkem bylo, že nás jednou v roce 1958 John nechal využít svého podniku, abychom nastražili léčku – což nebylo tak jednoduché, protože bylo nutno protáhnout sklepem několik drátů tak, aby jeden konec byl v kuchyni a druhý v jednom ze stolků v restauraci. Právě v tom, u něhož jsem seděl.

Ráno nebylo zdaleka tak rušné, jako jsem očekával, hlavně proto, že dráty procházející sklepem nebyly porušeny, a když jsme je zkoušeli, fungovaly jako nové. Vůbec jsme nemuseli volat technika.

Na konec drátů v kuchyni Saul připojil magnetofon ze skříně Wolfovy kuchyně a pro konec drátů v restauraci jsem koupil poslední model miniaturního mikrofonu. Právě díky němu jsem měl značná vydání ve výši sto dvanácti dolarů padesáti centů – jednak za mikrofon, jednak za hromadu zeleně na jeho zakrytí. Vše muselo vypadat dobře a muselo zapadat jako ulité do vázičky s umělými květinami na stole. Vázička pochopitelně nevypadala stejně jako u ostatních stolků. Pořádně jsme se zpotili, než jsme udělali v jejím dně dírku, kterou bychom protáhli drát. Abychom se vyhnuli riziku, že můj společník u stolu vezme vázičku do ruky, aby ji posunul, a objeví dráty vyčuhující dírou ve stole, čímž by zhatil celé to divadlo, vyvrtali jsme ve dně ještě dvě menší dírky a přišroubovali ji ke stolu. Kdyby se tedy snažil vázu zvednout a ono by to nešlo, mohl bych jen prohodit: „Jemine, to je ale… Piotti si dává na své zákazníky pořádnýho majzla, co?“

Všechno jsme uvedli do naprostého pořádku ještě před půl dvanáctou, tedy poměrně dlouho před hodinou oběda, která je na tomto konci města poměrně časná. Saul šel do kuchyně, aby se tam zašil, protože se dalo dost dobře čekat, že náš člověk začne obcházet okolí ještě před schůzkou, a bylo by značně nepříjemné, kdyby zmerčil chlápka, co po mně převzal mou práci. Skočil jsem do hotelu, abych zjistil, jestli nemám nějaké vzkazy. Neměl jsem. Zatelefonoval jsem Wolfovi, že jsme připraveni, a vrátil se k Piottimu ve dvanáct třicet. John držel stolek rezervovaný, a tak jsem si k němu sedl a pustil se do špaget a vína. Ve dvanáct padesát už byly prakticky všechny stolky obsazeny nejrůznějšími hosty, z nichž dva mi byli povědomí. U vedlejšího stolu obličejem ke mně seděl Fred Durkin a z druhé strany, za mými zády, zase Orrie Cather. Já jsem sledoval dveře. Velmi obezřetně.

Když bylo za čtyři minuty jedna, vstoupil doktor Victor Avery, udělal tři kroky, zastavil se, spatřil mou zdviženou ruku a došel ke mně. Nabral jsem si na vidličku pořádné sousto špaget, zatímco on si svlékal kabát a věšel si ho s kloboukem na háček. Když si sedal, usrkával jsem víno. Vypadal daleko víc na svůj střední věk než den předtím a už se nezdálo, že je tak dobře vykrmený.

„Tady mají obzvlášť vynikající špagety,“ radil jsem mu. „Vřele doporučuji.“

Zavrtěl hlavou. „Nemám hlad.“

„I víno je obzvlášť vynikající.“

„Ve dne nikdy nepiju.“

„Já obvykle také ne, ale toto je zvláštní příležitost.“ Oči jsem upíral pozorně do talíře, protože jsem namotával špagety na vidličku. Zvedl jsem ji a namířil na něho. „Kolik jste přinesl?“

Měl ruce volně položené na stole a prsty bubnoval o desku. „Přišel jsem jen ze zvědavosti,“ řekl. „Co má být tohle za trik?“ Nepodával už tak skvělý výkon jako do telefonu, ale bylo to pochopitelné – měl za sebou pernou noc.

Naklonil jsem se k němu. „Poslyšte,“ prohlásil jsem, „tyhle kličky si klidně nechte od cesty. Viděl jsem vás vstupovat ve středu večer do Kalmusova domu a viděl jsem vás i vycházet ven. Včera jsem se ptal…“

„A v kolik hodin jsem šel dovnitř? A v kolik ven?“

„Běžte s tím někam. Buďte si jist, že to povím panu Wolfovi a také policajtům, ale klidně i soudci a porotě, až nadejde čas. Pokud si chcete opatřit alibi, znáte to časové rozpětí stejně dobře jako já. Nedělejte tady z toho soutěž, v níž kladete otázky vy. Včera jsem položil otázku sám sobě. Mohl jste právě vy zabít Paula Jerina? Jistěže mohl – když jste míchal ten hořčičný roztok, mohl jste tam klidně přidat arzenik. Problém tkví v tom, že Jerinovi se udělalo špatně, ještě než jste k němu přišel, což mě mátlo až do včerejška odpoledne, kdy jsem se dozvěděl, proč se mu udělalo špatně ještě před vaším příchodem. A nejenom to, ještě jsem se dozvěděl, že vám bylo známo, že se mu udělá špatně, a tak jste si vzal arzenik s sebou, protože jste věděl, že budete mít možnost ho použít. Takže to vy jste zabil Jerina a já vím proč, nebo to alespoň dokážu zatraceně dobře odhadnout. V úterý večer vám Nero Wolfe řekl, že muž, který zabil Paula Jerina, necítil žádnou nenávist vůči němu, chtěl zničit Matthewa Blounta, a vy jste to označil za blbost, ale věděl jste, že to blbost není, protože právě vy jste byl tím mužem a právě to bylo vaším motivem. Pak, když jste se dozvěděl, že na to přišel i Kalmus a že jde po vás, zašel jste k němu a zabil ho a já vás viděl vejít a odejít. No tak, kolik jste mi přinesl?“

Uvědomil si, že ztratil kontrolu nad svýma rukama, a tak je zvedl ze stolu. „Tohle je všechno pěkná blbost,“ řekl. „Úplně všechno.“

„Fajn, tak se zvedněte a jděte pryč. Nebo zavolejte kancelář státního návladního a řekněte, ať si pro mě přijdou, že mě obviňujete z vydírání. Telefonní budka je vzadu. Slibuji, že tady na ně počkám.“

Olízl si rty. „Přesně to bych měl udělat,“ prohlásil. „Žalovat vás za pokus o vydírání.“

„Jen do toho.“

„Ale to by bylo – to by vyvolalo skandál. Bylo by to velmi – nepříjemné. I pokud jste mě viděl, jak vcházím a vycházím – což jste neviděl, ale pokud přece ano, nepředstavovalo by to důkaz, že jsem zabil Kalmuse. Vy jste šel do jeho bytu až po desáté hodině a až tehdy jste objevil tělo. Někdo mohl vstoupit do jeho bytu po mém odchodu – tedy, bezesporu se to muselo stát po mém odchodu. Takže vaše lež, že jste mě viděl vcházet a vycházet, není moc dobrá, ale pokud byste…“

„Přestaňte!“ vyštěkl jsem. „Budu poslouchat rozumné řeči, pokud tedy máte rozum, ale ne tyhle voloviny. Dohodneme se tady a hned – ano, či ne? Pokud ne, pak vstanu já a odejdu. K panu Wolfovi. Vešel jste do toho domu ve středu pozdě odpoledne nebo časně zvečera – říkejte si tomu, jak chcete – nebo ne? Odpovězte jen ano, či ne.“

Olízl si rty. „Nemíním vám poskytnout zadostiučinění z toho, že mě přinutíte k ně…“

Rázně jsem odsunul židli od stolu a začal vstávat. Natáhl ruku.

„Ne,“ zarazil mě. „Sedněte si.“

Sklonil jsem se k němu. „Že ne?“

„Tedy, myslel jsem ano.“

„Vešel jste do toho domu v uvedeném čase ve středu tento týden?“

„Ano. Ale nezabil jsem Dana Kalmuse.“

Posadil jsem se a zvedl skleničku, abych upil vína. „Radím vám, abyste si dával pozor,“ řekl jsem mu. „Jestli budu muset skákat až do stropu, abych vás donutil mluvit rozumně, upoutáme pozornost. Kolik peněz jste přinesl?“

Jednou rukou zabloudil k náprsní kapse, ale stáhl ji zpět. „Přiznáváte, že jste vyděrač?“ zeptal se.

„Jistě, vrána k vráně sedá – vrah a vyděrač.“

„Já nejsem vrah. Ale když odmítnu nechat se vámi vydírat a vy uděláte to, čím vyhrožujete, pak budu zavlečen do skandálu, z něhož se nikdy plně neočistím. Budu stále v podezření, které nebude nikdy zcela vymazáno. Abych se vyhnul takové situaci, jsem ochoten – se podvolit. S výhradami.“

Znovu zvedl ruku k náprsní kapse a tentokrát něco vytáhl, list papíru. Rozložil ho, zadíval se na něj a vyzval mě: „Čtěte,“ a podal mi ho. Text byl napsán rukou, inkoustovým perem.

Tímto potvrzuji, a pokud bude nutno i odpřisáhnu, že mé tvrzení o doktorovi Victoru Averym, že jsem ho viděl vstoupit do domu Daniela Kalmuse ve středu 14.února 1962, nebylo pravdivé. Nikdy jsem neviděl doktora Victora Averyho do toho domu vstupovat.

Toto jsem napsal a podepsal ze své vlastní svobodné vůle, nikoli pod nátlakem.

Hodil jsem papír na stůl a zašklebil se na něj. „Můžete si to nechat zarámovat," navrhl jsem.

„Mám deset tisíc dolarů v hotovosti," prohlásil. „Když to napíšete, podepíšete a dáte mi to, vyplatím vám peníze."

„A co těch dalších devadesát tisíc?"

„No to je nesmysl. Já nemohu dost dobře sehnat takovou sumu, a i kdybych mohl…, je to přece absurdní. K těmto deseti tisícům vám zaručuji přidat dalších dvacet tisíc v průběhu týdne."

„Byl bych blázen. Vy jste ale nestydatý – takhle smlouvat."

„Já nesmlouvám. Pro mě představuje třicet tisíc celé jmění."

Upřeně jsem ho pozoroval. „Víte," řekl jsem, „obdivuji, jak máte pevné nervy, to tedy musím uznat. Už je toho na mě ale moc." Rozhlédl jsem se, zachytil pohled paní Piottiové a zamával na ni. Ona přišla k našemu stolu, já se zeptal kolik, ona řekla dolar čtyřicet, já jí podal dva a řekl, ať si drobné nechá. Samozřejmě že to bylo jen divadlo. Už jsem dal Johnovi padesát babek, a dal bych mu i víc.

Kývl jsem na Averyho. „Tohle je na mě vskutku příliš. Budeme muset zajít k Wolfovi a předložit mu vaši verzi." Zalapal po dechu.

„Kam?"

„Řekl jsem předložit vaši verzi Wolfovi. Tohle není moje představení, ale jeho. Já pro něj pouze pracuji. Ty řeči, že mě včera večer vykopl, to byla jen omáčka. Budete se muset sebrat a zkusit své smlouvání na něho. On se určitě nespokojí s mizernejma třiceti tácama."

Pořád lapal po dechu. „Za tímto stojí Nero Wolfe?"

„Jistěže ano." Odstrčil jsem svou židli. „Fajn, tak jdeme."

„Já nejdu."

„Pro boha živého." Naklonil jsem se k němu. „Doktore Avery, jste bezesporu ten největší tupec pod sluncem. Nero Wolfe si vás hezky zabalil, převázal a odeslal rovnou do horoucích pekel, a vy tady blábolíte své nepůjdu. Dáváte přednost peklu nebo půjdete přece jen se mnou?" Sebral jsem ze stolu list papíru a zasunul ho do kapsy, vstal, sundal kabát z háčku, oblékl si ho, nasadil si klobouk a zamířil ke dveřím. Když jsem procházel kolem Freda Durkina u vedlejšího stolu, přestal se cpát špagetami a nalévat vínem, vstal a zamířil opačným směrem – ke kuchyni. Když jsem se objevil na chodníku, poryv větru mi skoro srazil klobouk, a když jsem si na něj rychle připlácí dlaň, objevil se Avery, s kabátem přes ruku. Když se snažil nasadit si v té vichřici kabát, moc mu to nešlo; vítr rval kabát jiným

směrem, a tak jsem mu pomohl a on mi poděkoval. Jak vrah, tak vyděrač, oba dobrých mravů.

Druhá avenue byla v centru, a tak jsme přešli na Třetí, abychom chytili taxíka. Když jsme jednoho zastavili a nastoupili si, a on se rozjel, čekal jsem, že Avery zahájí konverzaci, ale on nepromluvil. Ani slovo. Nedíval jsem se na něho, ale koutkem oka jsem spatřil, že jednou rukou šátrá ve vnitřní kapse kabátu. Měl sice dobré nervy, ale zároveň se neubránil nervozitě.

Wolfe učinil za těch pět dní, kdy pracoval na Blountově případu, více ústupků, než udělá obvykle tak za rok. Obvykle bývá v čase třináct padesát – což byl přesně okamžik, kdy jsme s Averym vystoupili z taxíku a šli k hlavním dveřím starého pískovcového domu – přímo uprostřed oběda. Očekával jsem, že budu muset hosta bavit v kanceláři nejméně půl hodiny, než se ho dočkáme. Později jsem se však dozvěděl od Fritze, že když mu nesl tác se snídaní, dostal příkaz servírovat oběd ve dvanáct čtyřicet pět přesně. Pro vás je něco takového pouhým znamením, že měl Wolfe dost rozumu, aby změnil rozvrh, když to situace vyžadovala, ale pro mě bylo toto gesto důkazem, že už u snídaně považoval za jisté, že u Piottiho mi bude stačit na Averyho půlhodinka a že s ním dorazím do kanceláře před druhou. Je sice moc hezké, když někdo tak vysoce hodnotí vaše výjimečné schopnosti, ale jednoho dne se možná přepočítá.

Taktak jsem stačil uvést hosta do kanceláře a usadit do rudého koženého křesla, když tu Wolfe vstoupil. Vstal jsem a zavřel dveře. Saul, Fred a Orrie kolem nich brzy proklouznou do kuchyně s magnetofonem a páskou. Když jsem se vracel ke stolu, Avery vybuchl: „Jsem zde proti své vůli, a jestli si myslíte, že mě s Goodwinem…“

„Mlčte!“ Wolfe nekřičel. Znělo to spíš jako prásknutí bičem. Když se pohodlně usadil, obrátil se ke mně: „Byly nějaké problémy?“

„Ne, pane.“ Posadil jsem se. „Všechno v pořádku. Více než v pořádku. Na otázku, zda vstoupil do toho domu v jistou dobu ve středu, jasné ano. Nabídl mi deset tisíc v hotovosti nyní a záruku na obdržení dalších dvaceti za týden, pokud podepíšu prohlášení, že jsem ho neviděl. On ne…“

„To je lež,“ přerušil mě Avery.

Takže proto se nedal se mnou v taxíku do řeči – měl plnou hlavu vymýšlení svého plánu. A ten plán byl nazvat mě lhářem a donutit Wolfa začít od píky. To zase nebylo tak hloupé.

Wolfe se opřel a prohlížel si ho, bez jakékoli nenávisti, pouze jako předmět svého zájmu. Samozřejmě, potřeboval jen zabít čas,

než dorazí trio. „Dala by se napsat celá kniha," rozhovořil se, „o způsobech chování lidí v bryndě. Lidí, postavených tváří v tvář svému osudu. Téměř ve všech případech je nepřekonatelnou obtíží fakt, že jsou jejich myšlenkové pochody otupeny šokem krizové situace. Je klamem předpokládat, že nejlepší mozky se vyrovnají s krizí nejlépe – pokud šok potlačí myšlení, k čemu je to dobré? Například vy s panem Goodwinem v té restauraci. Vzhledem k tomu, že jste uspěl ve své profesi, máte patrně poměrně slušně vyvinutý mozek, ale choval jste se jako blbeček. Měl jste mu buď vzdorovat a být připraven boj vyhrát, nebo ho požádat, aby podepsal dokument, který z vás sejme vinu, a tím pádem byste vyhověl jeho požadavkům plně – čímž byste vůbec nic nepřiznal. Namísto toho jste se snažil o podivné čachry, takže jste se dopustil životně důležité chyby – přiznal jste, že toho středečního večera jste do Kalmusova bytu skutečně vstoupil. Vskutku…"

„To je lež." Tohle byla zjevně jeho oblíbená básnička, respektive refrén. Což nebyl až tak špatný nápad, pokud tedy má žaludek, aby to ustál, ale v takovém případě by se měl sebrat a odejít.

Zazvonil zvonek. Vstal jsem a pootevřel dveře do haly. Fritz vyšel z kuchyně, vydal se přes halu k domovním dveřím a otevřel je – dovnitř se vřítilo naše trio; nikdo se nenamáhal zastavit svůj let a sundat si kabát. Saul kývl směrem ke skulině ve dveřích, Orrie udělal posuněk – lusknul prsty. Když zmizeli v kuchyni, otevřel jsem dveře dokořán, vrátil se ke svému stolu, sáhl dozadu pod něj a ťuknul prstem do malého tlačítka. Tím má role skončila.

Wolfe mluvil. „… a to by patrně bylo nejmoudřejší. Poté, co s vámi včera večer hovořil ve svém hotelu, vám muselo dojít, že jste ve smrtelném nebezpečí. Domníval jste se, že on jediný o něm ví. Jedině on znal všechna klíčová fakta, ale on sám se neměl čeho bát. Proč jste ho nezabil – za jakoukoliv cenu? Věděl jste, kde je, a měl jste na to celou noc. Mohl jste se zamaskovat a podplatit někoho ze zaměstnanců hotelu – dát mu, kolik by si řekl, abyste se dostal do pokoje. Mohl jste být v sousedním pokoji nebo nad ním či pod ním a přejít po římse k jeho oknu. Muž ve vaší kondici by měl být schopen vyšplhat se po kolmé mramorové stěně – musíte mít dost síly i vůle. Normální člověk může svou vůlí překonat obtíže – člověk, který je dohnán k zoufalství bezprostředním nebezpečím by mohl…"

Zazvonil domovní telefon. Zvedl jsem ho a ohlásil se: „Archie." Na druhé straně zazněl Saulův hlas: „Všechno připraveno."

„Fajn. Cinknu ti." Zavěsil jsem a kývl na Wolfa, on také reagoval kývnutím a napřímil se.

„Asi vás nudím," řekl Averymu. „To, co jste mohl udělat, je nyní už šumafuk. Teď záleží na tom, co hodláte udělat, a abyste to mohl realisticky posoudit, musíte něco vyslechnout." Obrátil se. „V pořádku, Archie."

Zmáčkl jsem zvonek – třikrát krátce – a prudce jsem se otočil, abych viděl Averymu do obličeje. Za chviličku se ozval slaboučký bzučivý zvuk z mřížky na stěně za mým stolem, kde byl umístěn zesilovač, pak znovu praskot a další tlumené zvuky, které mohly připomínat ruch restaurace, kde chodí a mluví lidé, a pak zazněl můj hlas:

„Tady mají obzvlášť vynikající špagety. Vřele doporučuji."

Pak krátká pauza a jiný hlas: „Nemám hlad."

„I víno je obzvlášť vynikající."

„Ve dne nikdy nepiju."

„Já obvykle také ne, ale toto je zvláštní příležitost. Kolik jste přinesl?"

„Přišel jsem jen ze zvědavosti. Co má být tohle za trik?"

„Poslyšte, tyhle kličky si klidně nechte od cesty. Viděl jsem vás vstupovat ve středu večer do Kalmusova domu a viděl jsem vás i vycházet ven. Včera jsem se ptal…"

„A v kolik hodin jsem šel dovnitř? A v kolik ven?"

Jak řekl Wolfe, dala by se napsat celá kniha na téma různých podob chování mužů v bryndě. Když zazněla ta nejhorší slova – má – Avery se na mě zamračil. Pak se ozval jeho hlas „nemám hlad," při němž se obrátil vlevo, pak vpravo, aby se rozhlédl. Vzápětí si skousl ret a už se na mě jen mračil, v průběhu celé mé skvělé vrcholné pasáže. Jakmile se ozvala jeho slova „tohle je všechno pěkná blbost, úplně všechno," souhlasně kývl. Ale když jsem se ho zeptal, zda do toho domu ve středu večer vstoupil, a on řekl ano, vyštěkl na mě:

„To je lež!" vymrštil se a hnal se ke mně. Stačil jsem vyskočit dřív, než ke mně dorazil, ale vůbec neměl v úmyslu mě zbít nebo uškrtit, on neměl vůbec žádný nápad, to vše byla jen podvědomá reakce. Udělal jsem krok stranou jen proto, že jsem chtěl podat Wolfovi proužek papíru a on mi stál v cestě. Wolfe si ho vzal a četl, zatímco se z amplionu ozýval hluk restaurace – to byla doba, kdy jsem to četl já. On ho upustil na stůl přesně tak, jako jsem to udělal já a řekl: „Můžete si to nechat zarámovat." Skvěle načasováno. A Avery se zarazil, vzápětí však znovu zareagoval. Vrhl se po papíru, ale já mu v tom násilím zabránil. Teď bych rád odvedl vaši pozornost směrem k Wolfovi. Kdyby papír pevně držel, musel by se patrně obtěžovat, aby setřásl Averyho, tak to raději nechal na mně. Další příklad, co všechno považoval za samozřejmé. Avery mě popadl za

ruku a já jsem se mu nesnažil vykroutit, protože jsem si říkal, že toho chudáka uspokojí tento bližší osobní kontakt. Svíral mě oběma rukama, ale když jsem mu řekl – respektive když zaznělo z amplionu: „Nero Wolfe si vás hezky zabalil, převázal a odeslal rovnou do horoucích pekel," což, jak musím přiznat, bylo poněkud otřepané, pustil mě a už jen stál a se zaťatými zuby a zíral vztekle na Wolfa. Odebral jsem se ke svému stolu a sáhl za něj na vypínač. Jakmile jsem se zase obrátil, stáli ve dveřích Saul, Fred a Orrie – malebná skupina.

„Moc dobře jsem si všechno promyslel," říkal Wolfe Averymu, „aby nikde nezůstala ani skulinka." Ukázal na sousoší ve dveřích.

„Toho muže vlevo, pana Panzera, jste zde viděl včera večer. Měl v kuchyni magnetofon. Ti druzí dva, pan Durkin a pan Cather, seděli v restauraci u vedlejších stolků, když jste si povídali s panem Goodwinem. Nemáte už kudy uniknout, doktore."

Avery udělal několik nejistých kroků směrem ke skupince a zastavil se. Wolfe poznamenal: „Uhni stranou, Saule. Neblokujte dveře – jestli si přeje odejít."

Avery se obrátil. „Vás je pět," ucedil. „*Pět*." Přešel ke stolu. „Řekl jste magnetofon? Všechno je na pásce?"

„Ano."

„Dám vám za ni sto tisíc dolarů. V hotovosti. Zítra ráno. Za pásek a tenhle papír podepsaný Goodwinem. Nemůžete mi nic dokázat. Vím to sice, ale… No nic. Zítra ráno."

Wolfe přikývl. „Vidíte? Snažil jste si zahrávat s osudem. Goodwin to měl ve svých rukou, ale to jste nevěděl. Kdybyste přistoupil na jeho podmínky, nebylo by snadné dostat z vás sebemenší přiznání a na pásku by nic choulostivého nenahrál. Teď to mám v rukou já a mohu se chovat lhostejně. Máte pravdu, nemohu nic dokázat, ale nyní si už zasloužím svůj honorář. Nechám pana Blounta a jeho ženu i dceru, aby si poslechli tento pásek."

„Ne," řekl Avery. „Nikdy."

„Ale ano, to víte, že ano."

Averymu se roztřásla brada. „Kolik chcete?"

Wolfe zavrtěl hlavou. „Jsem příliš sobecký. Je dost možné, že pro svět i pro společnost, v níž žiji, máte větší hodnotu než Matthew Blount. Pokud bych bral v úvahu zájmy lidstva, možná bych vás osvobodil, ale brání mi mé ego. Stejně jako většina mých spoluobčanů mám příliš rád sám sebe. Budu nesnesitelně domýšlivý, až si sednu a začnu sledovat rodinu Blountových, jak poslouchá ten pásek. Raději byste měl jít, doktore."

„Já nepůjdu. Kolik chcete? Kolik?"

„K čertu s váma, běžte už!“

„Ne! Ne! Ne!“

Wolfe se obrátil. „Frede, Orrie? Archie se Saulem už svou práci vykonali. Vy jste byli pouze diváci. Vyveďte ho ven.“

Vyrazili směrem k němu, a když ho popadli za ruce, Fred zavrčel: „Pojď, zatraceně.“ Velice rád bych popisoval, jak se jim vysmekl a vyřítil se ven, ale musím podávat pravdivé zprávy. Museli ho strkat, a když ho táhli dveřmi ven, ječel strachy. Když ho konečně dostali do haly, Saul zavřel dveře. Wolfe zabručel: „Bez sebeúcty není muž mužem. Sežeň mi pana Cramera.“

Domníval jsem se, že by bylo elegantnější počkat, dokud se Fred s Orriem nevrátí, aby oznámili, že už je venku z domu, protože stejně s Cramerem nebude mluvit dřív, než přijde ze skleníku, což je v šest, takže nebylo naspěch, ale poslechl jsem. A hezky jsem si to užil. Nějaký moula z oddělení vražd mě zcela odmítl spojit, dokonce ani na seržanta Stebbinse, pokud mu neřeknu všechno slovo od slova, a když mi konečně někoho předal, byl to poručík Rowcliff. Samozřejmě začala bitva, ale já ji vyhrál, protože jsem mu připomněl, jak mi jednou před lety praštil s telefonem a my pak zavolali státnímu zástupci a Wolfe mu dal informaci, kterou chtěl jako první dostat Cramer. Tak jsem konečně dostal Cramera, kývl na Wolfa a on si vzal telefon. Já jsem poslouchal na svém.

„Tady Ner…“

„Já vím. Mám plno práce. Co chcete?“

„Vás. A tady a co nejdřív. Muž, který zabil Paula Jerina a Daniela Kalmuse právě vyšel z mého domu a já…“

„Vyšel z vašeho domu?“

„Ano a já…“

„Proč jste ho nechal jít?“

Tak tohle se vskutku nedalo považovat za kompliment. Neptal se, jak ví, že je zabil a jak k tomu došlo a vůbec. Ptal se jenom, proč ho nechal jít…

„Protože byl odporný,“ konstatoval Wolfe. „Vyhodil jsem ho. Rád bych…“

„Kdo to je?“

„Zatraceně, přestaňte mě přerušovat. Rád bych postoupil celou záležitost vám. Mám tady něco…“

„Chci znát jeho jméno! Hned!“

„Ne. Kdy vás mohu očekávat?“

„Víte zatraceně dobře, kdy mě můžete očekávat.“ Zavěsil. Pohlédl jsem na hodinky. Za pět minut tři čtvrtě na tri. Nevěřil jsem svým uším. Další obyčej v nebezpečí, ale tentokrát ten nejzásadnější.

Celá léta chodíval do skleníku ve čtyři hodiny přesně, ať se dělo cokoliv, každý den kromě neděle. Jenže se přece nemůže zarazit v půli věty a nechat Cramera čekat do šesti… Tahle záležitost mu musí ležet v žaludku. Když jsem se otáčel, abych se zeptal Freda a Orrieho, jestli doktorovi něco zlomili, zazvonil telefon a já se musel znovu otočit, abych ho zvedl.

„Kancelář Nera Wolfa, Archie Good…“

„Tady je Sally, Archie.“

„Dobré ráno. Tedy – dobré odpoledne. Nezastihli jsme vás. Chtěl jsem vám zavolat, jakmile budu moci. Byl jsem teď značně zaneprázdněn.“

„Byl jste… Bylo to…“

„Byl a bylo. Všechno šlo podle plánu. Potěšilo mne, že jsem se s vámi setkal, a rád bych měl váš autogram. Pokud tohle byla první dobrá věc, kterou jste kdy udělala, udělala jste ji dobře. Pokud budete chtít sehnat práci jako vyděračka, zavolejte.“

„Ale byl… Je…“

„Udělal přesně to, co jsme čekali. Řeknu vám o tom všechno, slovo od slova, ale ne teď. Všechno máme pod kontrolou. Vy jen musíte vydržet ještě čtyřiadvacet hodin – možná míň. Samozřejmě neříkejte nic matce ani nikomu.“

„Jistěže ne. Ale můžu… mohla bych přijít…“

„Teď ne, máme práci. Jestli to nedokážete brát s nadhledem, berte to s podhledem, ale vydržte, dokud vám nezavolám. Oukej?“

„Oukej.“ Zavěsila.

Cramer usazený v červeném koženém křesle řekl: „Rozvláčné začátky si nechte. Tak co máte?“

Byla to rodinná party se Saulem, Fredem a Orriem sedícími na židlích postavených do řady před Wolfovým stolem, na němž bylo připraveno občerstvení. Fred měl bourbon a vodu, Saul, Orrie a já jsme si otevřeli láhev šampaňského. Wolfe si dal pivo. Cramer nic, přestože byl hostem.

Wolfe odložil skleničku a olízl si rty. „To je úvod, pane Cramere, nikoli rozvláčné začátky. Je nezbytný a bude stručný. Možná si vzpomenete na událost, která se stala před čtyřmi lety v Piottiho restauraci na Třinácté ulici.“

„Ano. Seržant Stebbins v kuchyni s Goodwinem se sluchátky na uších.“

„Přesně tak. Podobná událost tam proběhla dnes s jistými obměnami. V kuchyni seděl pan Panzer a namísto sluchátek měl magnetofon. Pan Durkin a pan Cather seděli v restauraci, každý u svého stolku. A ještě u jiného stolku seděl také pan Goodwin, sám, před sebou vázu s ohyzdnými umělými kytkami, v nichž byl ukryt mikrofon. Měl schůzku s panem doktorem Averym. Krátce před jednou hodinou vstoupil pan Avery do restaurace, přešel ke stolu pana Goodwina a usedl. V tom okamžiku dal pan Piotti znamení panu Panzerovi v kuchyni a on zapnul nahrávání. Vy si nyní vyslechnete záznam. Popsal jsem okolnosti dostatečně?“

„Ano.“

„Máte nějaké otázky?“

„Nejprve si to vyslechnu.“

Wolfe se obrátil. „Dobrá. Saule?“ Saul vstal a zmizel – sklenku šampaňského si vzal s sebou. Amplion byl již zapnutý. Za okamžik se ozvalo chrastění a zvuky restaurace a pak můj hlas: „Tady mají obzvlášť vynikající špagety. Vřele doporučuji.“

Nebylo nutné Cramera sledovat – sedával vždycky s pohledem upřeným na Wolfa, sevřené rty a přimhouřené oči, ať se dělo cokoliv. Bylo daleko zajímavější sledovat Freda a Orrieho, kteří záznam jako celek ještě neslyšeli. Obrátili hlavy směrem k amplionu. Fred si hrál na kamenný ksicht, ale roztáhl rty do širokého úsměvu ve chvíli, kdy jsem řekl Averymu, že zavolám do kanceláře státního návladního. Orrie pozorně naklonil hlavu, aby posoudil kolegovo představení a občas na mě pohlédl, aby dal najevo, že oceňuje nejvrcholnější místa. Usmál se a souhlasně pokýval, když jsem z Averyho vymáčkl, že do domu vstoupil, a sešpulil rty, když jsem Averymu řekl, že Wolfe si ho hezky zabalil, převázal a odeslal rovnou do horoucích pekel. Určitě ho to naštvalo, protože věděl, že takovou perlu by dokázal stvořit pouze člověk jeho úrovně – a já ji doplnil závěrečným vyvrcholením: „Dáváte přednost peklu nebo půjdete přece jen se mnou?“ Opona.

Cramer musel držet nohy násilím na zemi, aby nevyskočil dva metry vysoko. „Můj bože,“ zachroptěl. „On přišel? Sem?“

„Ano. Poté, co vyslechl nahrávku, mi nabídl sto tisíc dolarů hotově v přítomnosti těchto čtyř mužů za pásku a prohlášení podepsané panem Goodwinem. Ukažte mu ho, Archie.“

Vytáhl jsem z kapsy list papíru, vstal jsem a podal mu ho. Cramer si ho přečetl a vzhlédl. „To je váš rukopis?“

„Nevím. Patrně ano.“

Znovu si to přečetl, složil to a zasunul do své kapsy. „Vím o vás, že vždycky vytáhnete nějakou fantazii. Jak moc vymyšlené je toto?“

„Pokud máte na mysli, zda je tento fakt klamný, pak vůbec ne. Vzhledem k tomu, že pokládám doktora Averyho za dvojnásobného vraha, rozhodl jsem se to dokázat. A protože nebylo možno…“

„Kdy jste na to přišel? Přišel jste na to už když…?“ Cramer zalapal po dechu, vstal a hnal se ke mně a já, protože mi došlo, co chce, jsem vstal ze židle a uvolnil mu ji. Zatímco vytáčel číslo, dolil jsem si ještě trochu šampaňského, a než jsem stačil vrátit láhev do ledu, měl na drátě seržanta Stebbinse.

„Purley? Jsem u Wolfa. Sežeňte doktora Victora Averyho a přiveďte ho a držte ho tam, než přijdu. Jděte sám. Neobtěžujte se zatykačem. Přiveďte ho jako svědka v případu Kalmusovy vraždy – a myslím to smrtelně vážně! Chci ho tam mít, než přijdu – tak za půl hodiny, možná trochu později.“

Vstal, počastoval mě kyselým pohledem, který si pro mě vždycky nechával, vrátil se do červeného křesla, počastoval Wolfa stejným, ne-li horším pohledem a vyhrkl: „A až půjdu, vy s Goodwinem vyrazíte se mnou. Kdo si myslíte, vy dva paviáni, že jste? Goodwin vykládá nestydaté lži, které jsou v jeho podepsaném prohlášení, a včera ráno mi říkáte, že jsem mnohem lépe obeznámen se všemi okolnostmi Kalmusovy smrti než vy. Jak si myslíte, že vyklouznete? Zatraceně, neseďte tam s tím úsměškem na rtech! Já se postarám, aby zmizel!“

„Ušetřím vám problémy,“ řekl Wolfe dobromyslně. „Pan Goodwin lhal doktoru Averymu, nikoli vám. On v tu středu vůbec dotyčný dům nesledoval. Jak vám řekl, dorazil tam těsně po desáté hodině v doprovodu slečny Blountové, takže vraha nemohl vidět ani vcházet, ani vycházet. Napálili jsme doktora Averyho. Protože nebylo možno…“

Musel se odmlčet, ale nikoli kvůli Cramerovi. Saul vstoupil do místnosti s další lahví šampaňského. Zastavil se po třech krocích, a protože si všiml, že mu Wolfe dává signály, obrátil se a skočil pro další skleničku, nalil do ní perlivý mok a podal ji Cramerovi, doplnil Orrieho, moji a svou, postavil láhev do kbelíku s ledem a usedl. Cramer, který si vzal šampaňské, aniž si to uvědomil, si trošku polil

kalhoty, zíral na skleničku ve své ruce, jako by se snažil zjistit, jak se tam ocitla, zvedl ji ke rtům, vypil ji třemi doušky a položil na stolek.

Namířil ostříží pohled na Wolfa. „Nevěřím tomu," prohlásil.

„Abych vám to spolkl, pokuste se mi vysvětlit, jak jste věděl, že Avery vstoupil do toho domu – když ho tedy Goodwin neviděl? A jak jste věděl, že zabil Jerina? Poslouchám."

Wolfe přikývl. „O to tady jde, pochopitelně. Je to složité."

„To se vsadím, že je. Pokusím se všechno pochopit. Tak tedy?"

Wolfe se opřel. „Byl to pouhý úsudek, nikoliv závěr, z prokazatelných důkazů – ačkoliv jsem žádné neměl. Úsudek byl založen na třech bodech. Za prvé: Blount nezabil Jerina. Jak víte, již předtím jsem se tímto předpokladem zabýval, a Kalmusova vražda ho potvrdila. Za druhé: Jerin nebyl zabit ani jedním z kurýrů – ani Hausmanem, ani Yerkesem, ani Farrowem. Již jsem se sám sobě omluvil za své nesmyslné tvrzení, že je to možné. Nyní se omlouvám vám. Jak by to bylo možné, když Jerin měl tác těsně vedle sebe a ostatní kurýři k němu každou chvíli vcházeli?"

Mávl rukou, aby demonstroval nesmyslnost toho tvrzení. „Pchá. Za třetí: zbýval pouze Avery. Měl příležitost, stejně dobrou jako Blount, ne-li lepší. Měl i prostředek – údajný hořčičný roztok, a podal ho Jerinovi. Dá se předpokládat, že měl i motiv – jak je nahráno na pásku, měl v úmyslu zničit Blounta. To nemůže být…"

„Proč chtěl zničit Blounta?"

„Protože chtěl Blountovu ženu. To nemůže být dokázáno, protože jediný důkaz je v jeho mysli, a nelze ho brát v potaz. Předpokládám, že jste mluvil s paní Blountovou?"

„Ano, několikrát."

„Lze předpokládat, že může vzbudit nechtěně žádostivost?"

„K čertu, to se ví."

„Pak je motiv přinejmenším přijatelný. Ale máme-li jistou příležitost a motiv, zůstávají dvě otázky: proč byl Jerin tak příhodně přiveden ke stavu nevolnosti, ještě než k němu zavolali Averyho, a proč, znovu tak příhodně, měl u sebe Avery arzenik? Vskutku to nebylo jasné, dokud nám neposkytl odpovědi na tyto dvě otázky pan Goodwin po svém rozhovoru s panem Blountem včera ve vězení. Do té chvíle jsem doktora Averyho vůbec nepodezíral. Ještě zůstává třetí otázka – věděl doktor Avery předem, že se Jerinovi udělá špatně? To je však pouze součást druhé otázky a odpověď zní ano, téměř s určitostí vše věděl. Řekl mu to Kalmus. Proto…"

„No tedy," přerušil ho Cramer. „Goodwin tohle vytáhl z Blounta. Vždyť ten sedí ve vězení kvůli podezření z vraždy. Je vaším klientem. Ne mým."

„Ke všemu se dostanu. Říkám vám nyní pouze, proč jsem udeřil na Averyho. Proto ho začal Kalmus podezírat a udělal chybu, že si s ním chtěl poradit sám, mezi čtyřma očima. Ta chyba ho stála život.“ Wolfe bezmocně obrátil dlaně vzhůru. „A tak k tomu došlo. Když mi pan Goodwin sdělil, o čem si povídali s panem Blountem, byl jsem si jist, že Avery je můj člověk, ale neměl jsem pražádný důkaz, ani naději, že nějaký seženu. Říkám, že jsem si byl jist, ale jistota není důkazem a já jsem důkaz potřeboval. Rozhodl jsem se vše prověřit a učinil jsem umělá opatření. Požádal jsem paní Blountovou, aby sem všechny včera večer pozvala – všechny ty, kterých se vražda týkala, včetně doktora Averyho. Když se zde sešli, oznámil jsem, že pan Goodwin dostal výpověď – ten přítomen nebyl – a že přestávám na případu pracovat. Vrátil jsem slečně Blountové honorář. Ona byla s plánem seznámena. Řekl jsem, že pan Goodwin byl vyhozen kvůli zanedbání služebních povinností – že měl sledovat ve středu večer Kalmusův dům a opustil asi na hodinu své stanoviště, a tak jsem nemohl zjistit, kdy vrah vešel a kdy odešel.“

„Oni neznají Goodwina,“ mumlal si Cramer pod vousy a významně zvedl obočí.

„Dnes už ano,“ řekl Wolfe, „respektive, měl bych říci, že ho zná Avery. Z hotelového pokoje totiž Goodwin Averymu zatelefonoval, řekl mu, že dostal výpověď a proč, řekl mu, že neopustil své místo, naznačil, co viděl – jak ve středu večer vchází do Kalmusova domu a pak vychází, a přikázal mu, aby si přinesl sto tisíc dolarů na schůzku do Piottiho restaurace. Samozřejmě že Averyho reakce podezření potvrdila. Ať už by byl vinen či nevinen – kdyby neuposlechl té výzvy, dostal by mě. Mohu odbočit?“

Cramer zavrčel. „Jako obvykle.“

„Týká se to podstaty věci, ale je to nepodstatné. Věřím, že by výzvu neuposlechl, kdyby se musel bát pouze zákona. Věděl, že proti němu neexistuje přijatelný důkaz a možnost nějaký sehnat byla mizivá. To, že ho někdo viděl vcházet či vycházet, ještě nedokazuje, že spáchal vraždu, i kdyby se uvěřilo slovu pana Goodwina. Neměl totiž k zabití Kalmuse žádný motiv – pokud nezabil i Jerina. A možnost sehnat důkaz, že zabil Jerina, byla více než nepravděpodobná, spíše neexistovala. Neobával se zákonů, obával se paní Blountové. Věřila by panu Goodwinovi *ona*? Respektive, konkrétněji – mohla by mu nevěřit? Kdyby se v ní objevilo jen zrníčko pochybnosti, byl jeho záměr zmařen.

Pochybnost nesměla vůbec vzniknout. Přijal výzvu ke schůzce s panem Goodwinem a dostavil se. Výsledek jste slyšel.“

Wolfe si založil ruce. „To je vše, pane Cramere. Legálně můžete ten pásek získat pouze na příkaz soudu, ale já netrvám na formalitách. Vezměte si ho s tím, že mohu zařídit, aby si ho poslechli i manželé Blountovi, pokud by to bylo nutné. Bude pan Blount propuštěn již dnes nebo musíme čekat do zítřka?“

„Houby vše,“ Cramer se musel nesmírně ovládat, aby nevybudil.

„Nemůžeme Blounta držet, to vám potvrzuju, a máte zatraceně pravdu, že si ten pásek vezmu, a koneckonců jste slyšel, jak jsem Stebbinsovi přikázal, aby sehnal Averyho, ale když ho seberu, co proti němu mám? Jak jste sám řekl, ani špetku důkazů. Vy jste sehnal informace, které jasně ukazovaly na vraha, a co jste s nimi udělal…?“

„Nesmysl.“ Wolfe přešel k úsečnému tónu. „Právě nyní jste se opovržlivě vyjádřil k tomu, že jisté informace pocházejí od člověka sedícího ve vězení, obžalovaného z vraždy a navíc mého klienta. Jsem povinován zveřejnit informace, které mi sdělil klient pouze za účelem vyšetřování vedeném v jeho zájmu?“

„To není…“

„Chci od vás odpověď. Jsem?“

„Nejste. Ale nyní jste. Chytil jste vraha, nechal ho vyslechnout tu pásku a pak jste ho pustil, ještě než jste mi zatelefonoval. Teď jste povinován mi dotyčnou informaci poskytnout a já ji chci. Z čeho se udělalo Jerinovi zle? Bylo něco v čokoládě? Kdo to tam nasypal? Jak se Avery dozvěděl, že se mu udělá zle? Co věděl Kalmus? Co přesně řekl Blount Goodwinovi? Nu?“

Wolfe se otočil. „Archie? Čím jste povinován panu Blountovi?“

Přiznávám, že jsem byl lehce zabedněn. Zřídkakdy piju šampaňské ve službě, abych se vyhnul zanedbání povinností. „Vše, co mi řekl,“ vysoukal jsem ze sebe, „je naprosto důvěrné. Neměli jsme po ruce bibli, a tak jsem přísahal s rukou na srdci. Pokud něco prozradíte policajtovi, i když je inspektor, je se mnou amen. Mé místo by možná mohli převzít Saul, Fred a Orrie, všichni dohromady.“

Wolfe se obrátil ke Cramerovi. „Pan Goodwin se lehce namazal. Ale jeho závazky přecházejí na mě. Radím vám, abyste pana Blounta, ještě než ho pustíte, požádal, jestli by vám nesdělil ty informace, které má pan Goodwin, pochopitelně důvěrně, a on vám možná vyjde vstříc… Víte velmi dobře…“

Zazvonil telefon, já se obrátil a zvedl sluchátko. Po mých dvou slovech, kterými zahajuji své hlášení do telefonu, mě přerušil hluboký, skřípavý hlas: „Chci inspektora Cramera,“ a já se obrátil a sdělil mu: „Pro vás. Stebbins.“

Při psaní těchto komentářů se snažím nebudit dojem, že vidím skrze tlusté zdi nebo za rohy domů. Pokud se mě zmocní jisté předtuchy, což se mi tu a tam stává, obvykle jejich popis vynechávám, protože nemohu čekat, že mi uvěříte. Ale pokud může porušovat své obyčeje Wolfe, mohu je porušit pro jednou i já, a tak vám jednu předtuchu předkládám. Když jsem podával Cramerovi sluchátko, věděl jsem, co mu chtějí sdělit. Neměl jsem tušení, opravdu jsem to věděl. Domnívám se, že když mě Purley přerušil takovým tónem a takovým hlasem, ani se nezeptal, jestli tady Cramer je, ale jen řekl, že ho chce… No nic, věděl jsem to a byl jsem si zcela jist, i když Cramer prakticky nic neřekl, jen poslouchal, párkrát zavrčel a párkrát položil otázku. Nebylo pro mě tedy žádným překvapením, když položil sluchátko do vidlice, prudce se obrátil k Wolfovi a zaskřehotal: „Zatraceně! Běžte k čertu – vy i s těmi zatracenými fintami. Zatraceně!“

„Pane Cramere, kdybyste…“

„Neříkejte mi pane! Myslíte si, že jste… Já tedy nevím, kdo si myslíte, že jste, ale vím, co jste podle mého! Avery si strčil do úst hlaveň pistole a ustřelil si kus hlavy! Běžte a vyberte si svůj honorář! To vás uspokojí, co? Jste spokojen?“ Bouchl pěstí do stolu. „Tak jste?!“

Wolfe obrátil hlavu, aby viděl na hodiny na stěně. Čtvrt na pět. Opozdí se na své dostaveníčko s orchidejemi.

„Ano,“ řekl zdvořile. „Jsem spokojen. A vy budete také, až se uklidníte. Budete zbaven potupy odsoudit nevinného muže a ušetříte si trapnosti při zatýkání člověka, který nemůže být obviněn.“